

tendrapportage enquête leefbaarheid en veiligheid

2012 | 2010 | 2008 | 2006 | 2004 | 2002 | 2000 | 1998 | 1996

monitor leefbaarheid en veiligheid 2012

voorwoord

Sinds 1996 vragen we binnen de gemeente Groningen om de twee jaar een uitgebreid aantal inwoners naar hun oordeel over de leefbaarheid en veiligheid in hun eigen buurt. Dit is de negende keer op rij.

Daarbij vind ik het een opsteker dat een beoordelingsteam van enkele hoogleraren de L&V-monitor onlangs heeft aangewezen als hét voorbeeld hoe andere gemeenten dit ook aan zouden kunnen pakken. Vooral de inzichtelijkheid en gelegde verbanden zijn daarin als pluspunten genoemd.

We krijgen door de L&V-monitor een heel goed zicht op hoe de Stad zich de afgelopen 16 jaar heeft ontwikkeld. En tot mijn volle tevredenheid zien we, over het algemeen genomen, dat de leefbaarheid en veiligheid behoorlijk zijn verbeterd in Groningen.

Ook nu de economische crisis allerwegen hard toeslaat en we ook in de gemeente Groningen zelf bezuinigen, weten we binnen de gemeente Groningen toch manieren te vinden om bijvoorbeeld de staat van onderhoud te verbeteren en het aantal inbraken en vernielingen veel lager te laten zijn dan tien jaar geleden.

Een van de oorzaken is dat we in Groningen elkaar in wijken, buurten en straten van de Stad weten te vinden. Dit geldt voor de Stadgers maar ook voor mensen die elkaar vanuit de corporaties, scholen, welzijn- en zorginstellingen op wijk- en buurtniveau opzoeken.

De L&V-monitor is daarin zeer behulpzaam. De monitor levert tot in de 'haarvaten' van onze Stad informatie over de leefbaarheid en veiligheid. En ik hoop dat de resultaten van de monitor een aanzet vormen om de wijken en buurten van de Stad blijvend te vernieuwen en te verbinden.

Peter Rehwinkel
Burgemeester van Groningen

■ inhoudsopgave

1 Inleiding 7

- 1.1 Leeswijzer 9
- 1.2 Onderzoeksopzet 11

2 Samenvatting: hoofdlijnen en samenhang 13

- 2.1 Samenhang 14
- 2.2 Stad 15
- 2.3 Signalen uit de wijken 17

3 Leefbaarheid 19

- 3.1 Leefbaarheid in het algemeen 21
- 3.2 Fysieke leefomgeving 23
- 3.3 Sociale leefomgeving 25
- 3.4 Voorzieningen 27

4 Veiligheid 29

5 Oordeel bewoners over ontwikkelingen wijken 33

6 Buurten en wijken stuk voor stuk 37

- 6.1 Vinkhuizen 39
- 6.2 Paddepoel en Paddepoel-zuid 41
- 6.3 Selwerd 43
- 6.4 Tuinwijk 45
- 6.5 De Hoogte 47
- 6.6 Indische buurt 49
- 6.7 Oosterparkwijk en Bloemenbuurt 51
- 6.8 Beijum-oost 53
- 6.9 Lewenborg 55
- 6.10 Oosterhoogebrug/Ulgersmaborg 57
- 6.11 Centrum 59
- 6.12 Grunobuurt 61
- 6.13 Corpus den Hoorn 63
- 6.14 De Wijert 65
- 6.15 Hoogkerk 67

Bijlage A kleurenoverzicht 69

■ inleiding

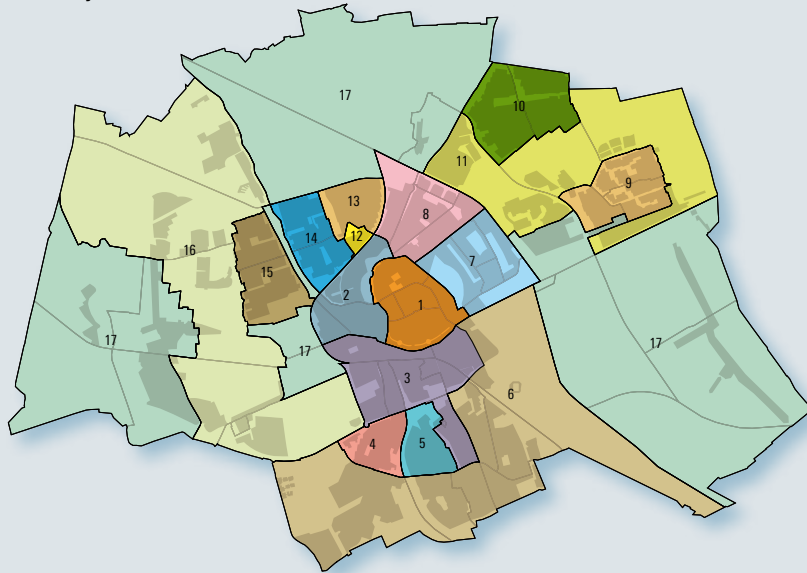
In de herfst van 2012 zijn de inwoners van de gemeente Groningen voor de negende keer geënquêteerd over leefbaarheid en veiligheid. De gemeente houdt deze enquête iedere twee jaar, in het kader van het landelijke Stedenbeleid en zijn voorgangers. Het Grotestedenbeleid (GSB) stond in 1996 aan de wieg van de eerste meting. Een van de doelstellingen van het landelijke beleid is het verbeteren van de leefbaarheid en veiligheid in grote steden. Een van de instrumenten om na te gaan of deze doelstelling wordt bereikt, is het monitoren van de leefbaarheids- en veiligheidsbeleving.

Deze monitor is ook van belang als basis voor het gemeentelijk beleid, onder andere voor het wijkvernieuwingsbeleid. De gemeente gebruikt de uitkomsten voor beleidsontwikkelingen en -aanpassingen op stads-, wijk- en/of buurniveau.

Net als in de vorige peiljaren hebben veel inwoners van de gemeente vragen beantwoord over hun beleving van de leefbaarheid en veiligheid in de eigen woonomgeving; in 2012 waren dit bijna 6.000 inwoners.

Figuur 1.1 Gebiedsindeling leefbaarheid en veiligheid 2012

De 17 wijken

1. Centrum

- 00 stadscentrum
- 01 binnenstad-zuid
- 02 binnenstad-oost
- 03 binnenstad-west
- 04 binnenstad-noord

2. Oranjewijk/Schilderswijk

- 10 schildersbuurt
- 13 kostverloren
- 20 oranjebuurt

3. Oud-zuid

- 11 zeeheldenbuurt
- 50 oosterpoortbuurt
- 60 herewegbuurt
- 61 rivierenbuurt
- 70 laanhuizen
- 71 grunobuurt
- 62 helpman-west
- 69 woonwijk 'helpman'

4. Corpus den Hoorn

- 72 corpus den hoorn-noord

5. De Wijert

- 66 de wijert-noord

6. Nieuw-zuid

- 51 industriebuurt
- 63 villabuurt-oost
- 64 helpman-oost
- 65 coendersborg
- 67 de wijert-zuid
- 68 villabuurt-west
- 73 corpus den hoorn-zuid

7. Oosterparkwijk

- 40 gorechtbuurt
- 41 oosterparkbuurt
- 42 bloemenbuurt
- 43 florabuurt
- 44 damsterbuurt

8. Korrewegwijk/De Hoogte

- 31 de hoogte
- 30 west-indische buurt
- 32 oost-indische buurt
- 33 korrewegbuurt

9. Lewenborg

- 91 lewenborg-zuid
- 92 lewenborg-noord
- 93 lewenborg-west

10. Beijum

- 95 bejum-oost
- 96 bejum-west

11. Nieuw-oost

- 94 bovenstreek
- 97 ulgersmabuurt
- 98 ruischerbrug

12. Tuinwijk

- 21 concordiahuurt

13. Selwerd

- 22 selwerd

14. Paddepoel

- 23 paddepoel-zuid
- 24 paddepoel-noord

15. Vinkhuizen

- 14 vinkhuizen-zuid
- 15 vinkhuizen-noord

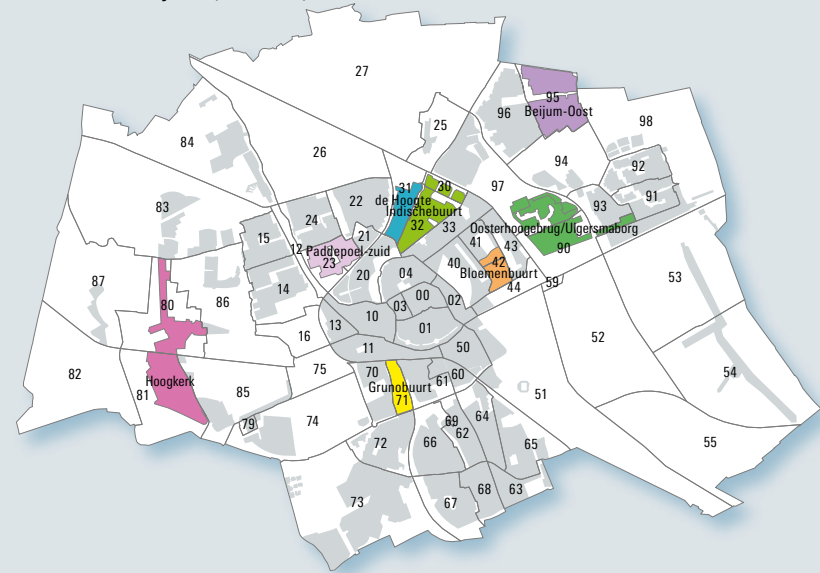
16. Nieuw-west

- 74 stadspark
- 79 woonwijk 'de kring'
- 83 leegkerk
- 84 dorkwerd
- 85 bangeweer
- 86 de held

17. Hoogkerk/de dorpen

- 12 friesestraatweg
- 16 hoendiep
- 25 noorderhoogbrug
- 26 universiteitscomplex
- 27 koningslaagte
- 52 euvelgunne
- 53 middelbert
- 54 engelbert
- 55 roodehaan
- 59 woonschepenhaven
- 75 peizerweg
- 80 hoogkerk-dorp
- 81 hoogkerk-zuid
- 82 vierverlaten
- 87 zuidwending
- 90 oosterhoogbrug

De 8 kleinere wijken (buurten)

grunobuurt	71	grunobuurt
bloemenbuurt	42	bloemenbuurt
	deel 41	oosterparkbuurt: - treslingbuurt
indische buurt	30	west-indische buurt
	32	oost-indische buurt
de hoogte	31	de hoogte
beijum-oost	95	beijum-oost
oosterhoogbrug/ulgersmaborg	90	oosterhoogbrug
	deel 97	ulgersmabuurt: - ulgersmabuurt - bedrijventerreinen ulgersmaborg/-weg
paddepoel-zuid	23	paddepoel-zuid
hoogkerk	80	hoogkerk-dorp
	81	hoogkerk-zuid

1.1 Leeswijzer

In dit rapport werken we van algemeen naar detail. Dit gaat van een samenvatting over de stad als geheel, via thematische behandeling van stad en wijken, naar meer gedetailleerde aandacht voor afzonderlijke wijken en buurten.

Hoofdstuk 2 beschrijft de belangrijkste ontwikkelingen in de stad als geheel, de onderlinge verbanden en relaties op het gebied van leefbaarheid en veiligheid en een aantal opvallende ontwikkelingen in de wijken en buurten.

In hoofdstuk 3 kijken we naar de belangrijkste ontwikkelingen op het gebied van leefbaarheid. We onderscheiden daarbij vier thema's:

- Leefbaarheid in het algemeen; algehele beoordeling van de eigen buurt
- Fysieke leefomgeving; oordeel over de openbare ruimte
- Sociale leefomgeving; oordeel over de onderlinge betrokkenheid van buurtbewoners
- De tevredenheid over de aanwezige voorzieningen

Hoofdstuk 4 geeft de veiligheidsbeleving van de buurtbewoners weer. We kijken daarbij niet alleen naar gevoelens van onveiligheid, maar ook naar overlast en of men het slachtoffer is geweest van een delict.

De oordelen van buurtbewoners over recente en toekomstige ontwikkelingen in hun buurt komen in hoofdstuk 5 aan de orde.

In hoofdstuk 6 ten slotte besteden we aandacht aan de afzonderlijke wijkvernieuwingswijken, aan de hand van een aantal indicatoren.

Gebiedsindeling

We presenteren de resultaten van de enquête in deze rapportage op stads-, wijk- en buurniveau. De Enquête leefbaarheid en veiligheid is in 1996 voor het eerst door de gemeente gehouden. Voor het onderzoek is de stad toen verdeeld in veertien wijken. Bewoners herkenden zich lang niet altijd in deze wijkindeling en vroegen om informatie over hun eigen (kleinere) wijk. Ook bestuurders hadden behoefte aan informatie over kleinere gebieden. Vanaf 1998 hebben we daarom in bepaalde buurten meer bewoners geënquêteerd om deze (wisselende) buurten afzonderlijk in beeld te kunnen brengen. Veel van deze buurten zijn wijkvernieuwingswijken. Voor deze wijken heeft de gemeente in het kader van het Nieuw Lokaal Akkoord (NLA) vanaf 1998 afspraken gemaakt met de woningcorporaties over extra financiële inzet en beleid voor de toekomst van deze wijken en hun bewoners.

In 2012 hebben we de ordening van wijken en buurten opnieuw tegen het licht gehouden en een aantal kleine aanpassingen gedaan. Aan de zuidkant van de stad en in Paddepoel betekent dit dat de wijkcijfers uit vorige jaren niet meer één-op-één zijn te vergelijken met die van 2012. De gebiedsindeling die we in 2012 hebben gehanteerd staat in figuur 1.1.

Betekenis van de kleuren

De thema's die we behandelen in de hoofdstukken 3, 4 en 5 zijn ieder voorzien van een kaartje van de stad met per wijk een kleurcodering voor de stand van zaken op het betreffende thema. Deze kaarten zijn gebaseerd op de indeling in figuur 1.1.

De kleurcodering geeft de themascore van een gebied ten opzichte van het stedelijk gemiddelde weer in oranje, blauw of groen. Beter dan gemiddeld is groen, slechter dan gemiddeld is oranje en rond het gemiddelde is blauw.

Wanneer de stad als geheel goed scoort op een bepaalde indicator, hoeft een oranje vakje niet per definitie te betekenen dat de wijk het slecht doet. Andersom geldt dat bij een slecht stadsgemiddelde een groen vakje niet hoeft te betekenen dat de situatie voor een wijk rooskleurig is. De themascore is telkens een optelsom van een aantal enquêtevragen die nauw verband met elkaar houden¹ en die een goed inzicht geven in de resultaten op dat thema.

Afzonderlijk gemeten of deel van een groter geheel

Het is belangrijk bij de kaarten in gedachten te houden dat veel wijken deel zijn van een groter geheel en niet afzonderlijk zijn gemeten. Dit geldt bijvoorbeeld voor Paddepoel-noord. Paddepoel is in zijn geheel gemeten en Paddepoel-zuid is afzonderlijk gemeten. Paddepoel-noord krijgt hierdoor het beeld dat voor Paddepoel als geheel geldt.

Onderliggende gegevens

Meer gedetailleerde gegevens over de scores in wijken en buurten kunt u vinden in de bijlage, in het zogenaamde kleurenoverzicht. Nog meer onderliggende gegevens kunt u bekijken op onze website <http://groningen.buurtmonitor.nl/>. Daar vindt u per wijk of buurt percentages en indicatorscores. Vaak kunt u deze ook laten weergeven met een kleurcodering die vergelijkbaar is met die in deze rapportage.

¹ Hoewel dit statistisch niet altijd het geval is.

Figuur 1.2 Steekproef en respons

aantal mensen benaderd via telefoon

5.200

meegewerkt

2.699

aantal mensen benaderd voor internet

20.200

meegewerkt

3.219

totaal aantal mensen meegewerkt

5.918

1.2 Onderzoekopzet

Enquêteren via telefoon en internet

Net als voorgaande keren is de vragenlijst voorgelegd aan inwoners van de stad die ten minste achttien jaar zijn. Het feit dat steeds minder mensen een vaste telefoon hebben, is zes jaar geleden reden geweest om te onderzoeken of we de representativiteit van de respondenten konden verbeteren door (ook) via internet te enquêteren. Op grond van de uitkomsten van dat onderzoek¹ heeft de gemeente sinds 2008 gekozen voor een methodemix van enquêteren via telefoon en via internet, elk de helft.

Door het inzetten van eigen enquêteurs en de eigen enquêtewebsite www.leefbaarheiderveiligheid.nl hebben we in 2012 in totaal 5.918 inwoners van Groningen geënquêteerd. Met een brief van de burgemeester zijn deze personen vooraf op de hoogte gesteld van het onderzoek, of is hen verzocht de vragenlijst op internet in te vullen.

Steekproef en respons

Dit onderzoek levert conclusies op voor zowel de stad als geheel als voor de afzonderlijke wijken en buurten. Daarvoor is het nodig dat er voldoende personen uit de verschillende gebieden aan het onderzoek meewerken: het aantal is bepaald op 250 per wijk of buurt. Dit is gerealiseerd door middel van een zogenaamde getrapte steekproef: per methode

(telefonisch of via internet) is per wijk en per buurt telkens afzonderlijk een steekproef getrokken uit de Gemeentelijke Basisadministratie (GBA).

In totaal hebben we bijna 5.200 personen telefonisch benaderd, en hebben we 20.200 mensen gevraagd om via internet te reageren. Bijna 4.000 van deze laatste groep hebben we later een tweede oproep gestuurd. Uiteindelijk hebben 2.699 stadjsers telefonisch en 3.219 via internet aan de enquête meegewerkt, in totaal 5.918 respondenten. Dat komt neer op een respons van 53 procent voor de telefonische enquête en bijna 16 procent voor de internetenquête.

Representativiteit

Analyses hebben uitgewezen dat de verdeling van de kenmerken leeftijd en geslacht in de responsgroep sterk kan verschillen van die in de totale populatie. Dit is zo goed mogelijk opgevangen middels de steekproeftrekkingen. Om de bevolking van de verschillende gebieden zo goed mogelijk te representeren hebben we ook een weging toegepast. Omdat het inwonertal nogal varieert tussen de wijken hebben we nog een extra weging toegepast om uitspraken te kunnen doen over de stad als geheel. Deze weging weerspiegelt behalve de geslachts- en leeftijdsverhoudingen ook het inwonertal per wijk. Beide enquêtevormen hebben we in iedere wijk even zwaar meegewogen.

Bijzonderheden

In de enquête was deze keer een aantal extra vragen opgenomen over openbare sociaal-culturele buurtgebouwen. Deze buurtgebouwen zijn beschikbaar voor ontmoeting en participatie door algemene activiteiten, zoals buurthuizen en wijkcentra, maar ook niet-gesubsidieerde buurtgebouwen. De bezoekfrequentie van buurtgebouwen is niet goed te vergelijken met die in vorige metingen, omdat in de laatste enquête een andere vraag is gesteld dan in voorgaande enquêtes.

Over de extra vragen in de enquête van 2012 is een afzonderlijke rapportage geschreven².

Ervaringsgegevens

De resultaten van dit onderzoek zijn gebaseerd op een enquête. Daarin wordt bewoners gevraagd naar ervaringen die samenhangen met de leefbaarheid en veiligheid in hun eigen woonomgeving.

¹ Zie de rapportage 'Leefbaarheid online' op os-groningen.nl voor meer informatie over de verschillen tussen telefonisch en online enquêteren.

² Door de extra vragen in de enquête van 2012 heeft de vraag naar de frequentie waarmee inwoners een club- of buurthuis bezoeken (eenmalig) een ander karakter gekregen. Ten eerste zijn de cijfers voor 2008 en 2010 antwoorden op één vraag en die in 2012 een combinatie van de antwoorden op twee vragen (gesubsidieerde en niet-gesubsidieerde buurtgebouwen). Ten tweede vroegen we in 2012 naar een bredere categorie buurtgebouwen. In de derde plaats vroegen we eerder naar buurtgebouwbezoek in het algemeen en hebben we nu de namen van buurtgebouwen genoemd. Meer informatie is op te vragen bij O&S Groningen.

- samenvatting:
hoofdpijnen en samenhang

Dit hoofdstuk bevat de belangrijkste conclusies uit de Enquête leefbaarheid en veiligheid 2012. We geven een beeld van de ontwikkelingen in de stad en de afzonderlijke wijken. Maar eerst kijken we naar de samenhang tussen verschillende elementen van leefbaarheid en veiligheid.

2.1 Samenhang

De beleving door bewoners van leefbaarheid en veiligheid staat centraal in dit onderzoek: hoe beoordelen zij hun eigen buurt.

- Leefbaarheid: de mate waarin de leefomgeving aansluit op de behoeften van de buurtbewoners.
- Veiligheid: de aan- of afwezigheid van bedreigingen zoals inbraak en drugsoverlast.

Veiligheid en sociale en fysieke kanten leefbaarheid hangen met elkaar samen

De elementen van leefbaarheid en veiligheid hangen met elkaar samen via tal van relaties waarvan de richting en de oorzakelijkheid lang niet altijd duidelijk en eenduidig wetenschappelijk zijn vastgesteld.

- Leefbaarheid wordt vooral bepaald door de sociale kant van een wijk¹. Maar de fysieke omgeving is ook een belangrijke invloed, evenals de ervaren veiligheid.
- Veiligheidsbeleving hangt samen met daadwerkelijke misdrijven, maar ook met overlast en sociale² en fysieke leefbaarheid³.

Deze samenhang zien we duidelijk terug in de resultaten van de enquête. In De Hoogte bijvoorbeeld gaat een lage sociale samenhang samen met veel overlast, gevoelens van onveiligheid en verloedering (fysiek).

De samenhang is echter lang niet altijd één-op-één vast te stellen, doordat er veel andere factoren meespelen. We zien bijvoorbeeld in Vinkhuizen veel gevoelens van onveiligheid, veel overlast en veel verloedering, maar gemiddeld tot weinig aangiftes en slachtoffers van misdrijven.

Ook zien we in de enquêteresultaten soms dat de uitkomsten over onderhoud en verloedering verschillen, terwijl het twee zijden van dezelfde medaille lijken. Deze verschillen zijn te verklaren door verschillen in nagevraagde elementen van deze begrippen. Bij onderhoud vragen we behalve naar schoonhouden vooral naar onderhoud van bijvoorbeeld trottoirs en speelvoorzieningen. Bij verloedering gaat het om vernielingen, graffiti, rommel op straat en hondenpoep. Eén-op-éénrelaties zijn daardoor lastig te leggen. Een voorbeeld is de wijk Centrum.

Oordeel over voorzieningen: vooral samenhang met bouwperiode

De aanwezigheid van voorzieningen is gunstig voor de leefbaarheid van een wijk, maar hangt vooral samen met de periode waarin een wijk is ontstaan. Tot ongeveer 1985 werden complete wijken gebouwd. Daarna was het uitgangspunt dat nieuwe wijken gebruik zouden maken van de voorzieningen in aangrenzende buurten. Daardoor zijn bewoners van nieuwere wijken nogal eens ontevreden over voorzieningen, terwijl ze de wijk verder zeer leefbaar en veilig vinden. Voor oudere wijken geldt dat de aanwezige voorzieningen vaak goed worden beoordeeld, zeker in de wijkvernieuwingswijken waar deze zijn opgeknapt. Dit geldt voor de winkelvoorzieningen in Vinkhuizen, Beijum, Corpus den Hoorn en Tuinwijk, de speelvoorzieningen in de Oosterparkwijk, Selwerd en Vinkhuizen, de jongerenvoorzieningen in de Oosterparkwijk, Tuinwijk en Selwerd en de ouderenvoorzieningen in Corpus den Hoorn, Selwerd en De Wijert.

Oordelen wijkbewoners over ontwikkeling en stand van wijken

Meestal vinden bewoners van wijken waar het voorspoedig gaat dat hun wijk hetzelfde is gebleven. Zij verwachten dat dit ook in de komende jaren zo zal blijven. Gelijk blijven beschouwen we hier als positief. Waar het niet zo goed gaat, lijken beleidsmatige aandacht en vooral fysieke wijkvernieuwing bewoners positief te stemmen over de (toekomstige) ontwikkeling van hun wijk. Goede voorbeelden hiervan zijn de Bloemenbuurt en de krachtwijken Indische buurt en De Hoogte.

¹ Aldus het Ministerie voor Wonen, Wijken en Integratie in 'Leefbaarheid, op het snijvlak van sociaal en fysiek' op de Ruimteconferentie 2009

² Essay T. Blokland 'Ontmoeten doet ertoe', 2008

³ Proefschrift K. Keizer 'The spreading of disorder', 2010

2.2 Stad

Fysieke leefbaarheid verbeterd, sociaal vooral stabiel

Op het gebied van leefbaarheid zien we toenemende tevredenheid aan de fysieke kant van de leefbaarheid in de stad, ofwel 'schoon en heel'. Er is vooral minder verloedering in de vorm van graffiti, hondenpoep op stoep en straat, en vernielingen. Deze laatste twee zijn sinds 2010 opnieuw flink verbeterd. De afname van vernielingen wordt bevestigd door de aangiftecijfers van de politie.

Het onderhoud en schoonhouden van de stad oogst een stabiele of licht toegenomen tevredenheid bij de stadjes. Ze zien het onderhouden en schoonhouden van de buurt als het belangrijkste probleem dat de gemeente met voorrang moet aanpakken. In alle metingen stond dit in de top 3 van de meest genoemde problemen.

De verbeterde tevredenheid over het groen is sinds 2002 stabiel gebleken. De kwaliteit van de woningen krijgt een stabiele maar toch licht toenemende waardering.

De sociale kant van de stad is erg stabiel. We zien wel een toename in de laatste jaren van het aantal stadjes dat actief is geweest in de buurt.

De tevredenheid over de voorzieningen is over de hele linie toegenomen, sinds de eerste metingen voor de verschillende voorzieningen. De tevredenheid over de winkels voor de dagelijkse boodschappen is stabiel op een hoog niveau.

Veiligheid duidelijk verbeterd, recent weer wat minder

In grote lijnen is de veiligheid in de stad aanzienlijk toegenomen sinds de eerste meting in 1996, al zien we sinds 2010 weer een kleine terugloop over vrijwel de hele linie van veiligheidsindicatoren.

Minder stadjes worden tegenwoordig in hun eigen woonbuurt slachtoffer van inbraak of vernielingen aan hun auto of diefstal uit hun auto. De aangiftes bij de politie bevestigen dit beeld.

Er is veel minder overlast als gevolg van drugsgebruik en -handel en groepen jongeren, maar meer geluidsoverlast. Ook constateren we een langzame maar

Tabel 2.1 Samenvattend: de stad in zestien jaren, 1996-2012

	verbeterd	stabiel	verminderd
leefbaarheid	verloedering graffiti vernielingen hondenpoep op straat actieven voor de buurt speelvoorzieningen jongerenvoorzieningen onderhoud	sociale samenhang buurtcontacten groen basisonderwijs ouderenvoorzieningen winkels	
veiligheid	gevoelens van onveiligheid inbraken autodelicten drugsoverlast overlast jongeren	fietsendiefstal slachtoffers van mishandeling overlast omwonenden	geluidsoverlast
ontwikkelingen		oordeel recente ontwikkelingen buurt	verwachting buurt

zekere toename in overlast die buurtgenoten elkaar bezorgen.

Al met al kennen aanzienlijk minder stadjes dan in 1996 gevoelens van onveiligheid dan in 1996.

Dit beeld van (gematigd) positieve ontwikkelingen komt overeen met de landelijke Leefbaarometer¹. Hieruit blijkt ook dat in Groningen het deel van de bevolking dat in een buurt woont met een matige of slechte leefbaarheid, is afgenomen van 34 procent in 1998 via 7 procent in 2008 tot 6 procent in 2010².

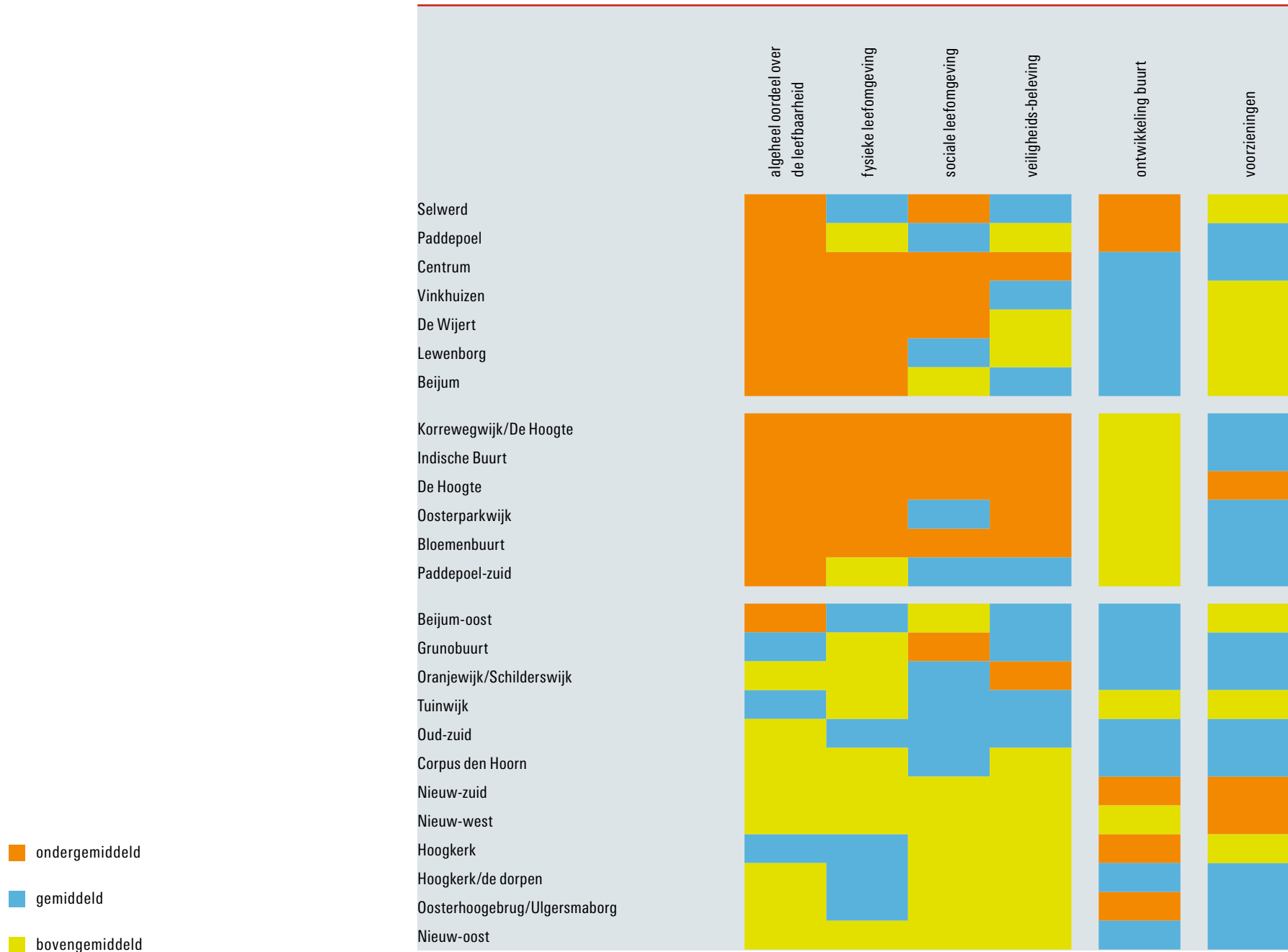
¹ De leefbaarometer is een meetinstrument waarin de combinatie van tal van feitelijke indicatoren een beeld oplevert van de mate van leefbaarheid van steden, dorpen, wijken en buurten. Het CBS ontwikkelde dit instrument in opdracht van de minister van Wonen, Wijken en Integratie.

² Zie de rapportage 'Leefbaarheid in balans' uit 2011 van het ministerie van Binnenlandse zaken en Koninkrijksrelaties.

Gemiddeld een constant oordeel over ontwikkelingen

Stadjes oordelen door de jaren constant over de ontwikkeling van hun eigen buurt en hun verwachtingen voor de toekomst. Er zijn wel belangrijke verschillen tussen de wijken. Bewoners van wijkvernieuwingswijken geven positieve oordelen die duidelijk boven het gemiddelde liggen. In 2004 en 2006 waren er duidelijk meer inwoners die vonden dat hun buurt erop vooruit was gegaan dan in andere jaren. Tussen 2002 en 2006 zagen we een piek in de positieve toekomstverwachtingen. Dit lijkt verband te houden met de inmiddels uitgevoerde wijkvernieuwingsprogramma's. In 2012 verwachten evenveel stadjes als in 2010 en 2008 dat hun buurt erop vooruit zal gaan.

Tabel 2.2 Kleurenoverzicht thema's per wijk

2.3 Signalen uit de wijken

In deze paragraaf vatten we de meest opmerkelijke wijkresultaten van de enquête samen. Tabel 2.2 geeft met kleuren een samenvattend overzicht van de stand van zaken per wijk. De kleurcodering geeft de themascore van een gebied ten opzichte van het stedelijk gemiddelde weer. Beter dan gemiddeld is groen, slechter dan gemiddeld is oranje en rond het gemiddelde is blauw. Wanneer de stad als geheel goed scoort, is een oranje vakje niet per definitie een slechte score. Andersom geldt dat bij een laag stads-gemiddelde een groen vakje niet hoeft te betekenen dat de situatie voor een wijk rooskleurig is.

We herkennen in tabel 2.2 drie categorieën:

1. wijken die ondergemiddeld scores, met negatieve of neutrale verwachtingen voor de toekomst
2. wijken met lage scores, maar met een positieve toekomstverwachting
3. wijken die bovengemiddeld scoren

Blijvend lage scores en weinig hoop zetten voor Selwerd en Paddepoel-noord signalen op rood

In Selwerd ligt de leefbaarheid onder het gemiddelde en veel bewoners zijn van mening dat hun buurt erop achteruit is gegaan. Velen verwachten dat het de komende tijd nog slechter zal gaan met hun buurt. Ook in Paddepoel-noord is men uitgesproken somber over de ontwikkelingen van de buurt. Hoewel deze buurt niet afzonderlijk is gemeten, kunnen we dit afleiden uit het positieve oordeel over de ontwikkelingen van de bewoners van Paddepoel-zuid enerzijds en het negatieve wijkgemiddelde voor Paddepoel anderzijds. Velen vinden dat de buurt achteruit is gegaan en verwachten een verdere terugloop in de komende tijd. Aan de voorzieningen ligt het niet; die worden in Selwerd goed en in Paddepoel (ook zuid) gemiddeld gewaardeerd. Vinkhuizen zien we sinds 2010 dezelfde kant op gaan: lage scores voor leefbaarheid en veiligheid en gematigde verwachtingen voor de toekomst. In Vinkhuizen zijn veel bewoners negatief over de ontwikkeling van de buurt in de afgelopen tijd en

pessimistisch over de toekomst van de buurt. Daar staat tegenover dat ook veel bewoners vinden dat de wijk de laatste tijd vooruit is gegaan. Tot in 2008 behoorden de bewoners van Vinkhuizen tot de meest optimistische van de stad als het om de ontwikkeling van hun wijk ging.

Centrum blijft gelijk, ontwikkelingen wat positiever beoordeeld

De scores in het Centrum liggen veelal onder het stadsgemiddelde. Voor een deel hangt dit samen met de functie als 'huiskamer' van de stad voor stadgers, studenten, ommelanders en (buitenlandse) toeristen. Overlast en een minder positieve veiligheidsbeleving zijn bijna vanzelfsprekend voor een uitgaanscentrum, al verdient de toename van drugsoverlast aandacht. We zien ook de sociale kant van het Centrum minder goed scoren. Dit houdt er verband mee dat het een geliefde woonwijk is voor studenten, die er relatief kort wonen en zich op andere sociale verbanden dan de woonbuurt richten. Het onderhoud door het huiskamerteam oogst wel grote tevredenheid. Tot 2008 is er veel verbeterd in het Centrum; daarna is het gelijk gebleven of teruggelopen. Er zijn wel meer bewoners dan in 2010 die vinden dat het Centrum er de laatste tijd op vooruitgaat.

Lage scores en gematigde toekomstverwachtingen in De Wijert, Lewenborg en Beijum

Een aantal lage scores voor leefbaarheid en veiligheid en gematigde verwachtingen voor de toekomst zien we in De Wijert, Lewenborg en Beijum. De voorzieningen oogsten hier over het algemeen wel grote tevredenheid. Vooral De Wijert kan nog wel wat verbetering gebruiken, maar de bewoners kijken niet veel optimistischer naar de toekomst van hun wijk dan de gemiddelde stadger. In Beijum en Lewenborg zijn het specifieke elementen die de wijk negatief kleuren: in beide wijken is dat de fysieke leefomgeving, vooral verloedering en onderhoud.

Krachtwijken, Oosterpark en Paddepoel-zuid: lage scores maar hoop voor de toekomst

Waar het niet zo goed gaat, blijken beleidsmatige aandacht en vooral fysieke wijkvernieuwing bewoners positief te stemmen over de (verwachte) ontwikkeling van hun wijk. Dit doet zich voor in de krachtwijken Indische buurt en De Hoogte, maar ook in de Oosterparkwijk, de Bloemenbuurt en Paddepoel-zuid.

Tuinwijk in de lift

Twee jaar geleden stond ook de Tuinwijk in het rijtje hierboven, maar die schart zich in 2012 onder de betere buurten. De verwachtingen voor de toekomst van de buurt zijn nog altijd hoog gespannen, het hoogst van alle wijken en buurten in de stad.

Aandachtspunten in Grunobuurt, Beijum-oost en Oranjewijk/Schilderswijk

Ook de Grunobuurt en Beijum-oost zijn nieuw in het onderste cluster, met veel gemiddelde of goede scores. In de deels herbouwde en door nieuwe bewoners betrokken Grunobuurt is de sociale kant van de wijk (nog) niet op niveau. In Beijum-oost is het algemene beeld ongunstig, maar zijn de sociale leefomgeving en de voorzieningen dik in orde. In de Oranjewijk/Schilderswijk is veiligheid een punt van aandacht in een verder goed leefbare wijk.

Bewoners goed leefbare wijken zien niveau gehandhaafd

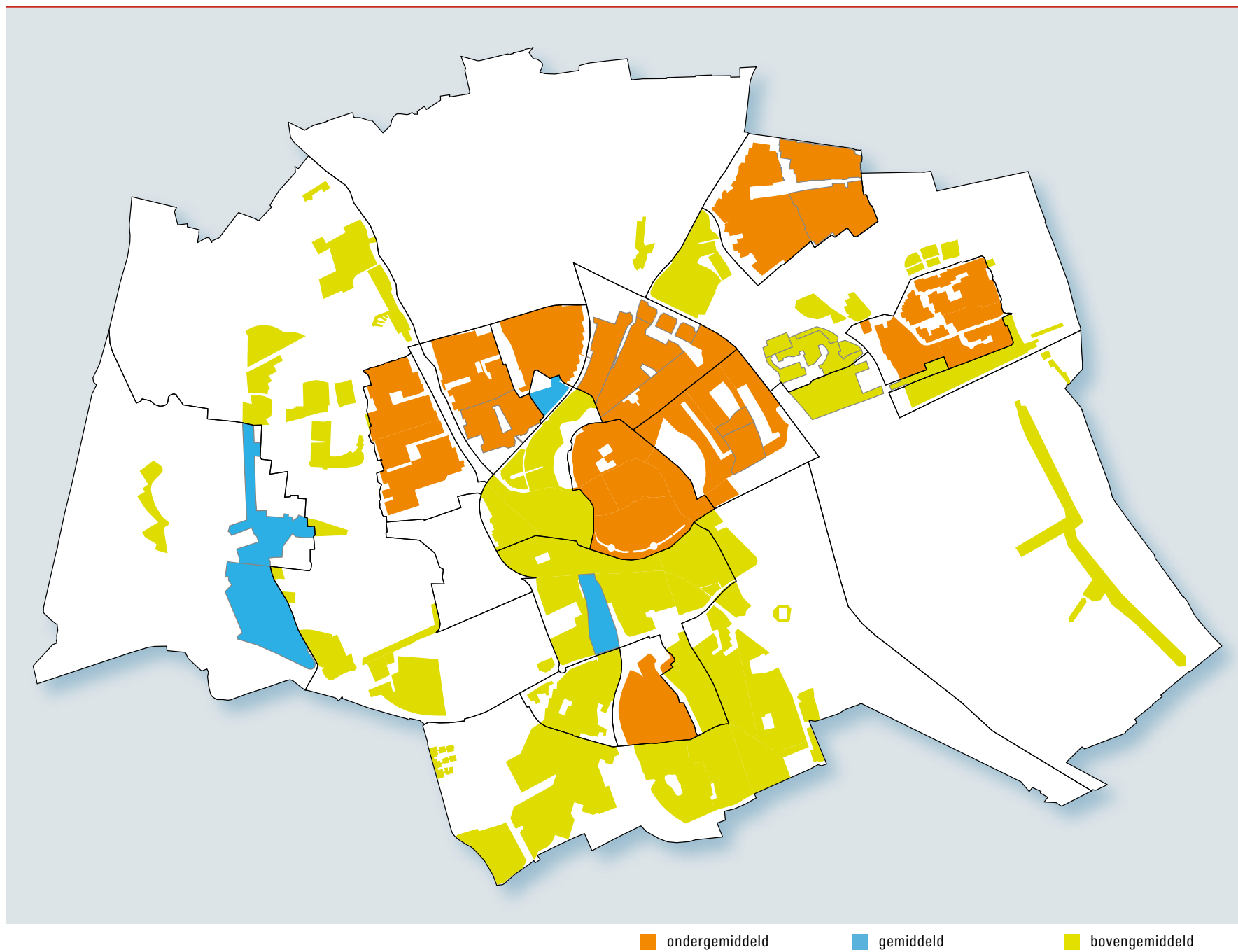
De bewoners van leefbare en veilige wijken constateren dat er sprake is van een stabiele, positieve situatie in hun buurt en verwachten dat dit ook zo zal blijven. Dit geldt voor Oud-zuid, Corpus den Hoorn, Nieuw-zuid, Nieuw-west, Nieuw-oost, Oosterhoogbrug/Ulgersmaborg, Hoogkerk en de overige dorpen rond de stad. Opnieuw vinden de bewoners van Corpus den Hoorn dat hun buurt vooruit is gegaan, maar de toekomstverwachtingen liggen nu rond het gemiddelde.

■ leefbaarheid

In dit hoofdstuk behandelen we vier grote thema's op het terrein van leefbaarheid, voor de stad, de wijken en de buurten. Ieder thema is voorzien van een kaart met kleurcodering voor de themascore per deel van de stad. Achtereenvolgens komen aan de orde: leefbaarheid in het algemeen, de fysieke en de sociale leefomgeving en de voorzieningen in de buurt.

Figuur 3.1 Oordelen leefbaarheid in het algemeen

3.1 Leefbaarheid in het algemeen

Deze paragraaf behandelt een aantal aspecten van de leefbaarheid in het algemeen. De som van deze aspecten geven we weer in de kaart hiernaast (figuur 3.1). De aspecten die hiervan deel uitmaken zijn:

- kwaliteit woonomgeving (vijf onderdelen: in deze buurt heb je het goed getroffen, men blijft hier graag wonen, ik verhuis zo gauw mogelijk uit deze buurt, vervelende buurt om te wonen, prettige buurt om te wonen)
- het percentage bewoners dat zegt gehecht te zijn aan de buurt
- het percentage bewoners dat vindt dat er geen belangrijke problemen in de buurt zijn.

Stad gemiddeld nog steeds stabiel

We zien nog steeds een stabiele score van de stad als geheel op de elementen die de leefbaarheid in het algemeen vertegenwoordigen. Een constante 70 procent van de stad is gehecht aan zijn woonbuurt. De kwaliteit van de woonomgeving bevindt zich al sinds 2006 op een iets hoger niveau dan daarvoor. Het percentage stadsgedierten dat vindt dat er geen enkel belangrijk probleem is in zijn wijk, ligt iets hoger dan in 2010.

Mindere leefbaarheid in noordelijke stadshelft

Voorals ten noordoosten en ten noordwesten van het Centrum vinden we de minder leefbare delen van de stad. In de Bloemenbuurt beoordelen de bewoners de leefbaarheid in het algemeen het minst positief; alle drie de elementen scoren hier duidelijk onder het gemiddelde. Twee van de drie scores zijn ondergemiddeld in de Oosterparkwijk en de Korrewegwijk/De Hoogte met zijn buurten Indische buurt en De Hoogte. De percentages bewoners die geen belangrijke problemen voor hun buurt zien, liggen hier rond het gemiddelde. Ditzelfde geldt voor Vinkhuizen en Paddepoel-zuid.

Beijum heeft ongunstige scores voor de kwaliteit van de woonomgeving en het percentage bewoners dat zegt dat er geen problemen zijn, en een gemiddelde score voor gehechtheid aan de buurt.

Leefbaarheid Tuinwijk verbeterd, Oranjewijk/Schilderswijk goed

De kwaliteit van de woonomgeving laat hier en daar (enige) vooruitgang zien. Dit gebeurt vooral in wijken en buurten waar deze kwaliteit voorheen het laagst werd gewaardeerd door de bewoners. De Tuinwijk is exemplarisch: in 2010 zagen we hier al de hoogste score ooit, en die is nu nog overtroffen. De leefbaarheid in de Tuinwijk is voor het eerst gemiddeld.

Een andere uitzondering op de lage leefbaarheid ten noorden van het Centrum is de Oranjewijk/Schilderswijk. De kwaliteit van de woonomgeving ligt hier boven het gemiddelde, de andere algemene indicatoren rond het gemiddelde.

Dorpse kernen en nieuwe wijken: goede leefbaarheid

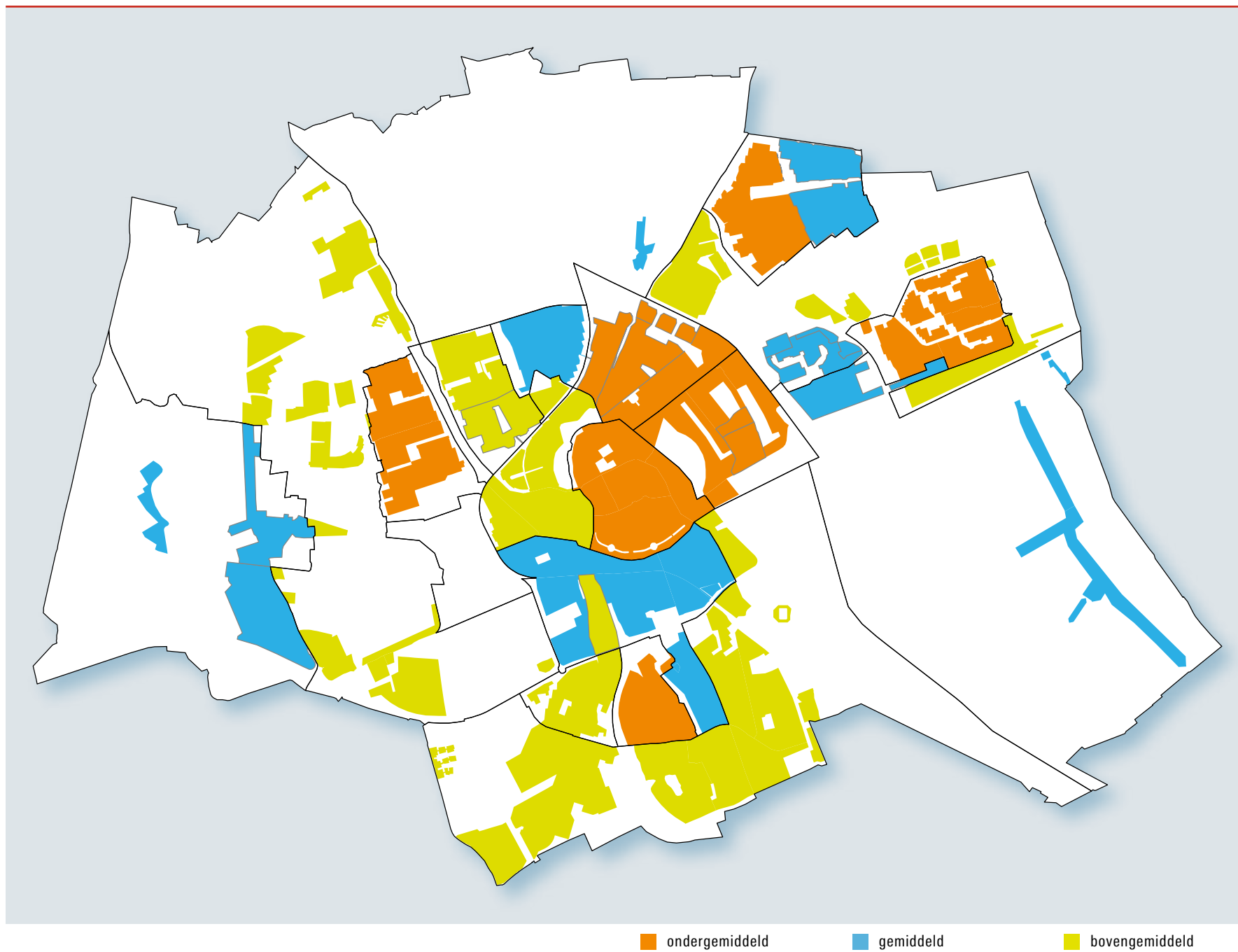
De dorpen in de noordelijke helft van de gemeente zijn juist goed leefbaar. Het gaat dan om Oosterhoogebrug/Ulgersmaborg en de overige dorpen. De algemene leefbaarheid in Hoogkerk ligt rond het stedelijk gemiddelde.

In de nieuwe wijken aan de oost- en de westkant van de stad waarderen de bewoners de leefbaarheid positiever dan gemiddeld.

De Wijert uitzondering in leefbare zuiden van de stad

In de zuidelijke helft van de stad is de leefbaarheid in het algemeen prima. De grote uitzondering is De Wijert, met een lage kwaliteit van de woonomgeving en gemiddelde scores op de beide andere elementen. De algemene leefbaarheid komt daarmee uit onder het gemiddelde. De Grunobuurt scoort rond het stadsgemiddelde.

Figuur 3.2 Tevredenheid over de fysieke leefomgeving ('tastbaar')

3.2 Fysieke leefomgeving

De fysieke leefomgeving bestaat uit het 'grijs' en 'groen' (straten, woningen en beplanting) in de buurt en het onderhoud. Figuur 3.2 bevat per wijk of buurt de totaalscore opgebouwd uit:

- kwaliteit woning (vier onderdelen: sfeer, omvang, indeling en staat van onderhoud)
- tevredenheid over de groenvoorzieningen
- verloedering (vier onderdelen: vernielingen, graffiti, rommel en hondenpoep op straat)
- tevredenheid over onderhoud (zes onderdelen: groen, speelplekken, wegen, fietspaden, trottoirs en schoonhouden woonomgeving)

Stad: veel minder vernielingen en hondenpoep, tevredenheid onderhoud toegenomen

De fysieke leefomgeving in de stad als geheel scoort beter dan twee jaar terug. Er wordt minder verloedering gesignaleerd; vooral hondenpoep en vernielingen komen minder vaak voor. Het nieuwe hondenbeleid heeft blijkbaar zijn effect. De vernielingen zijn terug op het laagste punt dat we sinds 1996 hebben gemeten. Het aantal aangiftes van vernielingen bij de politie bevestigt dit.

De tevredenheid over het onderhoud is weer iets groter dan twee jaar terug, en daarmee over de hele linie behoorlijk hoog. Alleen de tevredenheid over het schoonhouden van de woonomgeving blijft wat achter. Het onderhoud en schoonhouden van de buurt is voor de stadjes het belangrijkste probleem dat de gemeente met voorrang moet aanpakken. De kwaliteit van de woningen en de tevredenheid over het groen in de stad zijn stabiel op een goed niveau.

Lage, maar licht stijgende waardering voor fysiek in Centrum, De Hoogte en Bloemenbuurt

In deze drie wijken scoren drie van de vier fysieke elementen onder het gemiddelde. In het Centrum en De Hoogte krijgt alleen het onderhoud een waardering rond het stedelijk gemiddelde. In de Bloemenbuurt is de tevredenheid over het groen in de buurt de uitzondering met een gemiddelde score. In deze drie wijken/

buurten ligt de kwaliteit van de woningen onder het stadsgemiddelde. Bij verloedering vallen vooral rommel op straat en graffiti op. In de Bloemenbuurt en De Hoogte komt ook hondenpoep vaak voor. De percentages bewoners die vaak vernielingen signaleren, zijn lager dan twee (en vier) jaar geleden. De waardering voor het onderhoud is op veel punten toegenomen. De laatste jaren zien we wel duidelijke verbeteringen, ook in de vermindering van het aantal aangiftes van vernielingen.

Andere wijken met lage fysieke scores

Ook een lage waardering voor de fysieke leefomgeving zien we in de wijken waarvan De Hoogte en de Bloemenbuurt deel uitmaken, de Korrewegwijk/De Hoogte en de Oosterparkwijk. En verder in de Indische buurt, De Wijert, Lewenburg, Beijum en Vinkhuizen. Bijna al deze wijken en buurten scoren slecht op verloedering, vooral Beijum en Lewenburg. Daar zijn de bewoners ook minder tevreden over het (groen-) onderhoud van hun wijk. Positief is dat de verloederingsscore wel beduidend lager is dan twee jaar terug, net als in Vinkhuizen. In Vinkhuizen en Lewenburg zijn ook veel minder aangiftes van vernielingen gedaan dan in het verleden. In de Oosterparkwijk wijkt de verloedering niet af van het gemiddelde in de stad. Hier is men minder te spreken over de kwaliteit van de woningen, net als in de Korrewegwijk/De Hoogte, de Indische buurt en De Wijert. In Lewenburg is men juist tevreden over de kwaliteit van de woningen en in de Indische buurt is de tevredenheid over het groen sterk toegenomen, tot boven het stadsgemiddelde.

Gemiddelde scores in dorpen, Oud-zuid, Selwerd en Beijum-oost

De oostelijke helft van Beijum scoort rond het gemiddelde op de fysieke leefomgeving en daarmee beter dan de wijk als geheel. Het verschil zit hem in een iets hogere waardering voor het onderhoud van de buurt. Die is in Beijum toegenomen sinds 2010. De mate van

verloedering is in Beijum-oost nog ernstiger dan in de wijk als geheel.

Ook in Selwerd en Oud-zuid zien we een fysieke score rond het gemiddelde. De mate van verloedering in Selwerd is duidelijk afgenomen, evenals het aantal aangiftes van vernielingen. Oud-zuid compenseert een slechte score op het groen in de wijk met weinig verloedering. Oosterhoogbrug/Ulgersmaborg, Hoogkerk en de andere dorpen in de gemeente scoren op de fysieke leefomgeving rond het gemiddelde. In Hoogkerk zijn ook de verschillende elementen gemiddeld, in de andere dorpen is veel waardering voor de kwaliteit van de woningen en weinig voor het onderhoud aan de buurt.

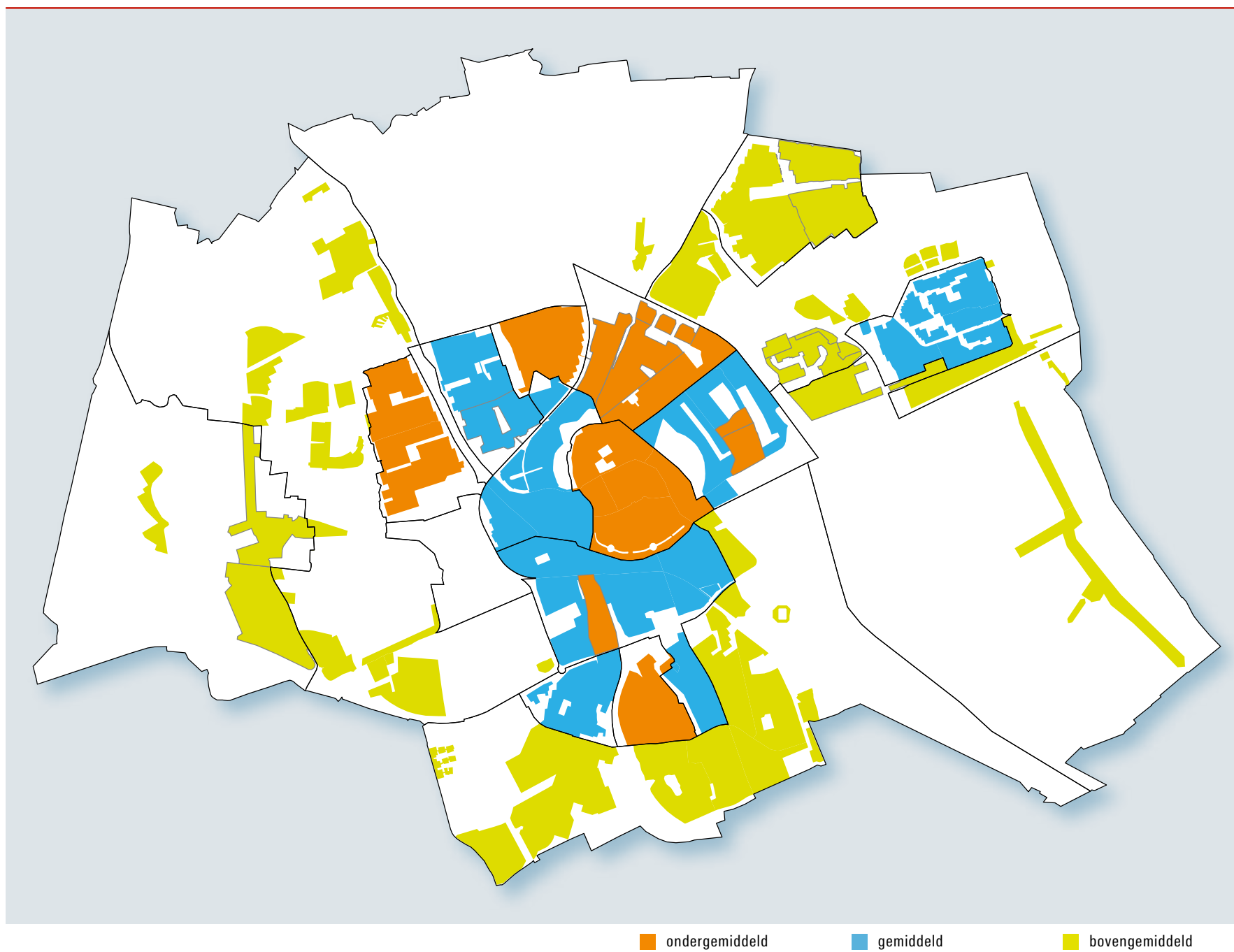
Paddepoel, Tuinwijk en Grunobuurt gegroeid naar goede fysieke leefomgeving

In Paddepoel zijn drie van de vier elementen die de fysieke leefomgeving bepalen boven gemiddeld. Alleen de waardering voor het groen is gemiddeld. Ook in de Tuinwijk en de Grunobuurt zien we louter positieve en gemiddelde scores op de fysieke indicatoren. In al deze wijken en buurten is de verloedering afgenomen en lager dan het stedelijk gemiddelde. Paddepoel, de Tuinwijk en de Grunobuurt zijn nieuw in de groep 'betere buurten'. In al deze wijken en buurten is de verloedering nog sterker afgenomen dan gemiddeld. De waardering voor de woning en vooral voor het onderhoud van de buurt is in het algemeen toegenomen.

Stabiel op hoog niveau

Ook in Nieuw-west, Nieuw-oost, Nieuw-zuid, Corpus den Hoorn en de Oranjewijk/Schilderswijk zien we louter positieve en gemiddelde scores op de fysieke indicatoren, net als in vorige metingen. In al deze wijken is de verloedering afgenomen en hier en daar is de waardering voor woning en/of onderhoud van de buurt zelfs nog toegenomen. De hoge aantallen aangiftes van vernielingen in 2006 zijn weer teruggelopen, zoals in bijna alle wijken en buurten.

Figuur 3.3 Oordeel sociale leefomgeving

3.3 Sociale leefomgeving

Met deze paragraaf geven we een beeld van hoe de Groningers met elkaar samenleven in hun stad, wijk en buurt. De totaalscore die resulteert, hebben we weergegeven in het kaartje hiernaast. Deze score is opgebouwd uit de volgende elementen:

- cijfer sociale samenhang: mensen voelen zich thuis in de buurt, kennen elkaar, gaan prettig met elkaar om, er is veel saamhorigheid;
- buurtcontacten: buurtgenoten maken regelmatig een praatje, hebben voldoende contact, houden een oogje in het zeil bij elkaar, zijn bereid elkaar te helpen bij ziekte of handicap;
- gevoel medeverantwoordelijk te zijn voor de buurt;
- actief geweest om de buurt te verbeteren.

Sociale kant stad is stabiel

Opnieuw constateren we dat de sociale leefomgeving in de stad vrijwel onveranderd is gebleven ten opzichte van de vorige metingen. De scores voor sociale samenhang, buurtcontacten en het percentage bewoners dat zich medeverantwoordelijk voelt voor de buurt, zijn door de jaren heen ongeveer hetzelfde. Het percentage inwoners dat actief is geweest voor de buurt, groeit de laatste jaren heel voorzichtig, en ligt nu op 23 procent.

Sociale leefomgeving laagst in Centrum en (groeiend) in Grunobuurt

Op alle punten is de sociale leefomgeving in de wijk Centrum en de Grunobuurt slechter dan het stadsgemiddelde, net als in 2010. We tekenen hierbij aan dat het Centrum voor studenten een zeer geliefde woonwijk is, en dat de helft van de Grunobuurt al een aantal jaren in herbouw is.

In het Centrum zien we dat bewoners nog minder dan eerder een praatje maken met buurtgenoten en er nog minder dan eerder op rekenen dat hun buurtgenoten een oogje in het zeil houden als ze zelf niet thuis zijn. In de Grunobuurt zien we hier en daar wel vooruitgang: de sociale samenhang is iets beter dan

twee jaar terug en dat geldt ook voor de percentages bewoners die een praatje maken met buurtgenoten en die bereid zijn hun buurtgenoten te helpen bij ziekte of handicap.

Sommige oudere wijken ook sociaal onder het gemiddelde met hier en daar verbeteringen

Er zijn meer wijken waar de sociale samenhang onder het stedelijk gemiddelde ligt. In Selwerd gaat dit samen met lagere percentages bewoners die zich medeverantwoordelijk voelen voor de buurt, en in Vinkhuizen ook met weinig actieven voor de buurt. In de Korrewegwijk/De Hoogte en zijn beide inzoombuurten, de Bloemenbuurt en De Wijert gaat een lage sociale samenhang gepaard met relatief weinig contacten tussen buurtgenoten. In al deze wijken en buurten zijn wel meer bewoners actief geweest voor de buurt dan bij de vorige meting, behalve in de Indische buurt. Ook positief in de Korrewegwijk/De Hoogte en zijn beide buurten zijn toenames tot het stadsgemiddelde van het gevoel medeverantwoordelijk te zijn voor de buurt en van de bereidheid een buurtgenoot te helpen bij ziekte of handicap. In de Oosterparkwijk zijn de contacten tussen buurtgenoten iets beter dan in de Bloemenbuurt, waardoor de wijk als geheel gemiddeld scoort op sociale leefomgeving.

Gemiddelde sociale leefomgeving en verbetering in meerdere wijken en buurten

Verdeeld over de hele stad treffen we meer wijken en buurten met een gemiddelde score voor de sociale leefomgeving: Paddepoel en Paddepoel-zuid, Tuinwijk, Oranjewijk/Schilderswijk, Lewenborg, Oud-zuid en Corpus den Hoorn.

Ten opzichte van de cijfers uit 2010 is de sociale samenhang duidelijk verbeterd in Paddepoel-zuid en Tuinwijk. In Paddepoel-zuid en de Oosterparkwijk zijn hogere percentages bewoners actief geweest voor de buurt dan in 2010. In Lewenborg is dit percentage juist gedaald.

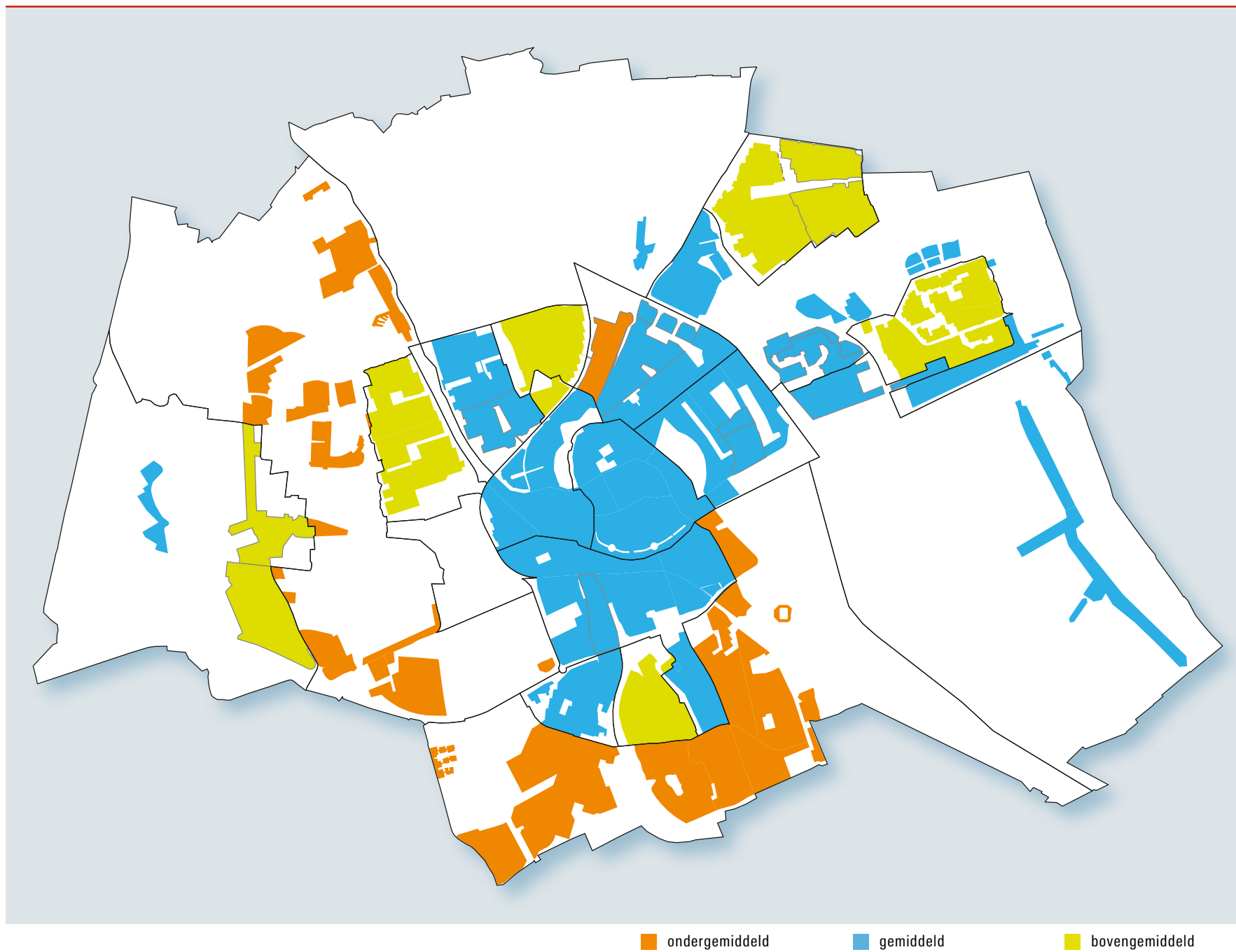
Het gevoel medeverantwoordelijk te zijn voor de buurt is gestegen in Corpus den Hoorn, en is nu bovengemiddeld.

Sociale leefomgeving in Beijum gestegen naar goed

Het sociale leefklimaat in Beijum en Beijum-oost wordt positief gewaardeerd. In 2010 was dit nog gemiddeld. Het percentage bewoners dat actief is geweest in de buurt, is hier toegenomen. In Beijum zien we ook een toename van het gevoel medeverantwoordelijk te zijn voor de buurt en in Beijum-oost is de sociale samenhang verbeterd en maken meer mensen regelmatig een praatje met buurtgenoten. Ook de nieuwe wijken en de dorpen scoren goed als het gaat om de sociale leefomgeving. Nieuw-oost en Hoogkerk/de dorpen scoren zelfs op alle facetten boven het stadsgemiddelde.

Positieve ontwikkelingen sinds 2010 in Nieuw-oost zijn de sociale samenhang en het percentage bewoners dat actief is geweest in de buurt. Ook geven meer wijkbewoners hier aan dat buurtgenoten een oogje op hun woning houden als ze zelf afwezig zijn. In Hoogkerk/de dorpen is de mate van sociale samenhang terug op een hoog niveau, na een dipje in 2010. In Nieuw-west zien we een aantal dalingen: minder wijkbewoners zijn actief geweest voor de buurt en drie van de vier elementen van buurtcontacten zijn achteruitgegaan. Maar al met al blijft de sociale leefomgeving in deze wijk boven het stadsgemiddelde.

Figuur 3.4 Voorzieningen

3.4 Voorzieningen

Van een aantal voorzieningen hebben de geënuqueterden aangegeven hoe tevreden ze daarover zijn. Uit zeven van deze voorzieningen hebben we een totaalscore voor voorzieningen samengesteld:

- speelmogelijkheden voor kinderen
- basisonderwijs
- Centrum voor jeugd en gezin (CJG) of consultatiebureau
- voorzieningen voor jongeren
- voorzieningen voor ouderen
- winkels voor dagelijkse boodschappen
- buurtgebouw (hierbij gaat het om het al dan niet bezoeken van een gebouw met een ontmoetingsfunctie voor buurtbewoners)

Stad: tevredenheid voorzieningen toegenomen

Wanneer we de onderliggende cijfers bekijken, valt op dat over de hele linie meer stadgers tevreden zijn over de voorzieningen in hun wijk dan in 2010. Sterker nog, de scores van 2012 zijn voor vrijwel alle voorzieningen de hoogste die we ooit maten. Alleen over de winkels voor dagelijkse boodschappen geldt een stabiel hoog cijfer; rond de 90 procent van de inwoners is hierover (zeer) tevreden. Voorzieningen bepalen voor een deel de leefbaarheid van een wijk, maar deze samenhang is niet altijd zichtbaar. Vooral de ontstaansgeschiedenis van wijken en de toenmalige visie op de inrichting ervan zijn nog steeds van grote invloed op het oordeel van wijkbewoners over de voorzieningen.

Voorzieningenniveau traditioneel het minst in Nieuw-west, veel toenames

Opnieuw zien we dat Nieuw-west de wijk is die er het slechtst van afkomt in de beoordeling van de voorzieningen. Dit is al zo vanaf de eerste meting. Voorzieningen voor jongeren, voor ouderen en het gebruik van buurtgebouwen behalen hier de laagste score van de stad (en voorzieningen voor mensen

met beperkingen en de Stip's¹ ook). Positief is dat de tevredenheid over bijna alle voorzieningen is toegenomen sinds 2010, vooral over het basisonderwijs en de voorzieningen voor mensen met beperkingen. De nieuwe maar afgebrande basisschool is inmiddels herbouwd en weer in gebruik.

De Hoogte en Nieuw-zuid ondergemiddeld

De bewoners van De Hoogte en Nieuw-zuid geven de voorzieningen in hun wijk ook een onvoldoende. In De Hoogte gaat het met name om het basisonderwijs, het CJG en de voorzieningen voor ouderen. In Nieuw-zuid oogsten het CJG en voorzieningen voor jongeren weinig tevredenheid en zijn er weinig bewoners die wel eens in een buurtgebouw komen. Over de andere voorzieningen is men hier net zo tevreden als gemiddeld in de stad.

Tuinwijk is vooruit gesprongen

In 2010 had de Tuinwijk nog de kleur van een ondergemiddelde score op voorzieningen, nu zien we een bovengemiddelde score. De jongerenvoorzieningen en de winkels voor dagelijkse boodschappen springen eruit met bovengemiddelde scores. De tevredenheid over de CJG's, Stip's¹ en voorzieningen voor jongeren en ouderen is sterker toegenomen dan in de stad als geheel.

Tevredenheid in veel andere, vernieuwde wijken

Aan de andere kant van het spectrum zien we wijken uit de bouwperiode 1960-1980: De Wijert, Vinkhuizen, Selwerd, Lewenborg en Beijum. Wisselende voorzieningen scores bovengemiddeld. Alleen over de voorzieningen voor jongeren is geen bovengemiddelde score te vinden in deze wijken, maar alleen gemiddelde. In Beijum-oost zien we een ondergemiddelde score op voorzieningen voor ouderen.

De dorpen rond gemiddelde, voorzieningen jongeren minder

Hoogkerk/de dorpen heeft een totaalscore rond het gemiddelde. In Hoogkerk, Oosterhoogebrug/Ulgersmaborg en de overige dorpen is de tevredenheid over voorzieningen meegestegen met de stedelijke toename. Nog altijd zien we in de dorpen een relatief lage tevredenheid over voorzieningen voor jongeren. In Oosterhoogebrug/Ulgersmaborg scoort ook het CJG ondergemiddeld. De Stip's¹ scores juist bovengemiddeld in de dorpen, en ook worden de buurtgebouwen in de dorpen door veel bewoners gebruikt.

Gemiddelde wijken met veel variatie

Wijken met een gemiddelde score hebben maar zelden voornamelijk gemiddelde scores voor de afzonderlijke voorzieningen. Voor Paddepoel en Paddepoel-zuid geldt dit wel. De Indische buurt heeft alleen voor de winkels een positieve score en Oud-zuid alleen voor speelmogelijkheden voor kinderen een negatieve.

De tevredenheid over het CJG is in al deze gemiddelde wijken wel gemiddeld, en het basisonderwijs laat slechts twee uitschieters naar onderen zien, in de Korrewegwijk/De Hoogte en Nieuw-oost. Tegen de algemene trend in is in de Korrewegwijk/De Hoogte de tevredenheid over voorzieningen voor jongeren niet gestegen, maar iets afgenomen. De tevredenheid over voorzieningen voor ouderen in Corpus den Hoorn is de hoogste van de stad. En de tevredenheid over het CJG is hier sterk toegenomen.

¹ Steun- en informatiepunt in de wijk, voor wonen, welzijn en praktische ondersteuning

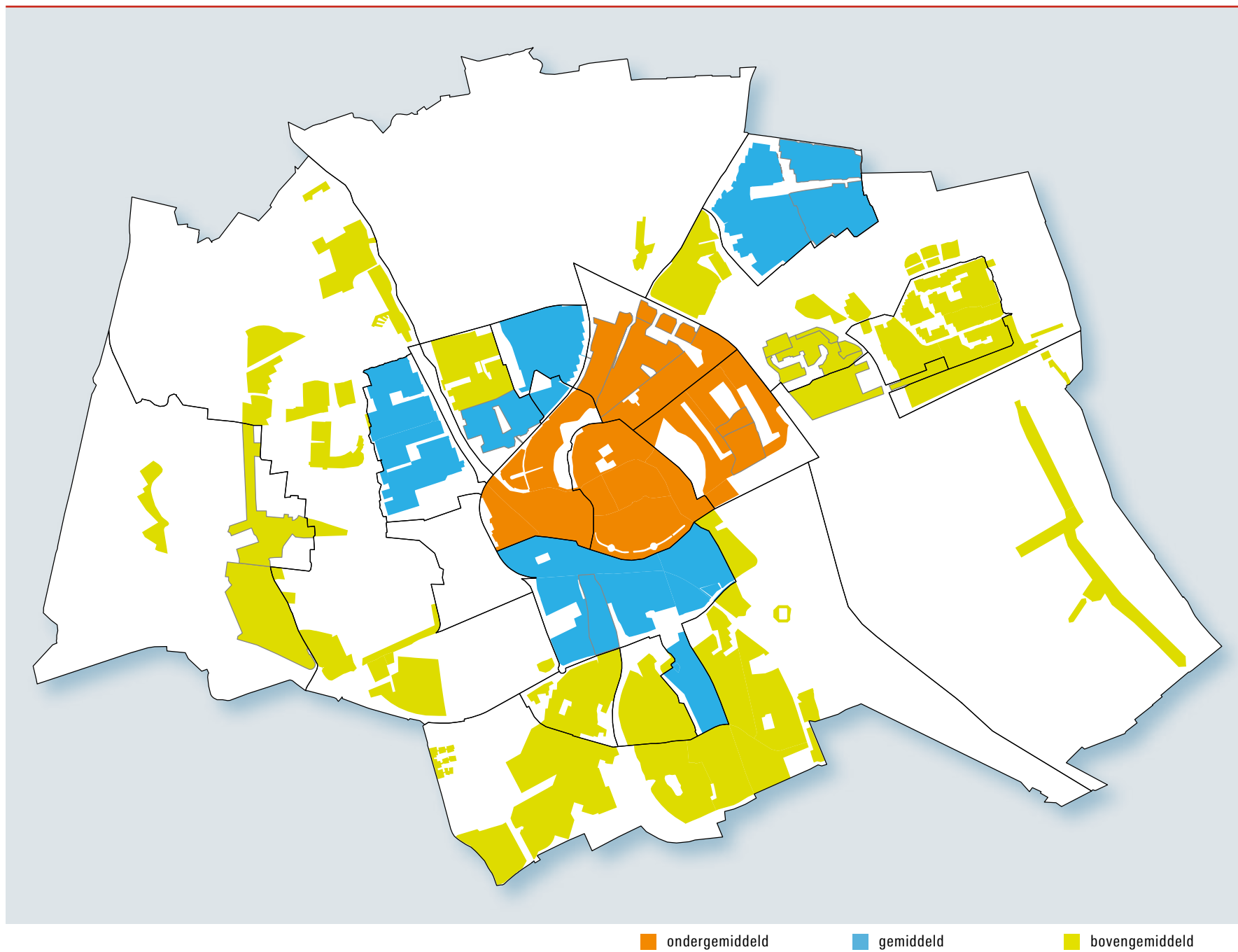
■ veiligheid

Dit hoofdstuk behandelt de beleving van de Groningers van de veiligheid in hun eigen buurt. Hier en daar maken we een vergelijking met aangiftes die bij de politie zijn gedaan.

De score voor de veiligheidsbeleving in de plattegrond op de volgende bladzijde is samengesteld uit enquêteantwoorden over de volgende onderwerpen:

- Gevoelens van onveiligheid in de buurt en de mate waarin men denkt dat er onaangename voorvallen plaatsvinden. Het gaat dan om vermogensdelicten als diefstal en om bedreigende voorvallen zoals dat mensen worden lastig gevallen op straat;
- Slachtoffer geweest van inbraak, diefstal en/of geweld (in eigen buurt);
- Mate waarin overlast in de buurt voorkomt, door geluid, omwonenden, jongeren of gerelateerd aan drugs.

Figuur 4.1 Veiligheidsbeleving

Stad voelt iets onveilig, overlast toegenomen

In grote lijnen is de ervaring van veiligheid in de stad gelijk gebleven tussen 2010 en 2012. Over de hele linie zien we minimale verschuivingen. Er zijn weer iets meer mensen slachtoffer geworden van inbraak in hun woning en wat meer stadgers rapporteren overlast van geluid, jongeren en/of omwonenden. Ook ten opzichte van 2002 zien we een vrij stabiel beeld. Nu hebben minder mensen het idee dat er in hun buurt vaak vermogensdelicten worden gepleegd, maar is de mate van overlast die mensen ervaren hoger dan in 2002. Het beeld dat aangiftes bij de politie laten zien is: minder diefstallen uit auto's en constante aantallen diefstallen uit woningen en mishandelingen.

Onveiligheid geconcentreerd in Centrum en oude wijken daaromheen

De wijken Centrum, Oranjewijk/Schilderswijk, Korrewegwijk/De Hoogte en Oosterparkwijk komen als het minst veilig uit de bus. Het Centrum spant de kroon met veel slechtste scores van de hele stad. Dit hangt samen met de functie als uitgaanscentrum, maar qua veiligheid zien we lichte achteruitgang in het Centrum. Zie verder paragraaf 6.11.

De Korrewegwijk/De Hoogte kent het hoogste percentage bewoners dat slachtoffer is geweest van een diefstal uit of een vernieling aan zijn auto. De buurten in deze wijk hebben de meeste slachtoffers van geweldsdelicten in eigen buurt (Indische buurt) en het hoogste percentage drugsoverlast en aangiftes van inbraken (De Hoogte). In deze beide buurten zijn de gevoelens van onveiligheid sterk en is sprake van veel overlast, waaronder drugsoverlast.

Ook positieve ontwikkelingen in oude wijken

Positief in de Indische buurt zijn de afnames van het aantal slachtoffers van inbraken en fietsendiefstal. In De Hoogte is minder geluidsoverlast en hebben minder bewoners dan twee jaar terug het idee dat er vaak bedreigende voorvallen plaatsvinden. Ook de daling

van de percentages slachtoffers van autodelicten en mishandeling in beide buurten zijn positieve ontwikkelingen.

De Bloemenbuurt ondervindt het meest overlast door omwonenden van de hele stad. Maar de drugsoverlast is hier gehalveerd naar een gemiddeld niveau. In de Oranjewijk/Schilderswijk blijft de onveiligheid beperkt tot vermogensdelicten; veel wijkbewoners hebben het idee dat die vaak voorkomen en bovengemiddelde percentages geven aan dat ze slachtoffer zijn geweest van diefstal uit of vernieling aan hun auto of van diefstal van hun fiets.

Veilige wijken verder van Centrum

De wijken die duidelijk boven het stadsgemiddelde scores qua veiligheid, liggen wat verder van het stadscentrum af: Paddepoel(-noord), Lewenborg, De Wijert en Corpus den Hoorn. De enige uitzondering is een slechte score van Corpus den Hoorn op diefstal uit/vanaf of vernielingen aan auto's. Ook zijn er meer inbraken dan twee jaar geleden, en meer drugsoverlast. De wijk kent wel de allerlaagste mate van overlast door groepen jongeren van alle wijken. In Paddepoel zien we meer verbeteringen: minder geënquêteerden in deze wijk melden drugsoverlast, geweldsdelicten, autodelicten en gevoelens van onveiligheid. Aangiftecijfers laten minder inbraken zien. Paddepoel-zuid scoort overall gemiddeld op veiligheid. Er zijn wel veel bewoners die zich onveilig voelen in hun eigen buurt, maar er is juist weinig sprake van geluidshinder en de overlast door omwonenden is hier afgenomen. Ook in Lewenborg is minder criminaliteit rond auto's dan in 2010.

Nieuwe wijken en dorpen nog altijd veilig

In de dorpen en de nieuwe wijken zijn vrijwel alle veiligheidsscores beter dan gemiddeld in de wijken. Nieuw-west heeft zelfs een hele reeks beste scores op veiligheid.

In al deze wijken en buurten melden minder bewoners dan in 2010 dat hun fiets is gestolen. Het

percentage bewoners van Hoogkerk/de dorpen dat zich wel eens onveilig voelt in zijn eigen woonbuurt, is weer afgenomen tot het oude, lage percentage van 8 procent. Men ervaart minder overlast van omwonenden, maar overlast van groepen jongeren is de laatste twee jaar toegenomen.

In Oosterhoogebrug/Ulgersmaborg hebben de bewoners het idee dat er meer vermogensdelicten worden gepleegd in de buurt, en ook is er bij meer mensen ingebroken dan voorheen. Maar het blijft hier beduidend veiliger dan gemiddeld in de stad.

(Drugs-)overlast in Selwerd, Beijum-oost en Vinkhuizen

Hoewel Selwerd, Beijum-oost en Vinkhuizen gemiddeld scores op veiligheid, blijkt dat de bewoners hier overlast ondervinden en zich (daardoor) onveilig voelen. Dit wordt gecompenseerd door gemiddeld tot weinig slachtoffers, van met name diefstal van fietsen. Veel bewoners ervaren drugsoverlast in Selwerd en Beijum-oost. In Beijum-oost is dit sinds 2010 verdubbeld en in Selwerd op het hoge niveau van 2010 gebleven. In Beijum-oost (en Beijum) ondervinden ook veel mensen overlast van groepen jongeren. In alle drie deze wijken/buurten is deze vorm van overlast toegenomen. In Vinkhuizen heeft men verder last van omwonenden en geluidshinder. Blijkbaar hangt overlast samen met de gevoelens van veiligheid die men in de eigen woonbuurt ervaart. Die liggen in deze drie wijken/buurten duidelijk onder het stadsgemiddelde.

Tuinwijk, Oud-zuid en Grunobuurt slachtoffers van autocriminaliteit

Het aantal diefstallen uit en vanaf auto's en vernielingen aan auto's is hoog in Tuinwijk, Oud-zuid en de Grunobuurt. In Tuinwijk en Oud-zuid zijn verder van veel bewoners fietsen gestolen. In Oud-zuid, inclusief de Grunobuurt, is weinig drugsoverlast. Daarmee komen de totaalscores voor veiligheid op een gemiddeld niveau uit.

5C

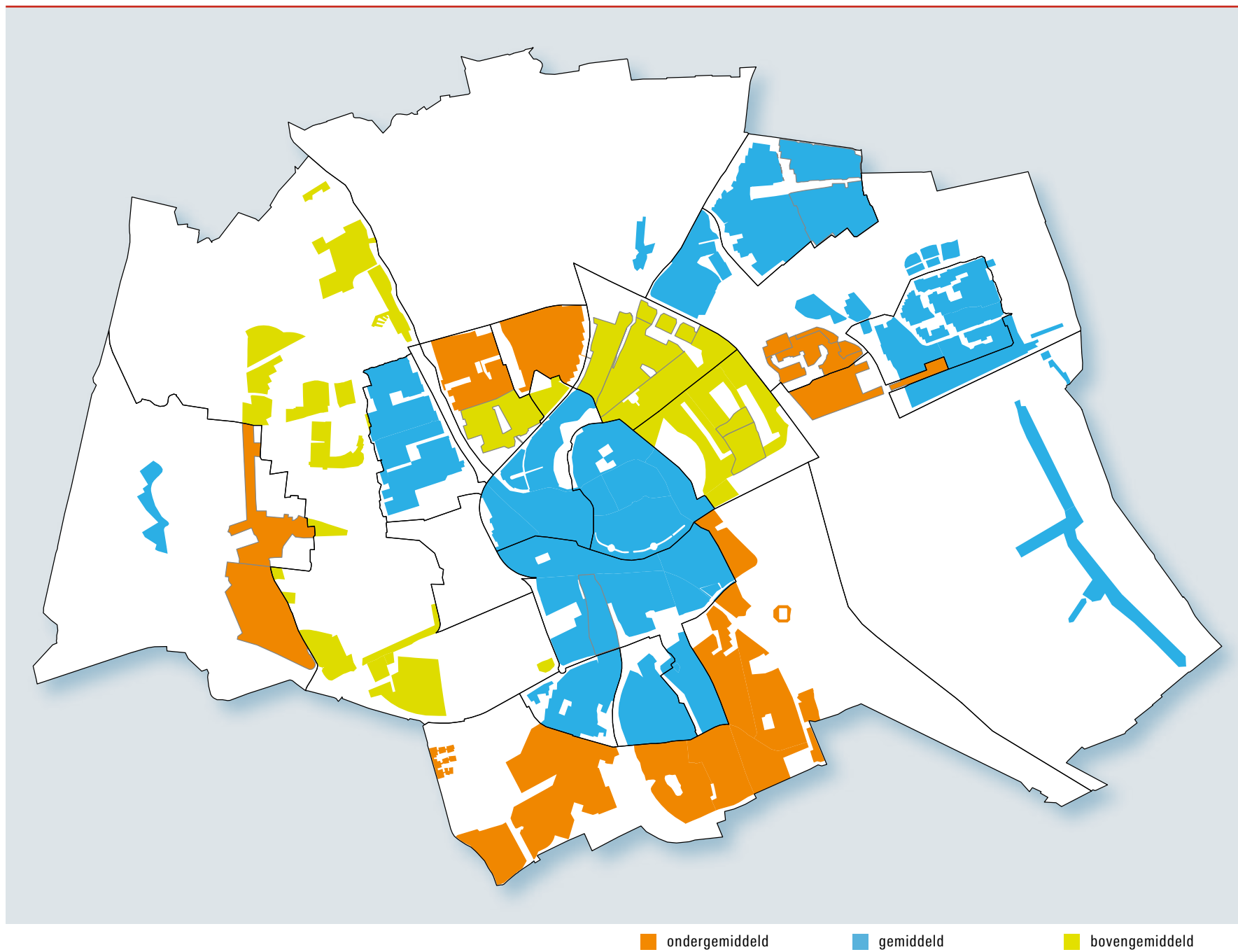

■ oordeel bewoners over ontwikkelingen wijken

Dit hoofdstuk beschrijft het oordeel van bewoners over de ontwikkelingen van wijken en buurten. In de plattegrond op de volgende bladzijde hebben we de volgende elementen opgenomen:

- oordeel van bewoners over de ontwikkeling van hun buurt in het afgelopen jaar (vooruit en achteruit)
- verwachting van bewoners over de toekomst van hun buurt (vooruit en achteruit)

Figuur 5.1 Oordeel ontwikkelingen

Stadgers wat positiever over ontwikkeling buurt laatste jaar

In de stad als geheel zijn wat meer inwoners positief over de ontwikkelingen van hun wijk of buurt in het afgelopen jaar. Het percentage dat vindt dat hun buurt erop achteruit is gegaan, is gelijk gebleven en dat geldt ook voor de aandelen stadgers die denken dat hun buurt er in de komende jaren op vooruit zal gaan en die achteruitgang verwachten.

Nog steeds pessimisme in Paddepoel-noord en Selwerd

Het beeld van pessimisme uit 2010 in Selwerd en Paddepoel(-noord) is in 2012 maar weinig veranderd. Nog steeds kleuren deze wijken ondergemiddeld in hun kijk op de ontwikkelingen van de afgelopen tijd en de verwachtingen voor de toekomst.

We baseren onze conclusie dat juist bewoners in Paddepoel-noord pessimistischer zijn over de ontwikkelingen in de wijk, op de totaalscore van Paddepoel en de gunstigere resultaten van Paddepoel-zuid. Dit betekent dat het pessimistische geluid vooral uit Paddepoel-noord moet komen. In Selwerd zijn alle afzonderlijke percentages juist beter dan in 2010. Dit geldt vooral ten aanzien van de toekomst; het percentage dat verwacht dat de wijk er de komende jaren op vooruit zal gaan, is zelfs gestegen naar het stadsgemiddelde. Maar de percentages bewoners die achteruitgang zien, zijn nog steeds de hoogste van alle wijken en buurten¹.

Vinkhuizen is nog niet klaar

De cijfers over de ontwikkelingen in Vinkhuizen geven vrijwel hetzelfde beeld als in 2010: velen vinden dat de wijk erop vooruit is gegaan en een gemiddeld percentage verwacht vooruitgang in de toekomst, maar veel bewoners constateren achteruitgang. Er zijn er zelfs meer dan in 2010 die verwachten dat de wijk er verder op achteruit zal gaan. Ondanks de wijkvernieuwing lijken de problemen in deze wijk nog niet verdwenen.

Bewoners Tuinwijk en krachtwijken positief over ontwikkeling en toekomst

Veel bewoners vinden dat de buurt erop vooruit is gegaan de laatste jaren in de Tuinwijk en de beide krachtwijken, de Indische buurt en De Hoogte. Ook verwachten velen hier verdere vooruitgang van de buurt. Vrijwel overal liggen de percentages die achteruitgang constateren en verwachten rond het stadsgemiddelde. Alleen in de Tuinwijk zijn deze percentages duidelijk lager. De Tuinwijk heeft op drie van de vier elementen de meest positieve score van alle wijken en buurten.

Gemiddelden in oudere, zuidelijke wijken en buitenwijken en Centrum

Overwegend gemiddelde scores op de ontwikkeling van de buurt zijn te zien in de oude wijken ten zuiden van het centrum en de oude buitenwijken: Oud-zuid met zijn Grunobuurt, Corpus den Hoorn, De Wijert, Lewenborg en Beijum, inclusief Beijum-oost. Ook in de wijk Centrum zien we louter gemiddelde scores waar het gaat om de ontwikkelingen in de afgelopen jaren en de verwachtingen daarover de komende jaren.

In Lewenborg en Corpus den Hoorn vinden veel bewoners dat de buurt er de laatste tijd op vooruit is gegaan. Slechte scores zien we in al deze wijken en buurten niet, in tegenstelling tot vorige keer ook niet in Oud-zuid en de Grunobuurt.

In Lewenborg is wel terugloop van de positieve scores zichtbaar; minder bewoners zien vooruitgang en meer achteruitgang. In Beijum is dit net andersom.

Stabiel waar het goed gaat

In de wijken die in de vorige hoofdstukken positief uit de bus kwamen, zien we voornamelijk gemiddelde tot ondergemiddelde scores waar het om de ontwikkelingen gaat. Dit is geen probleem: als het zo goed blijft, is het goed wonen in de Oranjewijk/Schilderswijk, Nieuw-west, Nieuw-oost, Nieuw-zuid, Hoogkerk, Oosterhoogbrug/Ulgersmaborg en de andere dorpen in de gemeente.

In Nieuw-oost en Nieuw-west zijn zelfs weinig bewoners die vinden dat de wijk achteruit is gegaan en die verwachten dat de wijk in de komende jaren achteruit zal gaan.

In het dorp Hoogkerk zijn de verwachtingen voor de toekomst minder optimistisch dan twee jaar terug.

¹ De percentages zijn te vinden op <http:// groningen.buurtmonitor.nl/>.

■ buurten en wijken stuk voor stuk

Dit hoofdstuk beschrijft per wijk kort hoe leefbaarheid en veiligheid zich hebben ontwikkeld. De wijken waarvoor we dit doen zijn de wijken in de stad die extra aandacht krijgen, de zogenaamde wijkvernieuwingswijken. Elk van deze wijken brengen we in beeld aan de hand van een tabel. Waar over veel jaren gegevens beschikbaar zijn, geven we alleen de jaren 2000, 2004, 2008 en 2010 weer. Meer cijfers zijn te vinden in bijlage A en op onze website <http://groningen.buurtmonitor.nl/>.

Tabel 6.1 Vinkhuizen

	2002	2006	2010	2012	Stad
1. Algeheel oordeel over de leefbaarheid					
Kwaliteit woonomgeving	6,6	7,2	6,8	6,7	7,6
Gehechtheid aan buurt	57%	61%	62%	56%	69%
Hier zijn geen belangrijke problemen	-	34%	22%	20%	17%
2. Fysieke leefomgeving ('tastbaar')					
Kwaliteit woning	7,3	7,6	7,4	7,5	7,6
Groenvoorziening (tevredenheid)	90%	85%	83%	88%	85%
Verloedingscijfer	5,2	4,1	4,8	4,1	3,4
Schoonhouden woonomgeving (tevredenheid)	70%	75%	65%	65%	69%
3. Sociale leefomgeving ('mensen onder elkaar')					
Sociale samenhang	5,3	5,6	5,5	5,4	6,0
Medeverantwoordelijk buurt	83%	74%	79%	76%	85%
Praatje met buurtgenoten (minstens 2x per maand)	-	-	87%	78%	78%
Actief geweest in de buurt	16%	9%	16%	16%	23%
4. Tevredenheid over de aanwezige voorzieningen					
Speelmogelijkheden voor kinderen	66%	70%	70%	82%	73%
Jongerenvoorzieningen	36%	54%	47%	56%	53%
Ouderenvoorzieningen	84%	83%	82%	81%	71%
Winkelaanbod	83%	97%	98%	98%	92%
Voldoende ontmoetingsplekken in buurt	-	-	79%	78%	71%
5. Aangiftes bij de politie					
Diefstal uit woning per 1.000 woonruimtes	-	15	12	16	11
6. Veiligheidsbeleving					
Onveiligheidsgevoelens eigen buurt	41%	17%	22%	28%	20%
Slachtoffer (poging tot) inbraak in woning	9%	9%	3%	6%	8%
Overlastcijfer	4,5	2,8	3,6	4,5	3,5
Drugsoverlast	9%	2%	4%	4%	8%
7. Ontwikkeling					
Oordeel ontwikkeling woningomgeving (vooruit)	60%	67%	38%	38%	30%
Toekomstverwachting omgeving (vooruit)	75%	68%	30%	30%	34%

6.1 Vinkhuizen

Vinkhuizen is een grote wijk die eind jaren zestig en begin jaren zeventig is gebouwd. Het stratenpatroon is opgebouwd rond rechte wegen en de wooncomplexen zijn in stempelstructuur gebouwd. Vanaf 2000 is er een zeer omvangrijk wijkvernieuwingprogramma in Vinkhuizen uitgevoerd. Vinkhuizen heeft zijn eigen winkelcentrum dat een aantal jaren geleden geheel is gerenoveerd. Verder zijn er in het kader van de wijkvernieuwing veel nieuwe voorzieningen gebouwd, waaronder de nieuwe vensterschool en een nieuw jongeren centrum. Daarnaast zijn meerdere voorzieningen gerenoveerd. Vinkhuizen heeft ongeveer 10.000 bewoners en telt veel gezinnen met kinderen, relatief veel allochtone gezinnen en veel oudere bewoners.

Algemeen: minder positief over leefbaarheid

De bewoners van Vinkhuizen zijn duidelijk minder gehecht aan hun buurt dan bij de vorige meting twee jaar geleden. Ze hechten zich minder aan hun buurt dan de gemiddelde stad. De kwaliteit van de woonomgeving is in Vinkhuizen ook lager dan gemiddeld in de stad, maar wel gelijk gebleven ten opzichte van 2010. We hebben de bewoners gevraagd welke problemen volgens hen het grootst zijn in de wijk. Vaak genoemde problemen zijn de samenstelling van de bevolking, criminaliteit en vandalisme, geluidsoverlast en het gedrag van buurtgenoten. Deze problemen zijn ook vaker genoemd dan in 2010 én vaker dan gemiddeld in de stad. Het percentage respondenten dat geen problemen heeft aangegeven, ligt rond het stadsgemiddelde.

Afnemende verloedering in de vorm van vernielingen en hondenpoep

De fysieke leefomgeving is in Vinkhuizen duidelijk verbeterd sinds de vorige meting in 2010. De verloedering van de wijk is nog wel hoger dan het stedelijk gemiddelde, maar neemt sneller dan gemiddeld af. Bewoners rapporteren beduidend minder vernielingen en hondenpoep. Er zijn ook minder aangiftes van

vernielingen gedaan. De tevredenheid over het onderhoud van groen, trottoirs en speelmogelijkheden is duidelijk toegenomen. Over het algemeen scoort het onderhoud in Vinkhuizen gemiddeld.

De bewoners zijn in toenemende mate én iets meer dan gemiddeld tevreden over de groenvoorziening in hun wijk.

De kwaliteit van de woningen ligt stabiel net onder het gemiddelde niveau in de stad.

Sociale leefomgeving ondergemiddeld gebleven

In de vorige Monitor leefbaarheid en veiligheid rapporteerden we een lichte verbetering van de sociale leefomgeving in Vinkhuizen. Nu zien we dat de meeste aspecten ongeveer gelijk zijn gebleven. Alleen het aantal mensen dat regelmatig een praatje met de burens maakt, daalde fors de afgelopen twee jaar en is nu gelijk aan het stadsgemiddelde.

Er is minder sociale samenhang dan gemiddeld in de stad. Dat geldt ook voor de mate waarin de bewoners van Vinkhuizen zich medeverantwoordelijk voelen voor hun wijk. Hierop scoort Vinkhuizen het laagst van alle wijken in de stad. Vinkhuizen hoort ook bij de drie wijken met de minste mensen die actief zijn voor de buurt.

Ruime tevredenheid over voorzieningen, vooral winkels

De bewoners van Vinkhuizen zijn bovengemiddeld tevreden over de voorzieningen in hun wijk. Over de speelmogelijkheden voor kinderen, de jongerenvoorzieningen, het CJG en het Stip¹ zijn zij duidelijk meer tevreden dan bij de vorige meting, twee jaar geleden. Ook de ouderenvoorzieningen in hun wijk waarden de bewoners bovengemiddeld. Het winkelaanbod is goed en er zijn voldoende ontmoetingsplekken volgens de bewoners. De gebouwen die beschikbaar zijn voor buurtactiviteiten worden door meer mensen

bezoekt dan gemiddeld in de stad: 38 tegen 28 procent.

Overlast en gevoelens van onveiligheid toegenomen

De overlast is flink toegenomen en bovengemiddeld in Vinkhuizen. Bewoners hebben veel meer last van geluidsoverlast, groepen jongeren en van de eigen buurtgenoten dan twee jaar geleden. In vergelijking met de rest van de stad scoort de wijk hierop slechter dan gemiddeld. Meer bewoners van Vinkhuizen voelen zich dan ook onveilig dan bij de vorige enquête: 28 tegen 22 procent. Gemiddeld voelt 20 procent van de stad. Gemiddeld voelt 20 procent van de stad. Gemiddeld voelt 20 procent van de stad. Gemiddeld voelt 20 procent van de stad. Gemiddeld voelt 20 procent van de stad.

De drugsoverlast is in Vinkhuizen juist veel lager dan het stedelijk gemiddelde: 4 tegenover 8 procent. Ten opzichte van twee jaar geleden is de drugsoverlast in Vinkhuizen gelijk gebleven.

Oordeel voorbij ontwikkeling wisselend, toekomstverwachting somber

In Vinkhuizen zijn veel bewoners negatief over de ontwikkeling van de buurt in de afgelopen tijd en pessimistisch over de toekomst van de buurt. Daar staat tegenover dat ook veel bewoners vinden dat de wijk de laatste tijd vooruit is gegaan. Tot in 2008 behoorden de bewoners van Vinkhuizen tot de meest optimistische van de stad als het om de ontwikkeling van hun wijk ging. De positieve effecten van de wijkvernieuwing, die zichtbaar waren in de enquête tussen 2000 en 2010, zijn dus aan het afnemen en de problemen van Vinkhuizen zijn nog niet verdwenen.

¹ Steun- en informatiepunt in de wijk, voor wonen, welzijn en praktische ondersteuning

Tabel 6.2 Paddepoel en Paddepoel-zuid

	Paddepoel		Stad	Paddepoel-zuid			
	2010	2012		2002	2006	2010	2012
1. Algeheel oordeel over de leefbaarheid							
Kwaliteit woonomgeving	7,1	7,0	7,6	6,3	6,9	6,6	7,0
Gehechtheid aan buurt	57%	64%	69%	66%	73%	55%	60%
Hier zijn geen belangrijke problemen	26%	26%	17%	-	22%	20%	21%
2. Fysieke leefomgeving ('tastbaar')							
Kwaliteit woning	7,6	7,8	7,6	6,7	7,0	7,6	7,8
Groenvoorziening (tevredenheid)	90%	90%	85%	86%	91%	86%	91%
Verloedingscijfer	3,4	2,9	3,4	4,5	3,7	3,9	3,2
Schoonhouden woonomgeving (tevredenheid)	75%	78%	69%	57%	64%	71%	76%
3. Sociale leefomgeving ('mensen onder elkaar')							
Sociale samenhang	5,5	5,5	6,0	4,7	5,6	5,2	5,8
Medeverantwoordelijk buurt	85%	84%	85%	70%	80%	81%	84%
Praatje met buurtgenoten (minstens 2x per maand)	83%	81%	78%	-	-	85%	86%
Actief geweest in de buurt	18%	23%	23%	18%	22%	20%	27%
4. Tevredenheid over de aanwezige voorzieningen							
Speelmogelijkheden voor kinderen	70%	76%	73%	67%	73%	75%	80%
Jongerenvoorzieningen	44%	47%	53%	35%	49%	45%	51%
Ouderenvoorzieningen	68%	75%	71%	81%	68%	61%	79%
Winkelaanbod	91%	93%	92%	99%	96%	93%	94%
Voldoende ontmoetingsplekken in buurt	67%	71%	71%	-	-	71%	70%
5. Aangiftes bij de politie							
Diefstal uit woning per 1.000 woonruimtes	17	13	11	-	16	18	8
6. Veiligheidsbeleving							
Onveiligheidsgevoelens eigen buurt	24%	21%	20%	28%	22%	30%	27%
Slachtoffer (poging tot) inbraak in woning	8%	8%	8%	10%	7%	7%	8%
Overlastcijfer	2,9	3,2	3,5	4,2	3,9	3,4	3,4
Drugsoverlast	9%	2%	8%	29%	13%	14%	6%
7. Ontwikkeling							
Oordeel ontwikkeling woningomgeving (vooruit)	32%	25%	30%	30%	42%	48%	42%
Toekomstverwachting omgeving (vooruit)	37%	28%	34%	63%	70%	53%	46%

6.2 Paddepoel en Paddepoel-zuid

Paddepoel is een grote wijk, gebouwd in de jaren zestig en vroege jaren zeventig en is een typisch product van zijn tijd. Rijtjeshuizen en flats gebouwd in stempels bepalen het straatbeeld. In het noorden van de wijk staan iets luxere huizen, waarvan steeds meer particulier bezit. Dit zijn vooral voormalige corporatiewoningen die een aantal jaren geleden zijn verkocht. In het midden van de wijk zijn veel huizen corporatief bezit en in Paddepoel-zuid is een stevig en omvangrijk wijkvernieuwingsprogramma uitgevoerd met voornamelijk nieuwe koopwoningen.

De wijk heeft een groot winkelcentrum met een bovenwijks bereik. In Paddepoel wonen 9.000 mensen, onder wie relatief veel ouderen en niet-westerse allochtonen.

In deze paragraaf beschrijven we de uitkomsten voor Paddepoel-zuid als deze opvallend afwijken van de uitkomsten voor de hele wijk.

Bewoners meer gehecht aan Paddepoel

De kwaliteit van de woonomgeving is in Paddepoel gelijk gebleven aan die van de meting in 2010 en ligt onder het stadsgemiddelde. In het zuiden van de wijk verbeterde de kwaliteit van de woonomgeving, maar deze is nog wel lager dan gemiddeld in de stad.

Meer bewoners zijn gehecht aan hun buurt dan twee jaar geleden: 64 tegenover 57 procent bij de vorige enquête. Gemiddeld in de stad is 69 procent van de respondenten gehecht aan hun buurt. In Paddepoel-zuid geeft 60 procent aan gehecht te zijn aan de buurt, ook dit is meer dan in 2010.

De bewoners hebben aangegeven welke problemen in hun wijk het grootst zijn. In Paddepoel vindt 23 procent de samenstelling van de bevolking een probleem, het hoogste percentage van alle wijken en buurten in de stad. In Paddepoel-zuid komt dit niet naar voren; hier krijgt criminaliteit en vandalisme het hoogste percentage van de stad.

Schone, goed onderhouden en groene wijk

De fysieke leefomgeving is in heel Paddepoel verbeterd. De wijk hoort bij de wijken met de hoogste tevredenheid over het onderhoud van de wegen. De kwaliteit van de woningen nam toe en is nu bovengemiddeld. Paddepoel is een groene wijk en dat groen scoort hoger dan gemiddeld. In Paddepoel-zuid is 91 procent van de respondenten tevreden over de groenvoorziening, in 2010 was dit 86 procent.

De verloedering in de wijk nam de laatste jaren af en ligt nu onder het stadsgemiddelde. De bewoners zijn bovengemiddeld tevreden over het schoonhouden van hun woonomgeving en hebben veel minder last van hondenpoep dan twee jaar geleden. Ook melden veel minder bewoners dat er vaak dingen worden vernield. Het onderhoud van speeltoestellen is sterk verbeterd sinds 2010.

Sociaal rond gemiddelde en toegenomen in Paddepoel-zuid

Sociaal gezien is Paddepoel inmiddels een redelijk stabiele wijk, met scores in de buurt van het stadsgemiddelde. De sociale samenhang in de wijk als geheel is stabiel op een laag niveau, maar in Paddepoel-zuid stevig toegenomen tot vlakbij het gemiddelde. Het percentage dat regelmatig een praatje maakt met buurtgenoten, is in de zuidelijke helft van de wijk zelfs bovengemiddeld. In de wijk als geheel is het percentage bewoners dat bereid is een zieke of gehandicapte buurtgenoot te helpen het laagst van de stad. Positief is dat in Paddepoel veel meer bewoners actief zijn geweest voor de buurt dan twee jaar terug.

Gemiddelde tevredenheid voorzieningen

Over alle voorzieningen is men in Paddepoel en Paddepoel-zuid even tevreden als gemiddeld in de stad. En die tevredenheid is voor de meeste voorzieningen meegestegen met die in de stad. Het winkelaanbod oogst evenveel tevredenheid als eerder, en dat geldt ook voor de rest van de stad.

Paddepoelsters voelen zich veiliger in hun wijk

De gevoelens van onveiligheid zijn in heel Paddepoel afgenomen sinds 2010, al voelt in Paddepoel-zuid nog een bovengemiddeld percentage zich wel eens onveilig in de buurt. Veel minder mensen melden dat overlast door drugsgebruik vaak voorkomt in de wijk. Ook zijn er minder Paddepoelsters slachtoffer geworden van geweld en van vernielingen aan hun auto of diefstal van onderdelen van hun auto.

Ontwikkelingen zuid positief, noord ronduit somber

We zien een duidelijk verschil tussen de beide wijkdelen in de beoordeling van de ontwikkelingen van deze buurten. Veel en toenemende percentages bewoners van Paddepoel-zuid vinden dat hun buurt erop vooruit is gegaan de laatste jaren en verwachten in de toekomst verdere vooruitgang. In de wijk als geheel is het net andersom: een hoog en toenemend percentage bewoners vindt dat de wijk erop achteruit is gegaan en ziet die ontwikkeling doorzetten in de toekomst. De bewoners van Paddepoel-noord hebben dus weinig positiefs te melden als het om de ontwikkeling van hun buurt gaat.

Tabel 6.3 Selwerd

	2002	2006	2010	2012	Stad
1. Algeheel oordeel over de leefbaarheid					
Kwaliteit woonomgeving	6,6	7,3	6,7	6,9	7,6
Gehechtheid aan buurt	62%	72%	64%	63%	69%
Hier zijn geen belangrijke problemen	-	14%	20%	25%	17%
2. Fysieke leefomgeving ('tastbaar')					
Kwaliteit woning	7,2	7,4	7,4	7,3	7,6
Groenvoorziening (tevredenheid)	85%	91%	88%	89%	85%
Verloedingscijfer	3,5	3,4	4,1	3,6	3,4
Schoonhouden woonomgeving (tevredenheid)	69%	67%	69%	67%	69%
3. Sociale leefomgeving ('mensen onder elkaar')					
Sociale samenhang	5,4	6,1	5,6	5,5	6,0
Medeverantwoordelijk buurt	79%	80%	82%	79%	85%
Praatje met buurtgenoten (minstens 2x per maand)	-	-	85%	79%	78%
Actief geweest in de buurt	-	12%	19%	19%	23%
4. Tevredenheid over de aanwezige voorzieningen					
Speelmogelijkheden voor kinderen	52%	66%	73%	82%	73%
Jongerenvoorzieningen	28%	34%	45%	63%	53%
Ouderenvoorzieningen	85%	84%	77%	85%	71%
Winkelaanbod	97%	99%	98%	97%	92%
Voldoende ontmoetingsplekken in buurt	-	-	67%	85%	71%
5. Aangiftes bij de politie					
Diefstal uit woning per 1.000 woonruimtes	-	14	11	13	11
6. Veiligheidsbeleving					
Onveiligheidsgevoelens eigen buurt	23%	19%	22%	28%	20%
Slachtoffer (poging tot) inbraak in woning	9%	12%	7%	9%	8%
Overlastcijfer	3,4	3,2	3,3	3,9	3,5
Drugsoverlast	15%	21%	15%	15%	8%
7. Ontwikkeling					
Oordeel ontwikkeling woningomgeving (vooruit)	11%	19%	15%	19%	30%
Toekomstverwachting omgeving (vooruit)	19%	29%	21%	29%	34%

6.3 Selwerd

Selwerd is een typische jaren-zestigbuurt met rijtjeshuizen en flats die in een stempelstructuur zijn gebouwd. Aan de rand van de wijk zijn meerdere studentenflats te vinden. Van oorsprong was het een wijk gericht op het huisvesten van gezinnen en oudere bewoners. Selwerd heeft een eigen winkelcentrum en vensterschool. In de vensterschool zijn meerdere wijkvoorzieningen gevestigd waaronder een zwembad, een bibliotheek, een Centrum voor jeugd en gezin en een jongerenaccommodatie annex buurtcentrum. De laatste jaren huisvest de wijk meer en meer huishoudens met een laag inkomen en is het aantal studenten aanzienlijk gestegen. In Selwerd wonen ook relatief veel ouderen, mensen met een niet-westerse herkomst en eenoudergezinnen.

Algemeen: kwaliteit woonomgeving verbeterd

De kwaliteit van de woonomgeving in Selwerd was naar het oordeel van de bewoners vanaf 2006 tot en met 2010 elke meting verminderd. Deze trend wordt in 2012 doorbroken, er is een kleine verbetering te zien ten opzichte van 2010. De buurt bevindt zich nog steeds wel onder het stedelijk gemiddelde.

Ook fysieke leefomgeving verbeterd

Het onderhoud aan verschillende aspecten van de fysieke leefomgeving is volgens de Selwerders verbeterd ten opzichte van 2010 en er is minder verloederings, vooral minder hondenpoep op straat. Met name het onderhoud aan de trottoirs waarover de bewoners in 2010 niet tevreden waren, is beter geworden. Dit is vooral belangrijk voor het grote aandeel ouderen in de wijk. Over andere fysieke aspecten van Selwerd zijn de bewoners ongeveer even tevreden als in het verleden, en dat is rond het stadsgemiddelde.

Sociale kant van Selwerd ondergemiddeld

De mate van sociale samenhang die de bewoners ervaren is kleiner dan gemiddeld, net als in voorgaande jaren. Ook het gevoel van medeverantwoordelijkheid in de buurt ligt iets onder het gemiddelde. Verder behaalt Selwerd sociaal gezien voornamelijk scores rond het stadsgemiddelde. De contacten met buurtgenoten, de bereidheid van buurtgenoten om te helpen bij ziekte of handicap en het percentage bewoners dat daadwerkelijk actief is geweest voor de buurt zijn allemaal gemiddeld, maar ook bijna allemaal dalend.

Selwerders zeer tevreden over voorzieningen

Veel Selwerders zijn dik tevreden met de voorzieningen in de buurt. In 2010 waren al veel buurtbewoners tevreden over de meeste aspecten en in 2012 is dit nog beter geworden. Opvallend is de mening over jongerenvoorzieningen. In 2010 lag de tevredenheid nog rond het gemiddelde, maar in 2012 is dit ruim boven het stadsgemiddelde uitgestegen. Hetzelfde geldt voor de tevredenheid over het aantal plekken in de wijk waar men buurtgenoten kan ontmoeten. Deze laatste is zelfs het hoogste percentage van alle wijken. Ook zijn de buurtbewoners tevreden over speelvoorzieningen, voorzieningen voor ouderen en het winkelaanbod.

Veiligheidsbeleving minder gunstig en (drugs-)overlast

Ten opzichte van 2010 voelen meer Selwerders zich onveilig in hun buurt. Onveiligheidsgevoelens bij buurtbewoners zijn toegenomen van 22 procent in 2010 naar 28 procent in 2012. Nog steeds hebben veel buurtbewoners het idee dat drugsoverlast vaak in hun buurt voorkomt. Overlast door groepen jongeren en geluidsoverlast zijn toegenomen, maar liggen nog rond het stedelijk gemiddelde. Ook de percentages die daadwerkelijk slachtoffer zijn geworden van een delict liggen rond het stedelijk gemiddelde.

Selwerders somber over ontwikkeling van hun wijk

Veel bewoners van Selwerd vinden dat hun woonomgeving erop achteruit is gegaan; 40 procent. Ook denken velen dat de wijk er in de toekomst slechter op wordt, 45 procent ziet de toekomst somber in. Deze beide percentages zijn de hoogste van alle wijken in de stad¹. Ten opzichte van 2010 zien we wel kleine verbeteringen in de oordelen over de ontwikkeling van de wijk.

¹ Deze percentages zijn te vinden op www.groningen.buurtmonitor.nl.

Tabel 6.4 Tuinwijk

	2002	2006	2010	2012	Stad
1. Algeheel oordeel over de leefbaarheid					
Kwaliteit woonomgeving	5,9	6,7	7,3	7,6	7,6
Gehechtheid aan buurt	42%	57%	65%	63%	69%
Hier zijn geen belangrijke problemen	-	18%	22%	29%	17%
2. Fysieke leefomgeving ('tastbaar')					
Kwaliteit woning	6,7	6,9	7,1	7,6	7,6
Groenvoorziening (tevredenheid)	83%	84%	85%	90%	85%
Verloedingscijfer	4,6	3,5	3,3	2,9	3,4
Schoonhouden woonomgeving (tevredenheid)	55%	72%	80%	83%	69%
3. Sociale leefomgeving ('mensen onder elkaar')					
Sociale samenhang	4,7	5,7	5,6	6,0	6,0
Medeverantwoordelijk buurt	78%	76%	86%	87%	85%
Praatje met buurtgenoten (minstens 2x per maand)	-	-	74%	72%	78%
Actief geweest in de buurt	13%	19%	23%	26%	23%
4. Tevredenheid over de aanwezige voorzieningen					
Speelmogelijkheden voor kinderen	44%	75%	53%	66%	73%
Jongerenvoorzieningen	44%	50%	58%	63%	53%
Ouderenvoorzieningen	81%	54%	45%	76%	71%
Winkelaanbod	97%	98%	94%	96%	92%
Voldoende ontmoetingsplekken in buurt	-	-	70%	81%	71%
5. Aangiftes bij de politie					
Diefstal uit woning per 1.000 woonruimtes	-	12	10	6	11
6. Veiligheidsbeleving					
Onveiligheidsgevoelens eigen buurt	41%	20%	16%	25%	20%
Slachtoffer (poging tot) inbraak in woning	12%	4%	7%	8%	8%
Overlastcijfer	4,7	4,2	3,2	3,5	3,5
Drugsoverlast	25%	13%	8%	8%	8%
7. Ontwikkeling					
Oordeel ontwikkeling woningomgeving (vooruit)	33%	46%	65%	66%	30%
Toekomstverwachting omgeving (vooruit)	46%	63%	67%	58%	34%

6.4 Tuinwijk

De Tuinwijk is een kleine buurt waar de afgelopen jaren veel is veranderd in het kader van de wijkvernieuwing. Vele woningen zijn samengevoegd en als koopwoning op de markt gebracht. De eigendomsverhoudingen in de wijk zijn daarmee behoorlijk veranderd.

Een verbeterde wijk, waar je moeilijk kunt parkeren

Bij de vorige meting in 2010 zagen we dat de leefbaarheid in de Tuinwijk sterk was verbeterd ten opzichte van de situatie in 2008. De bewoners vinden het nog steeds prettig in hun wijk. De kwaliteit van de woonomgeving is verder toegenomen en ligt nu op het stadsgemiddelde. De bewoners zijn ook even gehecht aan hun buurt als gemiddeld in de stad. Dat was enige jaren geleden nog duidelijk onder het stedelijk gemiddelde.

We hebben de mensen in de Tuinwijk gevraagd naar de belangrijkste problemen in hun buurt. Het percentage bewoners dat antwoordt dat er geen problemen in hun buurt zijn, ligt met 29 procent hoger dan het gemiddelde in de stad (17 procent). Het vinden van een parkeerplek is in de Tuinwijk nog lastiger dan bij de vorige meting in 2010 en is het meest genoemde probleem. Voor het schoonhouden van de woonomgeving en het onderhoud van de groenvoorziening heeft de Tuinwijk de hoogste cijfers van alle wijken in de stad gekregen. Dit is als probleem dan ook veel minder vaak genoemd dan in 2010.

Fysieke leefomgeving verbeterd tot boven stadsgemiddelde

Het 'groen en grijs' in de Tuinwijk zit duidelijk in de lift. De kwaliteit van de woningen is toegenomen en ligt nu op het stedelijk gemiddelde. De buurt is minder verloederd dan twee jaar geleden en scoort op dit punt boven het stadsgemiddelde. Ook de groenvoorziening is verbeterd en de Tuinwijk is de schoonste buurt van de stad. De cijfers uit voorgaande jaren laten zien dat de Tuinwijk flink opgeknapt is.

Ook sociaal leefklimaat verbeterd

We hebben de bewoners van de Tuinwijk een aantal vragen gesteld om erachter te komen hoe tevreden zij zijn over de sociale leefomgeving van hun buurt. De sociale samenhang is toegenomen tot het niveau van het stedelijk gemiddelde. Ook voelen evenveel bewoners van de Tuinwijk zich medeverantwoordelijk voor hun buurt als gemiddeld en is een gemiddeld percentage actief voor de buurt. De bewoners maken wat minder vaak een praatje met hun buren dan bij de vorige meting. Zo'n burengesprekje is in de Tuinwijk iets minder gebruikelijk dan gemiddeld in de stad.

Grote toename tevredenheid voorzieningen

De voorzieningen in de Tuinwijk zijn duidelijk verbeterd de afgelopen jaren. Alleen de tevredenheid over de speelmogelijkheid voor kinderen ligt nog onder het stedelijk gemiddelde, maar is wel toegenomen. De tevredenheid over de CJG's, Stip's¹ en voorzieningen voor jongeren en ouderen is sterker toegenomen dan in de stad als geheel. Er zijn ruim voldoende plekken om elkaar te ontmoeten in de Tuinwijk, de bewoners zijn hier bovengemiddeld tevreden over. Ook het winkelaanbod en de voorzieningen voor jongeren scoren boven het stadsgemiddelde.

Gevoel van onveiligheid toegenomen

Het percentage bewoners dat zich wel eens onveilig voelt in de Tuinwijk, is sinds de meting in 2010 toegenomen van 16 procent naar 25 procent. Het stadsgemiddelde ligt op 20 procent. Twee jaar geleden zagen we nog dat de bewoners zich veiliger voelden in hun buurt dan in 2008, maar deze ontwikkeling heeft zich dus niet doorgezet. Op andere aspecten van veiligheid – overlast, drugsoverlast en het aantal bewoners dat slachtoffer van inbraak is geweest – scoort de Tuinwijk gemiddeld. Deze percentages waren enige jaren geleden veel

ongunstiger. De percentages die melden slachtoffer te zijn geweest van diefstal van hun fiets of een delict aan hun auto zijn hier relatief hoog.

Rooskleurige toekomst

Er is geen andere wijk in de stad waar de bewoners zo positief zijn over de ontwikkeling van hun woonomgeving als in de Tuinwijk. En de toekomst zien de bewoners met veel vertrouwen tegemoet. Ook op dit aspect scoort de Tuinwijk het hoogste van alle wijken en buurten.

¹ Steun- en informatiepunt in de wijk, voor wonen, welzijn en praktische ondersteuning

Tabel 6.5 De Hoogte

	2002	2006	2010	2012	Stad
1. Algeheel oordeel over de leefbaarheid					
Kwaliteit woonomgeving	5,5	6,1	5,9	6,4	7,6
Gehechtheid aan buurt	42%	54%	47%	48%	69%
Hier zijn geen belangrijke problemen	-	16%	14%	22%	17%
2. Fysieke leefomgeving ('tastbaar')					
Kwaliteit woning	7,0	7,0	6,9	7,1	7,6
Groenvoorziening (tevredenheid)	74%	73%	79%	75%	85%
Verloedingscijfer	4,6	4,4	4,3	4,3	3,4
Schoonhouden woonomgeving (tevredenheid)	53%	56%	52%	58%	69%
3. Sociale leefomgeving ('mensen onder elkaar')					
Sociale samenhang	4,4	5,2	4,9	5,1	6,0
Medeverantwoordelijk buurt	69%	78%	78%	82%	85%
Praatje met buurtgenoten (minstens 2x per maand)	-	-	71%	72%	78%
Actief geweest in de buurt	8%	12%	15%	23%	23%
4. Tevredenheid over de aanwezige voorzieningen					
Speelmogelijkheden voor kinderen	69%	70%	66%	75%	73%
Jongerenvoorzieningen	40%	57%	48%	54%	53%
Ouderenvoorzieningen	80%	66%	51%	58%	71%
Winkelaanbod	91%	89%	94%	93%	92%
Voldoende ontmoetingsplekken in buurt	-	-	75%	76%	71%
5. Aangiftes bij de politie					
Diefstal uit woning per 1.000 woonruimtes	-	19	18	22	11
6. Veiligheidsbeleving					
Onveiligheidsgevoelens eigen buurt	32%	29%	31%	30%	20%
Slachtoffer (poging tot) inbraak in woning	10%	8%	6%	10%	8%
Overlastcijfer	4,9	4,3	4,1	4,2	3,5
Drugsoverlast	44%	31%	24%	24%	8%
7. Ontwikkeling					
Oordeel ontwikkeling woningomgeving (vooruit)	37%	46%	43%	51%	30%
Toekomstverwachting omgeving (vooruit)	46%	48%	52%	57%	34%

6.5 De Hoogte

De Hoogte is een kleine wijk, waar de eerste corporatieve woningen van de stad zijn gebouwd. Een deel van de wijk is vlak na de Tweede Wereldoorlog gebouwd. Het woningbestand is relatief oud en bestaat voornamelijk uit huurhuizen van woningbouwcorporaties. In 2011 is men begonnen met het vernieuwen van de wijk. Woningen zijn samengevoegd en een deel van de woningen is als koopwoning op de markt gebracht. De Hoogte is een van de twee krachtwijken in de stad.

Algemeen niveau leefbaarheid nog steeds onder het gemiddelde

De wijkbewoners van De Hoogte beoordelen de kwaliteit van de woonomgeving lager dan gemiddeld in de stad. Ten opzichte van vorige jaren is de kwaliteit echter wel verbeterd. Een gemiddeld percentage geeft aan problemen te ervaren in de buurt. Meest genoemd is hier criminaliteit en vandalisme.

Fysieke leefomgeving ook ondergemiddeld: verloederend maar beter onderhoud

Op de punten van fysieke leefomgeving scoort De Hoogte onder het gemiddelde. De beoordeling van de kwaliteit van de woning ligt ook onder het gemiddelde van de stad. Over de groenvoorziening zijn bewoners lang niet allemaal tevreden. En het verloederingscijfer is hoog. Hierbij zijn zowel rommel als hondenpoep op straat nergens in de stad meer gerapporteerd dan in De Hoogte. Wel zijn er minder vernielingen dan in het verleden, ook qua aangiftes bij de politie. Over het schoonhouden van de woonomgeving zijn meer mensen tevreden dan voorgaande jaren, maar het niveau ligt nog steeds onder het stadsgemiddelde. De waardering voor het onderhoud van de wijk is gestegen, net iets sterker dan gemiddeld in de stad, en scoort nu op alle onderdelen rond het stadsgemiddelde. Dat is beter dan in voorgaande jaren.

Weinig sociale samenhang, meer actief in de buurt

Net als in de vorige meting is de sociale samenhang nergens in de stad lager gemeten. Het percentage dat zich medeverantwoordelijk voelt voor de buurt ligt rond het gemiddelde, net als het percentage dat voldoende contact heeft. Het een oogje in het zeil houden bij afwezigheid van burens scoort in De Hoogte het laagst van alle wijken. Het aantal mensen dat actief is geweest is in de buurt, is verbeterd en ligt nu op het stadsgemiddelde.

Matige tevredenheid aanwezige voorzieningen

De aanwezige voorzieningen staan er matig voor in De Hoogte. De tevredenheid over speelmogelijkheden voor kinderen, jongerenvoorzieningen en het winkelaanbod liggen rond het gemiddelde. Bewoners zijn ontevreden over het CJG, Stip¹ en ouderenvoorzieningen. Voor CJG en Stip moeten de bewoners oversteken naar de Indische buurt. Over het basisonderwijs zijn de wijkbewoners ook minder tevreden. Het niveau is zelfs het laagste van de stad. De voorgenomen sluiting van de basisschool in de wijk kan hiervoor een verklaring zijn.

Veiligheid en drugsoverlast blijven probleem

Mensen voelen zich nog steeds onveilig in De Hoogte, het niveau ligt boven het stadsgemiddelde, hoewel we hier en daar verbetering zien. Daarnaast is het aantal slachtoffers van inbraak in de woning gestegen ten opzichte van vorig jaar. De samenhang met de hoge mate van drugsoverlast dringt zich op. Het niveau van drugsoverlast ligt over de hele stad genomen het hoogst in De Hoogte (en de wijk Centrum). Ook andere vormen van overlast liggen in De Hoogte boven het stedelijk gemiddelde. Positief is dat het aantal autodelicten en de ervaren geluidsoverlast zijn gedaald, net als de aantallen aangiftes van diefstal uit auto's en mishandeling.

Positief over ontwikkelingen

Ondanks dat De Hoogte relatief laag scoort, blijven de bewoners positief over de wijk. De oordelen over de ontwikkeling in het afgelopen jaar en de toekomstverwachting liggen ver boven het stadsgemiddelde en zijn tevens hoger dan voorgaande jaren. Hoewel De Hoogte vaak lager dan het stadsgemiddelde scoort, zijn de positieve ontwikkelingen bemoedigend.

¹ Steun- en informatiepunt in de wijk, voor wonen, welzijn en praktische ondersteuning

Tabel 6.6 Indische buurt

	2002	2006	2010	2012	Stad
1. Algeheel oordeel over de leefbaarheid					
Kwaliteit woonomgeving	6,4	6,5	6,2	6,7	7,6
Gehechtheid aan buurt	57%	59%	57%	57%	69%
Hier zijn geen belangrijke problemen	-	18%	14%	21%	17%
2. Fysieke leefomgeving ('tastbaar')					
Kwaliteit woning	6,9	6,8	6,9	7,1	7,6
Groenvoorziening (tevredenheid)	88%	87%	83%	93%	85%
Verloedingscijfer	4,1	3,7	4,2	4,0	3,4
Schoonhouden woonomgeving (tevredenheid)	64%	63%	59%	65%	69%
3. Sociale leefomgeving ('mensen onder elkaar')					
Sociale samenhang	5,1	5,2	5,0	5,2	6,0
Medeverantwoordelijk buurt	76%	83%	77%	81%	85%
Praatje met buurtgenoten (minstens 2x per maand)	-	-	74%	68%	78%
Actief geweest in de buurt	11%	15%	20%	18%	23%
4. Tevredenheid over de aanwezige voorzieningen					
Speelmogelijkheden voor kinderen	59%	64%	71%	80%	73%
Jongerenvoorzieningen	54%	49%	41%	50%	53%
Ouderenvoorzieningen	87%	70%	62%	76%	71%
Winkelaanbod	96%	97%	95%	97%	92%
Voldoende ontmoetingsplekken in buurt	-	-	74%	73%	71%
5. Aangiftes bij de politie					
Diefstal uit woning per 1.000 woonruimtes	-	11	11	8	11
6. Veiligheidsbeleving					
Onveiligheidsgevoelens eigen buurt	24%	26%	30%	31%	20%
Slachtoffer (poging tot) inbraak in woning	11%	8%	11%	5%	8%
Overlastcijfer	4,0	4,5	4,0	4,3	3,5
Drugsoverlast	26%	23%	22%	18%	8%
7. Ontwikkeling					
Oordeel ontwikkeling woningomgeving (vooruit)	42%	42%	39%	41%	30%
Toekomstverwachting omgeving (vooruit)	60%	57%	45%	44%	34%

6.6 Indische buurt

De Indische buurt ligt ten noorden van het centrum en is gebouwd rond de Tweede Wereldoorlog. Er staan vooral veel boven- en benedenwoningen. Voorzieningen zijn ruimschoots aanwezig. De 8.300 wijkbewoners zijn voor een groot deel jonge mensen die alleen wonen. Het is een van de twee krachtwijken van de gemeente, met veel corporatiewoningen en een hoge werkloosheid.

Veel problemen

Bewoners van de Indische buurt zijn minder tevreden over de leefbaarheid in hun buurt dan de gemiddelde stadjer. Ook zijn ze minder dan gemiddeld gehecht aan hun buurt. Wel is de kwaliteit van de woonomgeving verbeterd ten opzichte van de vorige meting (2010).

Het meest genoemde probleem is geluidsoverlast: 19 procent van de buurtbewoners noemt dit. Andere problemen die vaak worden genoemd zijn het gedrag van buurtgenoten, de samenstelling van de bevolking, verslavingsproblematiek en de werkloosheid. Opvallend is dat integratie van allochtonen in de Indische buurt het vaakst van alle wijken en buurten als probleem wordt genoemd. Toch is het percentage met 6 procent veel lager dan die van andere problemen.

Verloederde buurt met veel groen

De bewoners van de Indische buurt zijn erg tevreden over de groenvoorziening in de wijk en over het onderhoud daarvan. Wel vinden ze dat de buurt verloederd is. Hondenpoep is een grote ergernis voor de bewoners. Maar ook de kwaliteit van de woningen is lager dan gemiddeld in de stad, al zien we hier wel een kleine verbetering ten opzichte van de vorige meting in 2010. Over het algemeen zijn de bewoners de laatste jaren positiever gaan oordelen over de fysieke leefomgeving en het onderhoud van de Indische buurt. Het onderhoud aan de wegen is de uitzondering op deze regel en scoort ondergemiddeld.

Sociale samenhang onder het gemiddelde

De sociale leefomgeving van een buurt meten we door inwoners bijvoorbeeld te vragen of ze zich thuis voelen in de buurt, of de mensen in de buurt elkaar enigszins kennen en of ze wel eens een praatje maken met andere buurtbewoners. De buurt scoort hierop in totaal lager dan gemiddeld.

Minder mensen zijn actief geweest in de buurt dan bij de vorige monitor in 2010, al ligt de score nog wel rond het stadsgemiddelde. Ook maken minder bewoners een praatje met hun burens dan in 2010. We zien wel een toename van het aantal mensen dat zich medeverantwoordelijk voelt voor de eigen buurt.

Voorzieningen op orde, behalve voor jongeren

De bewoners van de Indische buurt zijn over het algemeen tevreden over de voorzieningen in de buurt, zoals de speelmogelijkheden voor kinderen en ontmoetingsplekken. Over het winkelaanbod zijn zelfs meer buurtbewoners tevreden dan gemiddeld in de stad (97 procent). Alleen over de voorzieningen voor jongeren blijft de tevredenheid achter, net als in de stad als geheel.

Onveilige buurt, wel daling drugsoverlast en inbraken

Bewoners van de Indische buurt voelen zich vaker onveilig dan de gemiddelde inwoner van de stad. Ze ervaren ook meer overlast in hun buurt. Het percentage mensen dat slachtoffer werd van een geweldsdelict is het hoogste van de stad. Positief is dat het aantal slachtoffers van een (poging tot) inbraak daalde sinds de vorige meting in 2010. Dit laatste is ook aan de aangiftecijfers van de politie te zien.

Verder is er minder drugsoverlast in de buurt dan bij vorige metingen, maar nog wel veel meer dan gemiddeld in de stad.

Mooie toekomst

De woonomgeving in de Indische buurt is bovengemiddeld vooruit gegaan: 41 procent van de bewoners ten opzichte van 30 procent gemiddeld is het hierover eens. Ook over de toekomst van hun buurt zijn de bewoners positiever dan het stedelijk gemiddelde.

Tabel 6.7 Oosterparkwijk en Bloemenbuurt

	Oosterparkwijk				Stad	Bloemenbuurt	
	2002	2006	2010	2012		2010	2012
1. Algeheel oordeel over de leefbaarheid							
Kwaliteit woonomgeving	6,8	7,2	7,0	7,1	7,6	6,7	6,6
Gehechtheid aan buurt	64%	70%	61%	56%	69%	58%	56%
Hier zijn geen belangrijke problemen	-	22%	21%	23%	17%	16%	17%
2. Fysieke leefomgeving ('tastbaar')							
Kwaliteit woning	6,7	7,3	7,3	7,2	7,6	6,8	6,8
Groenvoorziening (tevredenheid)	88%	86%	85%	86%	85%	83%	87%
Verloedingscijfer	3,7	3,9	4,0	3,7	3,4	4,7	4,4
Schoonhouden woonomgeving (tevredenheid)	73%	69%	70%	65%	69%	50%	56%
3. Sociale leefomgeving ('mensen onder elkaar')							
Sociale samenhang	5,8	6,1	5,7	5,6	6,0	5,6	5,6
Medeverantwoordelijk buurt	80%	78%	86%	82%	85%	82%	81%
Praatje met buurtgenoten (minstens 2x per maand)	-	-	79%	77%	78%	77%	76%
Actief geweest in de buurt	11%	13%	20%	26%	23%	18%	25%
4. Tevredenheid over de aanwezige voorzieningen							
Speelmogelijkheden voor kinderen	69%	74%	71%	84%	73%	72%	81%
Jongerenvoorzieningen	53%	56%	50%	68%	53%	51%	65%
Ouderenvoorzieningen	89%	70%	60%	78%	71%	65%	72%
Winkelaanbod	81%	87%	85%	83%	92%	79%	79%
Voldoende ontmoetingsplekken in buurt	-	-	74%	67%	71%	62%	74%
5. Aangiftes bij de politie							
Diefstal uit woning per 1.000 woonruimtes	-	14	10	14	11	10	11
6. Veiligheidsbeleving							
Onveiligheidsgevoelens eigen buurt	25%	18%	22%	24%	20%	23%	23%
Slachtoffer (poging tot) inbraak in woning	9%	7%	8%	8%	8%	4%	6%
Overlastcijfer	3,3	3,3	3,4	4,0	3,5	3,7	4,0
Drugsoverlast	12%	13%	10%	10%	8%	15%	8%
7. Ontwikkeling							
Oordeel ontwikkeling woningomgeving (vooruit)	24%	50%	40%	43%	30%	47%	52%
Toekomstverwachting omgeving (vooruit)	49%	62%	51%	44%	34%	55%	57%

6.7 Oosterparkwijk en Bloemenbuurt

De Oosterparkwijk is een grote stadswijk die in het noordoosten grenst aan het centrum. De Oosterparkwijk is van oorsprong een volkswijk, gebouwd vanaf de jaren twintig van de vorige eeuw tot na de Tweede Wereldoorlog, die in de afgelopen jaren op veel plekken veranderingen heeft ondergaan. De wijkvernieuwing is in de Oosterparkwijk al in de jaren negentig van de vorige eeuw gestart en is nog steeds in volle gang.

In 2010 was er voor het eerst apart aandacht voor de Bloemenbuurt in de Monitor leefbaarheid en veiligheid. Het gaat hier om een kleine buurt in het hart van de wijk, met veel sociale woningbouw uit de twintiger en dertiger jaren. De Bloemenbuurt is afzonderlijk opgenomen in de tabel hiernaast.

Leefbaarheid Oosterparkwijk licht gedaald

De leefbaarheid in het algemeen ligt in de Oosterparkwijk en vooral in de Bloemenbuurt duidelijk onder het stedelijk gemiddelde. In vergelijking met de vorige meting in 2010 zijn de bewoners minder gehecht aan hun buurt.

Werkloosheid en gedrag van buurtgenoten zijn in de wijk als geheel vaak genoemd als belangrijkste problemen die met voorrang moeten worden aangepakt. In de Bloemenbuurt wordt daarnaast eenzaamheid/ sociaal isolement genoemd; verder is het gebrek aan parkeerplekken het grootste probleem. In de Bloemenbuurt worden deze problemen het meest van alle wijken en buurten in de stad genoemd.

Verloedering Bloemenbuurt nog bovengemiddeld, maar neemt wel af

De verloedering in de Bloemenbuurt ligt boven het stedelijk gemiddelde, maar vertoont verbetering. Er zijn minder vernielingen en er ligt minder hondenpoep op straat. Hoewel de tevredenheid over het schoonhouden van de woonomgeving is toegenomen, is deze het laagste van de stad.

De kwaliteit van de woningen in de Oosterparkwijk en de Bloemenbuurt krijgt nog altijd een lagere beoordeling dan gemiddeld in de stad. Het groen in wijk en buurt oogst een gemiddelde tevredenheid.

Oosterparkers actiever in de eigen buurt

We hebben de bewoners onder andere gevraagd of zij zich thuis voelen in de buurt en of de mensen in de buurt op een prettige manier met elkaar omgaan. Zo meten we de sociale samenhang. Die is in de Oosterparkwijk en de Bloemenbuurt lager dan gemiddeld in de stad. Ook zijn er relatief weinig mensen die vinden dat ze voldoende contact met buurtgenoten hebben. Opmerkelijk is de toename van het percentage bewoners dat actief is geweest in de buurt. Zowel in de Oosterparkwijk als in de Bloemenbuurt liggen deze percentages nu rond het stadsgemiddelde. We zien dat de mensen in de Oosterparkwijk de afgelopen jaren steeds actiever zijn geworden in hun buurt: in 2002 was 11 procent van de Oosterparkers actief, in 2012 was dit 26 procent. Ook in de Bloemenbuurt zien we een flinke toename van het aantal actieve bewoners.

De meeste voorzieningen worden hoog gewaardeerd

Oosterparkers en bewoners van de Bloemenbuurt zijn tevreden over de voorzieningen in hun buurt. De speelmogelijkheden voor kinderen, de voorzieningen voor ouderen én voor jongeren: overal zien we hogere tevredenheidscijfers dan in 2010. Ook ten opzichte van het stedelijk gemiddelde scoren de voorzieningen hoger.

De tevredenheid over het winkelaanbod is nog altijd lager dan gemiddeld. Opmerkelijk is dat in de Oosterparkwijk de tevredenheid over ontmoetingsplekken in de buurt fors is gedaald sinds de laatste meting in 2010. In de Bloemenbuurt zien we juist dat méér respondenten tevreden zijn over ontmoetingsplekken in de buurt dan twee jaar geleden en ook iets meer dan gemiddeld in de stad.

Gevoel van onveiligheid neemt langzaam toe, drugsoverlast Bloemenbuurt gedaald

Oosterparkers geven iets vaker dan gemiddeld aan zich onveilig te voelen in de eigen buurt. We zien dat het gevoel van onveiligheid sinds 2006 langzaam maar zeker toeneemt. Ook het overlastcijfer is hoger dan gemiddeld in de stad en is het hoogste sinds onze eerste meting in 1996. In de Bloemenbuurt geven de meeste bewoners van alle wijken en buurten aan vaak hinder van omwonenden te ondervinden. Het aantal aangiftes van mishandeling is sterk toegenomen, tot een hoog niveau.

De drugsoverlast in de buurt is stevig gedaald, tot het stedelijk gemiddelde.

Goede verwachtingen voor toekomst

Het is steeds mooier wonen in de Oosterparkwijk en de Bloemenbuurt. De woonomgeving is vooruit gegaan, vindt een groot deel van de bewoners. Zij zijn hierover bovengemiddeld positief: 43 procent van de Oosterparkers en zelfs 52 procent van de bewoners van de Bloemenbuurt vindt dat de woonomgeving vooruit is gegaan. Het stedelijk gemiddelde ligt met 30 procent duidelijk lager. Ook over de toekomst zijn de Oosterparkers en de bewoners van de Bloemenbuurt optimistischer dan de gemiddelde stadjer.

Tabel 6.8 Beijum-oost

	2002	2006	2010	2012	Stad
1. Algeheel oordeel over de leefbaarheid					
Kwaliteit woonomgeving	6,6	7,0	6,8	7,0	7,6
Gehechtheid aan buurt	62%	69%	62%	66%	69%
Hier zijn geen belangrijke problemen	-	29%	18%	20%	17%
2. Fysieke leefomgeving ('tastbaar')					
Kwaliteit woning	7,4	7,1	7,5	7,6	7,6
Groenvoorziening (tevredenheid)	93%	94%	90%	91%	85%
Verloedingscijfer	5,4	4,3	5,1	4,9	3,4
Schoonhouden woonomgeving (tevredenheid)	63%	76%	60%	65%	69%
3. Sociale leefomgeving ('mensen onder elkaar')					
Sociale samenhang	5,5	6,1	5,7	6,0	6,0
Medeverantwoordelijk buurt	86%	86%	88%	89%	85%
Praatje met buurtgenoten (minstens 2x per maand)	-	-	82%	87%	78%
Actief geweest in de buurt	26%	27%	28%	33%	23%
4. Tevredenheid over de aanwezige voorzieningen					
Speelmogelijkheden voor kinderen	79%	83%	80%	88%	73%
Jongerenvoorzieningen	38%	52%	43%	50%	53%
Ouderenvoorzieningen	83%	69%	47%	62%	71%
Winkelaanbod	82%	88%	94%	93%	92%
Voldoende ontmoetingsplekken in buurt	-	-	69%	73%	71%
5. Aangiftes bij de politie					
Diefstal uit woning per 1.000 woonruimtes	-	10	11	6	11
6. Veiligheidsbeleving					
Onveiligheidsgevoelens eigen buurt	33%	24%	24%	30%	20%
Slachtoffer (poging tot) inbraak in woning	15%	5%	7%	7%	8%
Overlastcijfer	4,7	3,4	3,9	4,5	3,5
Drugsoverlast	30%	5%	6%	13%	8%
7. Ontwikkeling					
Oordeel ontwikkeling woningomgeving (vooruit)	44%	56%	33%	36%	30%
Toekomstverwachting omgeving (vooruit)	48%	67%	36%	35%	34%

6.8 Beijum-oost

Beijum-oost is de oostelijke helft van Beijum, een van de grootste wijken van de stad. Beijum is in de vroege jaren tachtig gebouwd en is een typisch voorbeeld van een bloemkoolwijk – kronkelende paden en wegen, woonerven en weinig doorgaande wegen. Fiets- en autoverkeer zijn er grotendeels gescheiden. De wijk heeft geen hoogbouw en beschikt over relatief veel water en groen. In Beijum-oost vinden we vooral veel corporatiewoningen. Beijum-oost heeft een eigen winkelcentrum. De wijk, en ook de oostelijke helft, huisvest veel gezinnen met kinderen en gezinnen van allochtone afkomst. Het is daarmee bij uitstek de multiculturele wijk van Groningen. Elders in deze rapportage en op <http://groningen.buurtmonitor.nl/> staan de gegevens vermeld.

Algeheel oordeel: leefbaarheid iets ondergemiddeld

Het algehele oordeel over de leefbaarheid in Beijum-oost ligt iets onder het stedelijke gemiddelde. Dit zit hem in de relatief lage kwaliteit van de woonomgeving, die overigens wel is verbeterd sinds 2010. Ook zijn de percentages bewoners toegenomen die gehecht zijn aan de buurt en die geen belangrijke problemen in de buurt zien.

Fysiek: groen maar verloederd

Het vele groen in de buurt wordt hoog gewaardeerd, al zijn bewoners duidelijk en in toenemende mate ontevreden over het onderhoud ervan. De buurt heeft de hoogste score van de stad op verloederding: een hoog en toenemend percentage bewoners ziet vaak rommel op straat en graffiti in de buurt. Vernielingen en hondenpoep worden ook veel gemeld, maar minder dan in 2010. De kwaliteit van de woningen krijgt een gemiddelde beoordeling van de buurtbewoners.

Sociaal gestegen naar goed: veel bewoners actief in de buurt

In Beijum-oost is het percentage bewoners dat actief is geweest in de buurt het hoogste van de stad. Het hoge percentage uit 2010 is verder toegenomen. Met de contacten in de buurt zit het ook wel goed. Veel mensen maken geregeld een praatje met buurtgenoten en vertrouwen erop dat de burens een oogje op hun woning houden als ze zelf niet thuis zijn. De cijfers voor sociale samenhang en zich medeverantwoordelijk voelen voor de buurt liggen in de buurt van het stedelijk gemiddelde.

Voorzieningen dik in orde, vooral voor kinderen

Veel bewoners van Beijum-oost zijn tevreden over de meeste voorzieningen. De speelmogelijkheden, de scholen en het Centrum voor jeugd en gezin scoren de hoogste cijfers van de stad. Ook de specifieke buurtvoorzieningen scoren bovengemiddeld: de tevredenheid over het Stip¹ is hoog en de gebouwen met een buurtfunctie worden door veel bewoners wel eens bezocht. Over de voorzieningen voor ouderen is de tevredenheid na een dieptepunt in 2010 weer terug op het eerdere niveau, al is dat nog steeds onder het stadsgemiddelde.

Veiligheid: veel en toenemende overlast door drugs en jongeren

Hét probleem van Beijum-oost is overlast. De drugs-overlast is verdubbeld tot ruim boven het stedelijk gemiddelde. Het overlastcijfer is nog sterker toegenomen dan gemiddeld in de stad. Overlast van groepen jongeren en geluid zijn hier debet aan. Het probleem dat het meest wordt genoemd, wordt hier ook het meest van alle wijken en buurten genoemd: overlast van jongeren. Maar liefst 29 procent noemt dit, tegen 11 procent gemiddeld in de stad.

Hiermee gaat gepaard dat er veel bewoners van Beijum-oost zijn met gevoelens van onveiligheid in hun eigen woonbuurt. Twee van de drie scores zijn slechter dan twee jaar geleden, terwijl de stad ongeveer gelijk is gebleven.

Ontwikkelingen rond gemiddelde

Over de ontwikkelingen van Beijum-oost de afgelopen jaren zijn gemiddelde percentages bewoners positief en negatief. Dit geldt ook voor de verwachtingen voor de toekomst van de buurt.

¹ Steun- en informatiepunt in de wijk, voor wonen, welzijn en praktische ondersteuning

Tabel 6.9 Lewenburg

	2002	2006	2010	2012	Stad
1. Algeheel oordeel over de leefbaarheid					
Kwaliteit woonomgeving	7,1	7,4	7,3	7,2	7,6
Gehechtheid aan buurt	73%	73%	76%	73%	69%
Hier zijn geen belangrijke problemen	-	24%	19%	23%	17%
2. Fysieke leefomgeving ('tastbaar')					
Kwaliteit woning	7,3	7,8	7,8	7,7	7,6
Groenvoorziening (tevredenheid)	93%	91%	91%	88%	85%
Verloederscijfer	4,4	4,6	5,5	4,6	3,4
Schoonhouden woonomgeving (tevredenheid)	54%	65%	60%	61%	69%
3. Sociale leefomgeving ('mensen onder elkaar')					
Sociale samenhang	6,1	6,4	6,1	6,2	6,0
Medeverantwoordelijk buurt	88%	85%	88%	84%	85%
Praatje met buurtgenoten (minstens 2x per maand)	-	-	93%	92%	78%
Actief geweest in de buurt	21%	23%	34%	27%	23%
4. Tevredenheid over de aanwezige voorzieningen					
Speelmogelijkheden voor kinderen	66%	67%	64%	73%	73%
Jongerenvoorzieningen	32%	39%	34%	43%	53%
Ouderenvoorzieningen	83%	79%	65%	76%	71%
Winkelaanbod	95%	88%	95%	96%	92%
Voldoende ontmoetingsplekken in buurt	-	-	73%	81%	71%
5. Aangiftes bij de politie					
Diefstal uit woning per 1.000 woonruimtes	-	5	8	8	11
6. Veiligheidsbeleving					
Onveiligheidsgevoelens eigen buurt	15%	15%	18%	19%	20%
Slachtoffer (poging tot) inbraak in woning	6%	4%	4%	6%	8%
Overlastcijfer	3,2	2,8	3,2	3,2	3,5
Drugsoverlast	6%	4%	6%	5%	8%
7. Ontwikkeling					
Oordeel ontwikkeling woningomgeving (vooruit)	35%	38%	52%	40%	30%
Toekomstverwachting omgeving (vooruit)	56%	51%	50%	39%	34%

6.9 Lewenborg

Lewenborg is een grote wijk in het noordoosten van de stad. De wijk is gebouwd in de jaren zeventig van de vorige eeuw. In de loop van de jaren zijn enkele van de weinige hoge flatgebouwen gesloopt.

Om Lewenborg aantrekkelijk en op niveau te houden, is een aantal jaren geleden de wijkvernieuwing gestart. Hart van de wijk is het gerenoveerde winkelcentrum met het wijkcentrum Het Dok en een nieuwe sporthal.

De wijk is met fiets, auto en bus goed bereikbaar. In de wijk wonen veel kinderen in de basisschoolleeftijd. Een relatief groot deel daarvan woont in een eenoudergezin. Verder zijn relatief veel wijkbewoners van niet-westerse herkomst.

Onderhoud en schoonmaak buurt moeten beter

We hebben de bewoners gevraagd welke problemen zij in hun wijk het grootst vinden. Net als voorgaande jaren vindt 30 procent van de respondenten onderhoud en schoonhouden van de buurt een groot probleem. De ondergemiddelde scores voor onderhoud en schoonhouden van de wijk bevestigen dit. Vooral de beoordeling van het onderhoud van groenvoorzieningen is duidelijk slechter dan twee jaar geleden.

Verder noemen bewoners vaak problemen rond jongeren in de wijk.

De bewoners van Lewenborg zijn bovengemiddeld gehecht aan hun wijk. De kwaliteit van de woonomgeving is net iets lager dan gemiddeld.

Verloedering van de wijk verminderd

Hoewel de verloedering in Lewenborg boven het stadsgemiddelde ligt, is die wel sterk afgenomen sinds 2010. Zo ligt het aantal vernielingen nog ver boven het stadsgemiddelde, maar zien we de afgelopen jaren een flinke afname: in 2008 meldde nog driekwart van de respondenten vernielingen in de wijk, inmiddels is dit percentage gehalveerd. Ook zijn er bij de politie minder aangiftes gedaan van vernielingen. De bewoners hebben ook

minder last van hondenpoep dan voorgaande jaren. In Lewenborg is de kwaliteit van de woningen iets boven het stedelijk gemiddelde. De bewoners zijn iets minder tevreden over de groenvoorziening dan bij de vorige meting, het percentage ligt nu rond het gemiddelde.

Veel contacten met de burens

De bewoners van Lewenborg maken vaak een praatje met hun burens. Ze doen dit vaker dan de gemiddelde stadser. Ook vertrouwen meer Lewenborgers dan gemiddeld erop dat hun burens een oogje in het zeil houden als ze zelf van huis zijn. Op sociale samenhang scoort Lewenborg gemiddeld en dit geldt ook voor de mate waarin de wijkbewoners zich medeverantwoordelijk voelen en actief zijn voor hun buurt. Wel zijn er duidelijk minder mensen actief in de buurt dan in 2010.

Voorzieningen goed en voor ouderen en jongeren verbeterd

Over de voorzieningen in hun wijk zijn de bewoners van Lewenborg over het algemeen tevreden. Alleen de jongerenvoorzieningen scoren onder het stedelijk gemiddelde, maar deze zijn de afgelopen twee jaar wel duidelijk verbeterd. Doordat ook stedelijk gezien het oordeel over deze voorzieningen is gestegen, scoort Lewenborg toch ondergemiddeld. Ook de tevredenheid over de speelmogelijkheden voor kinderen is met het stadsgemiddelde verbeterd en zo gemiddeld gebleven. Voor ouderen zijn de voorzieningen bovengemiddeld goed in Lewenborg. Dit geldt ook voor het winkelaanbod. Het CJG scoort de meeste tevreden wijkbewoners van alle wijken.

Veiligheid in orde

Ook op het gebied van veiligheid is Lewenborg een gemiddelde tot goede stadswijk, waar weinig veranderde sinds de vorige meting in 2010. De bewoners van de wijk hebben minder te maken met geluidsoverlast dan de gemiddelde inwoner

van de gemeente en er is minder criminaliteit rond auto's. Ook zijn er minder gevoelens van onveiligheid over het voorkomen van vermogensdelicten en bedreigende voorvallen. De overlast van groepen jongeren is gelijk aan het stedelijk gemiddelde, maar bewoners noemen hangjongeren en een gebrek aan voorzieningen voor jongeren als tweede grote probleem in hun wijk.

Vooruit gegaan, toekomstverwachtingen gematigd

Veel bewoners van Lewenborg vinden dat hun woonomgeving er het afgelopen jaar op vooruit is gegaan en een gemiddeld percentage verwacht dat de wijk er in de toekomst op vooruit zal gaan. Er zijn minder wijkbewoners optimistisch over de toekomst dan twee jaar geleden: het percentage is gedaald van 50 naar 40 procent.

Tabel 6.10 Oosterhoogbrug/Ulgersmaborg

	2010	2012	Stad
1. Algeheel oordeel over de leefbaarheid			
Kwaliteit woonomgeving	8,1	8,2	7,6
Gehechtheid aan buurt	83%	84%	69%
Hier zijn geen belangrijke problemen	18%	17%	17%
2. Fysieke leefomgeving ('tastbaar')			
Kwaliteit woning	7,9	8,0	7,6
Groenvoorziening (tevredenheid)	87%	87%	85%
Verloedingscijfer	3,4	3,3	3,4
Schoonhouden woonomgeving (tevredenheid)	68%	63%	69%
3. Sociale leefomgeving ('mensen onder elkaar')			
Sociale samenhang	6,9	7,2	6,0
Medeverantwoordelijk buurt	89%	91%	85%
Praatje met buurtgenoten (minstens 2x per maand)	92%	93%	78%
Actief geweest in de buurt	23%	26%	23%
4. Tevredenheid over de aanwezige voorzieningen			
Speelmogelijkheden voor kinderen	65%	73%	73%
Jongerenvoorzieningen	33%	42%	53%
Ouderenvoorzieningen	50%	66%	71%
Winkelaanbod	97%	96%	92%
Voldoende ontmoetingsplekken in buurt	73%	75%	71%
5. Aangiftes bij de politie			
Diefstal uit woning per 1.000 woonruimtes	20	18	11
6. Veiligheidsbeleving			
Onveiligheidsgevoelens eigen buurt	8%	8%	20%
Slachtoffer (poging tot) inbraak in woning	1%	6%	8%
Overlastcijfer	2,1	2,2	3,5
Drugsoverlast	0%	2%	8%
7. Ontwikkeling			
Oordeel ontwikkeling woningomgeving (vooruit)	18%	16%	30%
Toekomstverwachting omgeving (vooruit)	35%	24%	34%

6.10 Oosterhoogebrug/Ulgersmaborg

De buurtcombinatie Oosterhoogebrug/Ulgersmaborg bestaat uit twee, verschillende delen. Het dorp Oosterhoogebrug heeft dorpse karakteristieken en woningen uit meerdere bouwperiodes. Deze buurt is daarom indertijd ingedeeld bij de verzamelwijk Hoogkerk/de dorpen, met de oude dorpskernen en plattelandsgebieden in de gemeente.

Ulgersmaborg is aanzienlijk later gebouwd. Hier vinden we een mix van zones met woningen en bedrijventerreinen. Ulgersmaborg maakt deel uit van de wijk Nieuw-oost.

Deze twee buurten grenzen aan elkaar en zijn samen een van de wijkvernieuwingswijken van de stad. Met zo'n 4.000 inwoners is het een betrekkelijk kleine wijk. Er wonen veel gezinnen met kinderen en weinig mensen van buitenlandse herkomst.

Leefbaarheid algemeen is prima

In algemene zin liggen de scores voor de leefbaarheid van Oosterhoogebrug/Ulgersmaborg boven de stadsgemiddelden. Men woont hier graag en is gehecht aan de buurt.

Maar er zijn weinig bewoners die vinden dat er geen problemen zijn in de buurt.

Woningen goed gewaardeerd, onderhoud buurt niet

De woningen in Oosterhoogebrug/Ulgersmaborg worden onverminderd hoog gewaardeerd. De bewoners zijn ontevreden over de mate van onderhoud van de buurt. Het groen en de mate van verloedering worden gemiddeld gewaardeerd.

De problemen die men hier benoemt, zijn het onderhoud en schoonhouden van de buurt, het (gebrek aan) openbaar vervoer en de staat van bijvoorbeeld trottoirs en verlichting. Deze drie problemen worden hier het meest van de stad genoemd.

Voorzieningen: verbeterd en divers beeld

De tevredenheid over de meeste voorzieningen is toegenomen met het stedelijke gemiddelde. Vooral de winkels voor dagelijkse boodschappen en het

Stip¹ oogsten tevredenheid en de gebouwen met een functie voor de buurt worden door veel bewoners bezocht. De bewoners van Oosterhoogebrug/Ulgersmaborg zijn weinig tevreden over de voorzieningen voor jongeren en vooral over het CJG.

Sociale leefomgeving: stabiel op hoog niveau

De sociale samenhang is in deze buurtcombinatie de hoogste van de stad. Het lijkt erop dat de traditionele dorpse waarden van het oude dorp Oosterhoogebrug worden gecombineerd met een aantal positieve aspecten van het wonen in nieuwe, homogene buurten met veel koopwoningen. Dat is ook te zien aan de bovengemiddelde scores op de diverse soorten buurtcontacten en het gevoel medeverantwoordelijk te zijn voor de buurt.

We zien verder een toename van het percentage bewoners dat actief is geweest in de buurt.

Stabiele dorpse veiligheid en weinig overlast

In de oude dorpskernen en de nieuwere wijken vinden we altijd al ruim bovengemiddelde scores voor veiligheid. Het ligt voor de hand dat we dit beeld ook zien in de buurtcombinatie Oosterhoogebrug/Ulgersmaborg. Er is weinig overlast en er zijn weinig slachtoffers van criminaliteit en gevoelens van onveiligheid.

De cijfers zijn vrijwel allemaal gelijk aan die van 2010, maar iets meer bewoners hebben het idee dat er vaak vermogensdelicten worden gepleegd in de buurt en ze ondervinden wat meer overlast van elkaar.

Het enige smetje op dit blazoen is een flinke toename van het aantal slachtoffers van (een poging tot) inbraak, tot het stadsgemiddelde. Dit zien we terug in de inbraakaangiftes bij de politie.

Al met al blijft het hier beduidend veiliger dan gemiddeld in de stad.

Ontwikkeling buurt: veel beter kan het niet

Over de hele linie is het met de leefbaarheid en veiligheid in Oosterhoogebrug/Ulgersmaborg goed gesteld, net als in de vorige metingen. Weinig bewoners zeggen dan ook dat de buurt erop vooruit is gegaan de afgelopen tijd. Het percentage dat achteruitgang heeft gezien, is groter dan in 2010, en ligt nu boven het gemiddelde in de stad. In de toekomstverwachtingen zien we ook een wat negatiever beeld dan twee jaar geleden: nog maar een kwart van de bewoners verwacht vooruitgang, terwijl dat in 2010 nog 35 procent was.

¹ Steun- en informatiepunt in de wijk, voor wonen, welzijn en praktische ondersteuning

Tabel 6.11 Centrum

	2002	2006	2010	2012	Stad
1. Algeheel oordeel over de leefbaarheid					
Kwaliteit woonomgeving	7,5	7,7	7,6	7,6	7,6
Gehechtheid aan buurt	74%	76%	65%	67%	69%
Hier zijn geen belangrijke problemen	-	23%	15%	17%	17%
2. Fysieke leefomgeving ('tastbaar')					
Kwaliteit woning	7,2	7,2	7,3	7,1	7,6
Groenvoorziening (tevredenheid)	66%	73%	69%	74%	85%
Verloedingscijfer	4,6	3,5	4,1	4,1	3,4
Schoonhouden woonomgeving (tevredenheid)	71%	77%	73%	75%	69%
3. Sociale leefomgeving ('mensen onder elkaar')					
Sociale samenhang	5,1	5,8	5,2	5,2	6,0
Medeverantwoordelijk buurt	75%	80%	81%	79%	85%
Praatje met buurtgenoten (minstens 2x per maand)	-	-	66%	57%	78%
Actief geweest in de buurt	12%	13%	17%	16%	23%
4. Tevredenheid over de aanwezige voorzieningen					
Speelmogelijkheden voor kinderen	37%	46%	37%	47%	73%
Jongerenvoorzieningen	66%	62%	63%	76%	53%
Ouderenvoorzieningen	66%	62%	52%	64%	71%
Winkelaanbod	90%	93%	94%	94%	92%
Voldoende ontmoetingsplekken in buurt	-	-	64%	60%	71%
5. Aangiftes bij de politie					
Diefstal uit woning per 1.000 woonruimtes	-	16	11	15	11
6. Veiligheidsbeleving					
Onveiligheidsgevoelens eigen buurt	37%	26%	31%	33%	20%
Slachtoffer (poging tot) inbraak in woning	13%	6%	12%	13%	8%
Overlastcijfer	4,3	3,8	4,4	4,9	3,5
Drugsoverlast	39%	22%	18%	24%	8%
7. Ontwikkeling					
Oordeel ontwikkeling woningomgeving (vooruit)	38%	33%	19%	26%	30%
Toekomstverwachting omgeving (vooruit)	57%	54%	37%	37%	34%

6.11 Centrum

Het Centrum van de stad heeft een ander karakter dan de woonwijken; het is een bijzonder gebied door de markt, de vele winkels en horecagelegenheden. Het is de huiskamer van de stad voor de inwoners van stad en regio en voor toeristen. Er wonen veel studenten en de gemiddelde leeftijd ligt lager dan in de rest van de stad.

Algemeen oordeel leefbaarheid: veel problemen

De bewoners van het Centrum geven een gemiddeld cijfer voor de kwaliteit van de woonomgeving en zijn ook gemiddeld gehecht aan hun wijk. Relatief weinig mensen geven aan dat er problemen zijn in het Centrum. Acceptatie van de dynamische leefomgeving die de binnenstad kenmerkt, lijkt hiervoor een verklaring.

Fysieke leefomgeving kan beter, minder vernielingen

Het verloederingscijfer is hoog en het cijfer voor de kwaliteit van de woning is laag in het Centrum. Wel is een duidelijke verbetering zichtbaar in de mate van verloedering. Over de groenvoorziening zijn de bewoners het minst tevreden van de stad. Het weinige groen zal hieraan debet zijn. Het onderhoud oogst wel bovengemiddelde tevredenheid, met name het onderhoud van de groenvoorziening en wegen. Het groen in de wijk wordt dus wel goed onderhouden en het huiskamerteam zorgt ervoor dat achterblijvend afval snel weer weg is.

Verder zien we dat minder bewoners vinden dat er vaak vernielingen plaatsvinden dan in 2010. Dit is ook te zien in de aangiftes bij de politie.

Lage scores sociale leefomgeving

Op veel aspecten van de sociale leefomgeving wordt het Centrum laag beoordeeld. De sociale samenhang is laag en relatief weinig mensen voelen zich verantwoordelijk voor de buurt. Over de hele stad gezien zijn het minst mensen actief geweest voor de buurt en wordt het contact met buurtgenoten vaker als onvoldoende beschouwd. Bovendien maken ze

nog minder dan eerder praatjes met burens en rekenen er nog minder dan eerder op dat buurtgenoten een oogje in het zeil houden als ze zelf niet thuis zijn. De lage scores hebben te maken met het karakter van een stadscentrum waar veel studenten wonen. In het stadscentrum is men minder met buurtgenoten 'onder elkaar', omdat er altijd ook binnenstadbezoekers zijn. Studenten zoeken hun contacten in het studentenleven en minder in hun buurt. Daarnaast verhuizen studenten vaker en hechten zij zich daarom minder aan de buurt.

Gemiddeld tevreden over voorzieningen

Over de meeste aanwezige voorzieningen zijn de wijkbewoners gemiddeld tevreden. De tevredenheid is zelfs behoorlijk toegenomen, sterker dan gemiddeld in de stad. De jongerenvoorzieningen scoren beter dan in de andere wijken. Volgens de bewoners zijn er te weinig speelmogelijkheden voor kinderen en ontmoetingsplekken voor buurtgenoten.

Veiligheidsbeleving laagste van de stad, drugsoverlast toegenomen

De veiligheidsbeleving in het Centrum is lager dan in alle andere wijken. Veel bewoners voelen zich wel eens onveilig in hun wijk, ervaren dreiging en zijn slachtoffer van inbraak of fietsendiefstal. Daarnaast is het overlastcijfer in het Centrum het hoogste van alle wijken, waarbij overlast door jongeren en geluidsoverlast hoger scoren dan elders in de stad. Dit is niet opvallend, aangezien het Centrum veel uitgaansgelegenheden kent waar jongeren komen (en naar buiten komen) en waar muziek wordt gedraaid.

Vanwege de relatie met onveiligheidsgevoelens is de toename van drugsoverlast een belangrijk punt van aandacht. In aangiftes bij de politie zien we dat er vooral veel geweldsdelicten plaatsvinden in het Centrum, maar wel minder dan in vorige jaren.

Ontwikkelingen krijgen gemiddelde beoordelingen

Een gemiddeld percentage bewoners vindt dat het Centrum erop vooruit is gegaan; dit percentage ligt hoger dan bij de vorige peiling. De verwachting dat de wijk in de toekomst vooruit gaat, ligt eveneens rond het stadsgemiddelde.

Tabel 6.12 Grunobuurt

	2006	2008	2010	2012	Stad
1. Algeheel oordeel over de leefbaarheid					
Kwaliteit woonomgeving	7,3	7,2	7,3	7,6	7,6
Gehechtheid aan buurt	63%	63%	57%	63%	69%
Hier zijn geen belangrijke problemen	32%	23%	18%	22%	17%
2. Fysieke leefomgeving ('tastbaar')					
Kwaliteit woning	6,9	7,0	7,2	7,3	7,6
Groenvoorziening (tevredenheid)	89%	88%	89%	87%	85%
Verloederingscijfer	2,5	3,1	3,0	2,5	3,4
Schoonhouden woonomgeving (tevredenheid)	80%	77%	64%	72%	69%
3. Sociale leefomgeving ('mensen onder elkaar')					
Sociale samenhang	5,9	5,3	5,3	5,6	6,0
Medeverantwoordelijk buurt	85%	76%	80%	77%	85%
Praatje met buurtgenoten (minstens 2x per maand)	-	67%	64%	72%	78%
Actief geweest in de buurt	12%	11%	15%	16%	23%
4. Tevredenheid over de aanwezige voorzieningen					
Speelmogelijkheden voor kinderen	61%	45%	42%	52%	73%
Jongerenvoorzieningen	44%	57%	49%	51%	53%
Ouderenvoorzieningen	83%	84%	68%	82%	71%
Winkelaanbod	84%	88%	88%	84%	92%
Voldoende ontmoetingsplekken in buurt	-	-	69%	79%	71%
5. Aangiftes bij de politie					
Diefstal uit woning per 1.000 woonruimtes	10	18	2	4	11
6. Veiligheidsbeleving					
Onveiligheidsgevoelens eigen buurt	14%	20%	14%	13%	20%
Slachtoffer (poging tot) inbraak in woning	6%	15%	4%	7%	8%
Overlastcijfer	3,1	3,5	3,0	3,2	3,5
Drugsoverlast	2%	3%	1%	1%	8%
7. Ontwikkeling					
Oordeel ontwikkeling woningomgeving (vooruit)	20%	20%	20%	30%	30%
Toekomstverwachting omgeving (vooruit)	38%	36%	41%	35%	34%

6.12 Grunobuurt

In deze kleine buurt, vlak ten zuiden van de binnenstad, wonen ongeveer 2.000 mensen. De buurt kent weinig eigen voorzieningen. Het Stadspark en het centrum liggen op loopafstand. De buurt wordt in tweeën gedeeld door de Parkweg. Het noordelijke gedeelte is snel aan het veranderen. In dit gedeelte zijn veel van de oude corporatiewoningen gesloopt. Er zijn twee nieuwe flats opgeleverd, samen ongeveer 100 wooneenheden, merendeels voor starters en alleenstaanden. Er ligt ook nog een groot stuk braak, waarop in de nabije toekomst appartementencomplexen zullen worden gebouwd. Ten zuiden van de Parkweg zijn de meeste woningen gebouwd vlak voor of kort na de Tweede Wereldoorlog. De Neboflat aan de Paterswoldseweg heeft geen verzorgingstaak meer en wordt nu als anti-kraakwoonruimte aangeboden.

Gemiddelde leefbaarheid, met parkeerproblemen

De kwaliteit van de woonomgeving wordt gemiddeld beoordeeld; dit is een verbetering ten opzichte van de voorgaande jaren. De gehechtheid aan de buurt is iets beneden het stadsgemiddelde.

Het meest genoemde probleem is de parkeerproblematiek, net als in eerdere jaren.

Gegroeid naar 'goed' door verbeteringen onderhoud en verloedering

Het onderhoud aan de trottoirs, fietspaden en de wegen krijgt een betere beoordeling dan in 2010. Dit zal mede veroorzaakt zijn door het groot onderhoud aan de Paterswoldseweg in de zomer van 2012.

Er zijn ook minder buurtbewoners die vinden dat er vaak hondenpoep ligt op straat: Vroeger was dit meer dan 20 procent, in 2012 is dit gedaald naar 13 procent. Al met al is er minder sprake van verloedering dan gemiddeld in de stad en scoort de Grunobuurt 'goed' op de fysieke leefomgeving.

Sociale samenhang (nog) minder dan gemiddeld

In de Grunobuurt voelen wat minder bewoners zich medeverantwoordelijk voor de buurt dan gemiddeld in de stad. Men is het minst actief in de buurt van alle wijken en buurten, er wordt wat minder een praatje gemaakt met de buren en de buren houden wat minder een oogje in het zeil. Dit kan te maken hebben met een groot contingent nieuwe bewoners en met het feit dat de nieuwe appartementen vooral geschikt zijn voor starters en alleenwonenden.

Wel zien we hier en daar vooruitgang: de sociale samenhang is iets beter dan twee jaar terug en dat geldt ook voor de percentages bewoners die een praatje maken met buurtgenoten en die bereid zijn hun buurtgenoten te helpen bij ziekte of handicap.

Weinig speelmogelijkheden voor kinderen

In de Grunobuurt is men niet tevreden met de speelmogelijkheden voor kinderen. Dit is al jaren zo, in 2008 en 2010 werd dit ook aangegeven. Ook de tevredenheid met het winkelaanbod ligt onder het stadsgemiddelde.

De tevredenheid over ouderenvoorzieningen laat daarentegen een fikse stijging zien, net als het percentage buurtbewoners dat vindt dat er voldoende ontmoetingsplekken in de buurt zijn.

Autodelicten toegenomen

Het aandeel inwoners dat aangeeft zich onveilig te voelen in de buurt is een stuk lager dan het stadsgemiddelde. Ook op andere punten van de veiligheidsbeleving scoort de Grunobuurt goed. Het overlastcijfer is iets lager dan gemiddeld en drugsoverlast wordt hier bijna niet ervaren.

Maar het aantal autodelicten, diefstal uit of vanaf de auto en vernielingen aan de auto, is de laatste twee jaar toegenomen van 30 naar 35 procent, en dit is ruim boven het stadsgemiddelde van 22 procent. Bij de politie zijn minder aangiftes gedaan van diefstal uit auto's.

Oordeel ontwikkelingen positiever dan eerder

Van de bewoners van de Grunobuurt vindt 30 procent dat de buurt er de laatste tijd op vooruit is gegaan, net als gemiddeld in de stad. In 2010 gaf 20 procent van de bewoners dit aan. De verwachting dat het in de toekomst beter zal gaan met de buurt, is met 35 procent ook gelijk aan het stadsgemiddelde.

Tabel 6.13 Corpus den Hoorn

	2006	2008	2010	2012	Stad
1. Algeheel oordeel over de leefbaarheid					
Kwaliteit woonomgeving	7,3	7,9	7,6	7,7	7,6
Gehechtheid aan buurt	74%	67%	70%	74%	69%
Hier zijn geen belangrijke problemen	38%	26%	29%	30%	17%
2. Fysieke leefomgeving ('tastbaar')					
Kwaliteit woning	7,3	7,4	7,6	7,6	7,6
Groenvoorziening (tevredenheid)	85%	90%	88%	92%	85%
Verloedingscijfer	3,2	3,0	3,0	2,5	3,4
Schoonhouden woonomgeving (tevredenheid)	77%	71%	76%	72%	69%
3. Sociale leefomgeving ('mensen onder elkaar')					
Sociale samenhang	5,9	6,2	5,8	5,9	6,0
Medeverantwoordelijk buurt	72%	84%	82%	90%	85%
Praatje met buurtgenoten (minstens 2x per maand)	-	88%	87%	88%	78%
Actief geweest in de buurt	11%	13%	16%	20%	23%
4. Tevredenheid over de aanwezige voorzieningen					
Speelmogelijkheden voor kinderen	48%	42%	61%	61%	73%
Jongerenvoorzieningen	36%	44%	41%	44%	53%
Ouderenvoorzieningen	81%	85%	77%	87%	71%
Winkelaanbod	92%	96%	96%	97%	92%
Voldoende ontmoetingsplekken in buurt	-	-	70%	78%	71%
5. Aangiftes bij de politie					
Diefstal uit woning per 1.000 woonruimtes	8	8	4	7	11
6. Veiligheidsbeleving					
Onveiligheidsgevoelens eigen buurt	17%	13%	17%	16%	20%
Slachtoffer (poging tot) inbraak in woning	3%	8%	2%	8%	8%
Overlastcijfer	2,3	1,9	2,1	2,3	3,5
Drugsoverlast	2%	1%	0%	5%	8%
7. Ontwikkeling					
Oordeel ontwikkeling woningomgeving (vooruit)	31%	60%	52%	51%	30%
Toekomstverwachting omgeving (vooruit)	68%	62%	43%	40%	34%

6.13 Corpus den Hoorn

Corpus den Hoorn is een grote, naoorlogse wijk in het zuiden van de stad. In de afgelopen jaren is er een intensief wijkvernieuwingprogramma uitgevoerd. De winkels zijn geconcentreerd rond het Overwinningsplein. Dit winkelcentrum bedient ook de zuidelijke nieuwere wijken Hoornsemeer, Hoornsepark en de Piccardthof. Verder is er veel groen en water. De uitvalswegen A7 en A28 zijn gemakkelijk bereikbaar. Er zijn veel ouderenwoningen en woonvoorzieningen voor ouderen. De 5.000 wijkbewoners bestaan dan ook voor een relatief groot deel uit ouderen.

Goede leefomgeving stabiliseert

Veel aspecten scoren in Corpus den Hoorn duidelijk beter dan elders in de stad. Door de wijkvernieuwing scoorde de buurt in 2008 beduidend hoger dan in eerdere jaren. Deze goede scores stabiliseren zich min of meer. Het algemeen oordeel over de leefbaarheid is er nu gemiddeld, vergelijkbaar met de stad als geheel. Vaker dan gemiddeld vinden bewoners dat de buurt weinig tot geen problemen kent. Het belangrijkste probleem voor de bewoners is de staat van onderhoud van de wijk, net als in 2006 en 2010. De staat van verlichting en andere hardware in de buurt, en eenzaamheid worden hier ten opzichte van het gemiddelde vaak genoemd als problemen.

Fysieke leefomgeving stabiliseert op hoog niveau

De kwaliteit van de woningen in Corpus den Hoorn krijgt een gemiddelde 7,6. De kwaliteit van de groenvoorzieningen en de mate van verloedering worden positiever beoordeeld dan elders en dan in 2010. Bij verloedering zien we dat er nog minder bewoners dan eerder zijn die vaak vernielingen aan straatmeubilair en dergelijke constateren. Het aantal aangiftes bij de politie van vernieling is even hoog als in 2010. In 2010 zagen we juist een afname van het aantal aangiftes en een gelijk blijvend oordeel van de bewoners. Hieraan is te zien dat het oordeel van de bewoners enige tijd nodig heeft om zich aan te passen aan de feitelijke situatie.

De tevredenheid over het onderhoud is toegenomen, net als gemiddeld in de stad.

Sociaal nog iets verbeterd

Een aantal sociale elementen in Corpus den Hoorn scoren nog iets beter dan twee jaar terug. We zien een flinke toename van het percentage bewoners dat zich medeverantwoordelijk voelt voor de buurt, tot boven het stedelijk gemiddelde. Ook zijn er meer mensen bereid een zieke of gehandicapte buurtgenoot te helpen en zijn meer bewoners actief geweest in de buurt.

Per saldo scoort de sociale leefomgeving aan de bovenkant van het gemiddelde in de stad.

Tevredenheid over voorzieningen toegenomen

Over een aantal voorzieningen in Corpus den Hoorn zijn meer bewoners tevreden dan twee jaar geleden. Het basisonderwijs, het CJG, de voorzieningen voor ouderen en het aantal plekken waar men buurtgenoten kan ontmoeten, krijgen een veel beter oordeel. Kleinere toenames zien we in de tevredenheid over voorzieningen voor mensen met beperkingen en over voorzieningen voor jongeren. Deze jongerenvoorzieningen, en ook de speelmogelijkheden voor kinderen, oogsten wel duidelijk minder tevredenheid dan gemiddeld in de stad.

Een bovengemiddeld percentage maakt wel eens gebruik van een van de gebouwen waar buurtactiviteiten worden georganiseerd. Het winkelaanbod scoort nog altijd hoog.

Veilig, maar meer autodelicten

We zien een opvallende toename van het percentage bewoners van Corpus den Hoorn dat meldt dat er iets aan zijn auto is vernield of dat er zaken vanaf of uit de auto zijn gestolen. Dit vinden we niet terug bij de aangiftes van diefstal uit de auto, die juist zijn afgenomen. Na een spectaculaire daling van het aantal inbraken in woningen in 2010 zien we nu een toename naar het oude niveau rond het gemiddelde.

Verder is Corpus den Hoorn een veilige wijk. Gevoelens van onveiligheid komen bij minder bewoners voor dan in de rest van de stad. Ook is er minder sprake van overlast in de vorm van geluid, omwonenden en groepen jongeren – nu het minste van de stad. De mate waarin men hier drugsoverlast ervaart, is toegenomen tot dicht bij het stadsgemiddelde.

Corpus den Hoorn opnieuw vooruit gegaan, verwachtingen gemiddeld

Opnieuw geven veel bewoners van Corpus den Hoorn aan dat hun buurt erop vooruit is gegaan. Op de andere aspecten van de ontwikkeling van de buurt komt Corpus den Hoorn dicht bij het gemiddelde dan in 2010, maar nog wel iets erboven.

Tabel 6.14 De Wijert

	2006	2008	2010	2012	Stad
1. Algeheel oordeel over de leefbaarheid					
Kwaliteit woonomgeving	7,1	7,1	7,2	7,2	7,6
Gehechtheid aan buurt	67%	60%	68%	63%	69%
Hier zijn geen belangrijke problemen	28%	22%	28%	26%	17%
2. Fysieke leefomgeving ('tastbaar')					
Kwaliteit woning	7,3	7,4	7,2	7,1	7,6
Groenvoorziening (tevredenheid)	88%	88%	90%	90%	85%
Verloedingscijfer	3,6	4,6	4,4	4,0	3,4
Schoonhouden woonomgeving (tevredenheid)	75%	64%	71%	61%	69%
3. Sociale leefomgeving ('mensen onder elkaar')					
Sociale samenhang	5,5	5,6	5,4	5,6	6,0
Medeverantwoordelijk buurt	75%	85%	84%	86%	85%
Praatje met buurtgenoten (minstens 2x per maand)	-	80%	82%	81%	78%
Actief geweest in de buurt	12%	20%	17%	23%	23%
4. Tevredenheid over de aanwezige voorzieningen					
Speelmogelijkheden voor kinderen	68%	73%	64%	72%	73%
Jongerenvoorzieningen	36%	51%	41%	57%	53%
Ouderenvoorzieningen	81%	84%	70%	80%	71%
Winkelaanbod	99%	98%	97%	98%	92%
Volgende ontmoetingsplekken in buurt	-	-	74%	80%	71%
5. Aangiftes bij de politie					
Diefstal uit woning per 1.000 woonruimtes	5	3	7	6	11
6. Veiligheidsbeleving					
Onveiligheidsgevoelens eigen buurt	21%	18%	21%	21%	20%
Slachtoffer (poging tot) inbraak in woning	2%	9%	4%	7%	8%
Overlastcijfer	3,1	3,5	3,5	3,5	3,5
Drugsoverlast	11%	10%	10%	9%	8%
7. Ontwikkeling					
Oordeel ontwikkeling woningomgeving (vooruit)	32%	35%	34%	29%	30%
Toekomstverwachting omgeving (vooruit)	60%	48%	35%	38%	34%

6.14 De Wijert

De redelijk grote wijk De Wijert bestaat uit twee delen. De Wijert-zuid is een relatief nieuwe, betere buurt met veel koopwoningen.

De oorspronkelijke wijk De Wijert is het noordelijke deel. De bewoners noemen dit deel van de wijk nog altijd 'De Wijert', zonder de toevoeging '-noord'. Wij sluiten daarbij aan. De Wijert is een typische jaren-zestigbuurt die voor een zeer groot deel bestaat uit blokken corporatieve portiekwoningen, gebouwd in zogenaamde stempelbouw. De laatste jaren zien we in een aantal straten nieuwe eengezinswoningen en appartementen verrijzen, zowel koop als huur. Er is een winkelcentrum en een behoorlijk aantal voorzieningen voor onderwijs, sport en sociaal-culturele activiteiten. Relatief veel van de 4.800 wijkbewoners zijn boven de 65 jaar. Veel kinderen in De Wijert wonen in een eenoudergezin. Verder wonen hier relatief veel mensen van niet-westerse komaf.

Algeheel oordeel terug onder gemiddelde

Waar De Wijert in 2010 rond het stadsgemiddelde scoorde op het algehele oordeel over de leefbaarheid, is de wijk nu weer onder het gemiddelde gezakt. Dit is te wijten aan wat krimp in het percentage bewoners dat gehecht is aan de buurt, en een stedelijke (kleine) toename van de kwaliteit van de woonomgeving. Het onderhoud en schoonhouden van de wijk is volgens de bewoners het belangrijkste probleem en wordt in De Wijert door een even hoog percentage genoemd als gemiddeld. De integratie van allochtonen zien meer bewoners als een belangrijk probleem dan gemiddeld in de stad.

Gemiddeld tot negatief oordeel over fysieke aspecten van de buurt

Op de fysieke aspecten scoort De Wijert veelal aan de lage kant, rond het stedelijk gemiddelde. Een paar negatieve scores veroorzaken toch een fysieke totaalscore onder het gemiddelde. De kwaliteit van de woningen krijgt een relatief laag

cijfer en er is veel verloedering, die in De Wijert de vorm heeft van rommel op straat. Het percentage bewoners dat tevreden is over het schoonhouden van de woonomgeving, ligt dan ook onder het stadsgemiddelde.

Sociale leefomgeving: ondergemiddeld, maar meer bewoners actief voor de buurt

Als we kijken naar de sociale kant van De Wijert, dan zien we een wijk onder het stadsgemiddelde. Dit geldt met name voor de mate van sociale samenhang, maar ook voor onderlinge hulp. Minder bewoners vertrouwen erop dat hun burens een oogje op hun woning houden als ze bijvoorbeeld een dagje weg zijn. En er zijn minder mensen bereid een zieke of gehandicapte buurtgenoot te helpen. Dit percentage is wel wat hoger dan in 2010. Ook het percentage wijkbewoners dat actief is geweest in de buurt is toegenomen, van 17 naar 23 procent.

Goed voorzieningenniveau

Net als gemiddeld in de stad is de tevredenheid over voorzieningen voor kinderen en jongeren in De Wijert toegenomen. Voor het CJG ligt die zelfs boven het stadsgemiddelde. Ook de voorzieningen voor ouderen oogsten blijvend grote tevredenheid, net als de Stip's¹ en het aantal plekken in de wijk waar men zijn buurtgenoten kan ontmoeten. Over de winkels in de wijk zijn de bewoners zelfs het meest tevreden van de hele stad. Dit zijn belangrijke voorzieningen voor de vele oudere bewoners in de wijk.

Veiligheid: gemiddeld tot goed

De inwoners van De Wijert beoordelen hun wijk als iets veiliger dan gemiddeld. De verhoogde mate van overlast uit 2010 is afgenomen tot gemiddelde cijfers voor geluidsoverlast, overlast door jongeren en door omwonenden.

Van weinig bewoners is een fiets ontvreemd het afgelopen jaar en er zijn bij de politie relatief weinig aangiftes gedaan van inbraak.

Gemiddelde toekomstverwachtingen

De percentages bewoners die vinden dat de buurt er het laatste jaar op vooruit of achteruit is gegaan, zijn nagenoeg even hoog als gemiddeld in de stad. Hoewel de wijk op onder meer algemeen oordeel, sociale leefomgeving en fysieke aspecten gemiddeld of ondergemiddeld scoort, zijn de verwachtingen voor de toekomst van de wijk gelijk aan het stedelijk gemiddelde.

¹ Steun- en informatiepunt in de wijk, voor wonen, welzijn en praktische ondersteuning

Tabel 6.15 Hoogkerk

	2002	2006	2010	2012	Stad
1. Algeheel oordeel over de leefbaarheid					
Kwaliteit woonomgeving	7,5	7,7	7,5	7,5	7,6
Gehechtheid aan buurt	75%	77%	69%	72%	69%
Hier zijn geen belangrijke problemen	-	32%	25%	22%	17%
2. Fysieke leefomgeving ('tastbaar')					
Kwaliteit woning	7,4	7,7	7,7	7,7	7,6
Groenvoorziening (tevredenheid)	82%	89%	83%	82%	85%
Verloedingscijfer	4,0	4,3	3,9	3,7	3,4
Schoonhouden woonomgeving (tevredenheid)	72%	73%	72%	71%	69%
3. Sociale leefomgeving ('mensen onder elkaar')					
Sociale samenhang	6,8	6,9	6,4	6,5	6,0
Medeverantwoordelijk buurt	83%	85%	88%	89%	85%
Praatje met buurtgenoten (minstens 2x per maand)	-	-	91%	93%	78%
Actief geweest in de buurt	14%	17%	19%	22%	23%
4. Tevredenheid over de aanwezige voorzieningen					
Speelmogelijkheden voor kinderen	51%	68%	61%	75%	73%
Jongerenvoorzieningen	32%	50%	36%	43%	53%
Ouderenvoorzieningen	80%	82%	78%	86%	71%
Winkelaanbod	81%	94%	94%	94%	92%
Voldoende ontmoetingsplekken in buurt	-	-	53%	68%	71%
5. Aangiftes bij de politie					
Diefstal uit woning per 1.000 woonruimtes	-	2	6	7	11
6. Veiligheidsbeleving					
Onveiligheidsgevoelens eigen buurt	9%	9%	11%	10%	20%
Slachtoffer (poging tot) inbraak in woning	3%	2%	3%	2%	8%
Overlastcijfer	2,4	2,0	2,4	2,5	3,5
Drugsoverlast	2%	1%	0%	4%	8%
7. Ontwikkeling					
Oordeel ontwikkeling woningomgeving (vooruit)	36%	34%	23%	22%	30%
Toekomstverwachting omgeving (vooruit)	55%	40%	27%	21%	34%

6.15 Hoogkerk

Het dorp Hoogkerk ligt ten westen van de stad. Tot 1969 was Hoogkerk een zelfstandige gemeente.

Na toevoeging aan de gemeente Groningen heeft Hoogkerk nog lang apart van de stad gelegen, maar de uitbreiding van de stad heeft het dorp inmiddels bereikt.

Hoogkerk wordt gekarakteriseerd door de suikerfabriek. Samen met de kartonfabriek De Halm geeft dit een industrieel karakter aan de omgeving. Hoogkerk heeft een Molukse gemeenschap. Verder wonen hier weinig mensen met een allochtone herkomst.

Algemeen: gemiddelde leefbaarheid

We zien dat iets meer mensen gehecht zijn aan Hoogkerk dan in 2010 en dan gemiddeld. De kwaliteit van de woonomgeving van Hoogkerk ligt ook rond het gemiddelde van de stad. We hebben de bewoners gevraagd wat volgens hen de grootste problemen zijn, die met voorrang aangepakt moeten worden. In Hoogkerk is dit het onderhoud en schoonhouden van de buurt, gevolgd door hangjongeren/het gebrek aan voorzieningen voor jongeren.

Minder verloedering, veel minder vernielingen

De verloedering in Hoogkerk is verminderd. Er ligt duidelijk minder hondenpoep op straat dan bij de vorige meting, maar er wordt in Hoogkerk vooral veel minder vernield: 27 procent van de respondenten meldt dat er vaak vernielingen zijn, tegen 43 procent in 2010. Gemiddeld over de stad is dit 14 procent. De kwaliteit van de woningen veranderde niet de laatste jaren en is gemiddeld.

Over het onderhoud van het dorp is men in Hoogkerk niet zo tevreden als elders in de gemeente. Het onderhoud aan groen, fietspaden en trottoirs laten allemaal ondergemiddelde percentages zien.

Goed contact met de burens en meer mensen actief in de buurt

Met de sociale kant van Hoogkerk is het goed gesteld. De sociale samenhang en de contacten met buurtgenoten liggen boven het stedelijk gemiddelde. Maar liefst 95 procent zegt voldoende contacten met buurtgenoten te hebben. Het percentage bewoners dat actief is in de buurt, is in Hoogkerk even hoog als gemiddeld in de stad. Er is sprake van een langzame maar zekere toename: van 17 procent in 2008, via 19 procent in 2010 tot 22 procent in 2012.

Tevredenheid voorzieningen toegenomen, helft bewoners bezoekt buurtgebouw

De tevredenheid over de voorzieningen in Hoogkerk is de afgelopen jaren sterk verbeterd, net als in de stad gemiddeld. Zo is 75 procent van de bewoners tevreden over de speelmogelijkheden voor kinderen, in 2010 was dit nog 61 procent. Gemiddeld is 73 procent van de mensen in de stad hierover tevreden. Ook zijn veel bewoners van Hoogkerk tevreden over de ouderenvoorzieningen, die bovengemiddeld scoren. De voorzieningen voor jongeren in het dorp waarden de Hoogkerkers minder dan de gemiddelde stad. Wel zien we dat de tevredenheid over deze voorzieningen sterk verbeterd is sinds de laatste meting twee jaar geleden. Het bezoek aan gebouwen met een functie voor de buurt in Hoogkerk is een van de hoogste van de stad.

Veilig Hoogkerk kent toch weer wat drugsoverlast

Hoogkerk hoort bij de vier wijken waar het gevoel van onveiligheid het laagste is van de stad: 8 procent van de bewoners voelt zich weleens onveilig, tegenover 20 procent gemiddeld in de stad.

In Hoogkerk zijn veel minder mensen slachtoffer van een (poging tot) inbraak, diefstal van hun fiets of delicten aan hun auto dan gemiddeld. Ook is er weinig overlast in de wijk. Twee jaar geleden was er zelfs helemaal geen drugsoverlast, nu geeft 4 procent van de respondenten aan te maken te hebben met

drugsoverlast. Dit is nog wel fors lager dan het stadsgemiddelde van 8 procent.

Geen verbetering verwacht (het gaat al goed)

Over de ontwikkeling van hun wijk zijn de Hoogkerkers minder positief dan de gemiddelde stad. Minder mensen dan gemiddeld verwachten dat hun omgeving erop vooruit gaat in de toekomst. Twee jaar geleden waren meer bewoners van Hoogkerk positief over de toekomst van hun wijk dan nu: we zien een daling van 27 procent in 2010 naar 21 procent in 2012. Aangezien het in Hoogkerk leefbaar en veilig is, is het positief dat gemiddelde percentages bewoners verwachten dat hun dorp erop achteruit zal gaan.

■ bijlage kleurenoverzicht

De volgende bladzijden bevatten het kleurenoverzicht voor alle onderzochte wijken en buurten. Hierin is voor allerlei elementen van leefbaarheid en veiligheid te zien of wijken en buurten beter of slechter scoren dan de stad als geheel. Een vakje is oranje wanneer een wijkscore in negatieve zin significant afwijkt van het stadsgemiddelde; dit betekent dat er een grote kans (95 procent) is dat het gevonden verschil ook in werkelijkheid een verschil is. Een groen vakje staat voor een duidelijk betere score en een blauw vakje betekent dat een wijk of buurt statistisch gezien niet duidelijk afwijkt van het stedelijk gemiddelde.

Voor een juiste interpretatie van de overzichten is het belangrijk om te weten dat een oranje of groen vakje alleen betekent dat met behoorlijk grote zekerheid kan worden gezegd dat het wijkgemiddelde afwijkt van het stadsgemiddelde. Het zegt niets over de omvang van het verschil, de relevantie van het verschil of over de ernst van een situatie.

De mate van zekerheid heeft onder andere te maken met de omvang van de respondentgroepen. Als er genoeg personen zouden kunnen meedoen aan het onderzoek, dan zou het schema uiteindelijk bijna alleen maar oranje en groene vakjes hebben. De gevonden verschillen zouden dan immers ook in de werkelijkheid aanwezig zijn.

Verder is het zo dat alles is gerelateerd aan het stadsgemiddelde. Wanneer een indicator hoog scoort voor de stad als geheel, hoeft een oranje vakje niet per definitie te betekenen dat de wijk het slecht doet. Andersom geldt dat bij een laag stadsgemiddelde een groen vakje niet hoeft te betekenen dat de situatie voor een wijk gunstig is.

In de overzichten hebben we de onderzochte wijken en buurten geordend op volgorde van de scores ten opzichte van de stad. Alle indicatoren tellen hierbij even zwaar. Bij de wijken komt de wijk Centrum als eerste en Nieuw-oost als laatste. Voor de leefbaarheids- en veiligheidsindicatoren is een duidelijke overgang te zien van oranje naar blauw naar groen. De samenhang tussen de fysieke en sociale kanten van leefbaarheid en veiligheid is duidelijk zichtbaar. Ook valt direct op dat deze indicatoren geen relatie vertonen met de tevredenheid over de buurtvoorzieningen. In het blok 'tevredenheid over buurtvoorzieningen' is meer dan in de andere blokken sprake van een gevlekt patroon. De aanwezigheid van voorzieningen hangt vooral samen met de periode waarin een wijk is ontstaan en de toenmalige visie op de inrichting van wijken.

Tabel A.1 De 17 wijken

	Centrum	Vinkhuizen	Oosterparkwijk	Korrewegwijk/De Hoogte	Beijum	Selwerd	de Wijert	Paddepoel	Oranjewijk/Schilderswijk	Lewenburg	Oud-zuid	Tuinwijk	Hoogkerk/de dorpen	Nieuw-zuid	Corpus den Hoorn	Nieuw-west	Nieuw-oost	stads gemiddelde	
Algemeel oordeel over de leefbaarheid																			
Kwaliteit woonomgeving	7,6	6,7	7,0	6,9	7,1	6,9	7,2	7,0	8,0	7,2	8,0	7,6	7,8	8,4	7,7	8,1	8,3	7,6	
Prettige buurt	95%	87%	89%	91%	90%	90%	90%	92%	97%	93%	98%	96%	97%	100%	97%	99%	98%	94%	
Verhuizen zodra mogelijk	13%	19%	17%	11%	16%	16%	16%	16%	7%	14%	6%	6%	9%	5%	7%	7%	6%	11%	
Gehecht aan buurt	67%	56%	56%	56%	68%	63%	63%	64%	73%	73%	76%	63%	77%	83%	74%	70%	80%	69%	
Tevredenheid over de fysieke leefomgeving ('tastbaar')																			
Kwaliteit woning	7,1	7,5	7,2	7,2	7,6	7,3	7,1	7,8	7,5	7,7	7,4	7,6	7,9	8,1	7,6	8,1	8,2	7,6	
Koopwoningbewoners	42%	41%	47%	45%	71%	47%	47%	55%	68%	72%	65%	33%	75%	79%	42%	89%	95%	63%	
Groenvoorziening	74%	88%	86%	83%	92%	89%	90%	90%	89%	88%	76%	90%	86%	90%	92%	81%	90%	85%	
Verloederingscijfer	4,1	4,1	3,7	3,8	4,4	3,6	4,0	2,9	3,1	4,6	3,1	2,9	3,3	3,0	2,5	2,0	2,5	3,4	
Rommel op straat	32%	34%	29%	30%	31%	30%	38%	17%	26%	32%	28%	18%	17%	13%	17%	5%	10%	25%	
Bekladding van muren/gebouwen	18%	8%	6%	6%	11%	8%	8%	5%	8%	5%	5%	4%	5%	2%	6%	0%	2%	7%	
Vernielingen	16%	25%	13%	11%	23%	13%	17%	11%	9%	35%	6%	6%	23%	14%	6%	5%	10%	14%	
Hondenpoep op straat	23%	28%	30%	26%	32%	26%	20%	14%	17%	34%	23%	22%	24%	22%	15%	14%	16%	23%	
Tevredenheid over de sociale leefomgeving ('mensen onder elkaar')																			
Cijfer sociale samenhang	5,2	5,4	5,6	5,4	6,1	5,5	5,6	5,5	6,1	6,2	6,3	6,0	6,9	6,6	5,9	6,8	7,1	6,0	
Medeverantwoordelijk buurt	79%	76%	82%	85%	90%	79%	86%	84%	86%	84%	86%	87%	91%	88%	90%	92%	93%	85%	
Actief geweest in de buurt	16%	16%	26%	19%	33%	19%	23%	23%	18%	27%	24%	26%	29%	25%	20%	23%	29%	23%	
Voorzieningen																			
Speelmogelijkheden voor kinderen	47%	82%	84%	80%	77%	82%	72%	76%	79%	73%	64%	66%	77%	71%	61%	77%	84%	73%	
Basisonderwijs	91%	92%	86%	79%	95%	90%	90%	86%	91%	94%	90%	84%	91%	91%	91%	92%	82%	90%	
Jongerenvoorzieningen	76%	56%	68%	46%	49%	63%	57%	47%	67%	43%	51%	63%	45%	40%	44%	35%	48%	53%	
Ouderenvoorzieningen	64%	81%	78%	75%	59%	85%	80%	75%	71%	76%	72%	76%	79%	71%	87%	43%	54%	71%	
Winkelaanbod	94%	98%	83%	97%	94%	97%	98%	93%	93%	96%	91%	96%	89%	92%	97%	76%	87%	92%	
Openbaar vervoer	90%	91%	89%	92%	89%	87%	89%	83%	86%	91%	83%	91%	66%	88%	92%	68%	53%	85%	
Veiligheidsbeleving																			
Onveiligheidsgevoelens eigen buurt	33%	28%	24%	25%	28%	28%	21%	21%	21%	19%	16%	25%	8%	10%	16%	8%	8%	20%	
Dreiging	3,6	1,5	2,1	2,5	1,8	1,8	1,5	1,0	1,5	0,9	1,3	1,4	0,7	0,5	0,9	0,2	0,5	1,5	
Vermogensdelicten	4,3	4,7	3,8	4,2	3,1	3,4	2,5	3,2	3,6	2,3	3,3	3,4	1,9	2,4	2,5	1,4	2,5	3,2	
Perceptie inbraken	11%	20%	15%	16%	8%	11%	5%	12%	10%	4%	10%	15%	6%	6%	4%	2%	7%	10%	
Slachtoffer (poging tot) inbraak in woning	13%	6%	8%	9%	8%	9%	7%	8%	9%	6%	6%	8%	5%	5%	8%	4%	5%	8%	
Overlastcijfer	4,9	4,5	4,0	4,2	3,9	3,9	3,5	3,2	3,9	3,2	3,7	3,5	2,2	2,3	2,3	1,8	2,2	3,5	
Overlast groepen jongeren	26%	18%	11%	13%	19%	15%	13%	9%	13%	12%	9%	8%	6%	5%	4%	4%	6%	12%	
Overlast door omwonenden	16%	22%	17%	17%	10%	12%	14%	12%	15%	11%	11%	10%	5%	3%	6%	1%	4%	12%	
Geluidsoverlast	50%	37%	34%	33%	25%	27%	24%	22%	33%	20%	32%	27%	15%	14%	16%	11%	10%	28%	
Drugsoverlast	24%	4%	10%	18%	10%	15%	9%	2%	5%	5%	4%	8%	3%	0%	5%	0%	1%	8%	
Ontwikkeling buurt																			
Oordeel ontwikkeling woonomgeving (vooruit)	26%	38%	43%	40%	34%	19%	29%	25%	23%	40%	28%	66%	25%	19%	51%	35%	25%	30%	
Toekomstverwachting omgeving (vooruit)	37%	30%	44%	46%	35%	29%	38%	28%	30%	39%	33%	58%	27%	25%	40%	29%	27%	34%	
Aanpak problemen belangrijk volgens bewoners																			
Geen probleem	17%	20%	23%	21%	18%	25%	26%	26%	24%	23%	24%	29%	21%	30%	30%	29%	23%	23%	
Onderhoud, schoonhouden buurt	11%	13%	16%	14%	24%	14%	20%	8%	16%	29%	20%	8%	21%	17%	18%	9%	20%	16%	
Geluidsoverlast	25%	16%	15%	16%	11%	12%	13%	16%	20%	12%	17%	15%	14%	11%	9%	8%	6%	15%	
Parkeerproblematiek	19%	6%	15%	16%	11%	7%	11%	6%	26%	11%	21%	23%	7%	14%	14%	8%	10%	14%	
Criminaliteit, vandalisme	22%	19%	17%	20%	18%	18%	11%	13%	9%	12%	10%	14%	7%	6%	8%	5%	8%	13%	
Verkeersproblemen	13%	4%	11%	6%	10%	10%	12%	5%	8%	6%	12%	7%	20%	12%	10%	27%	14%	11%	
Jongerenproblematiek	5%	11%	6%	9%	27%	14%	13%	13%	2%	20%	5%	8%	12%	10%	6%	24%	16%	11%	
Samenstelling bevolking (studenten, allochtonen)	7%	23%	13%	13%	3%	20%	9%	23%	10%	7%	11%	4%	6%	5%	6%	1%	2%	10%	
Gedrag buurtgenoten	6%	15%	14%	11%	15%	14%	9%	12%	8%	13%	6%	11%	8%	5%	8%	3%	4%	9%	
Staat van verlichting / trottoirs	6%	5%	5%	5%	10%	5%	9%	5%	7%	14%	10%	9%	11%	12%	16%	7%	10%	8%	

Tabel A.2 De 8 buurten

	De Hoogte	Bloemenbuurt	Indische buurt	Beijum-oost	Paiddepoel-zuid	Grunobuurt	Hoogkerk	Oosterhoogebrug/ Uigersmaborg	stads gemiddelde
Algeheel oordeel over de leefbaarheid									
Kwaliteit woonomgeving	6,4	6,6	6,7	7,0	6,9	7,6	7,5	8,2	7,6
Prettige buurt	80%	84%	91%	89%	90%	95%	94%	99%	94%
Verhuizen zodra mogelijk	20%	25%	15%	18%	13%	11%	12%	4%	11%
Gehecht aan buurt	48%	56%	57%	66%	60%	63%	72%	84%	69%
Tevredenheid over de fysieke leefomgeving ('tastbaar')									
Kwaliteit woning	7,1	6,8	7,1	7,6	7,8	7,3	7,7	8,0	7,6
Koopwoningbewoners	19%	24%	36%	61%	47%	47%	69%	80%	63%
Groenvoorziening	75%	87%	93%	91%	91%	87%	82%	87%	85%
Verloederingscijfer	4,3	4,4	4,0	4,9	3,2	2,5	3,7	3,3	3,4
Rommel op straat	41%	39%	30%	36%	23%	22%	14%	20%	25%
Bekladding van muren/gebouwen	11%	13%	8%	16%	7%	2%	4%	3%	7%
Vernielingen	12%	17%	11%	25%	9%	4%	27%	17%	14%
Hondenpoep op straat	44%	37%	34%	33%	22%	13%	27%	22%	23%
Tevredenheid over de sociale leefomgeving ('mensen onder elkaar')									
Cijfer sociale samenhang	5,1	5,6	5,2	6,0	5,8	5,6	6,5	7,2	6,0
Medeverantwoordelijk buurt	82%	81%	81%	89%	84%	77%	89%	91%	85%
Actief geweest in de buurt	23%	25%	18%	33%	27%	16%	22%	26%	23%
Voorzieningen									
Speelmogelijkheden voor kinderen	75%	81%	80%	88%	80%	52%	75%	73%	73%
Basisonderwijs	66%	86%	86%	97%	86%	94%	93%	93%	90%
Jongerenvoorzieningen	54%	65%	50%	50%	51%	51%	43%	42%	53%
Ouderenvoorzieningen	58%	72%	76%	62%	79%	82%	86%	66%	71%
Winkelaanbod	93%	79%	97%	93%	94%	84%	94%	96%	92%
Openbaar vervoer	91%	84%	89%	90%	79%	91%	85%	32%	85%
Veiligheidsbeleving									
Onveiligheidsgevoelens eigen buurt	30%	23%	31%	30%	27%	13%	10%	8%	20%
Dreiging	2,3	2,3	2,7	2,3	1,4	1,0	0,8	0,5	1,5
Vermogensdelicten	3,9	3,2	3,9	3,6	3,3	2,8	2,0	2,4	3,2
Perceptie inbraken	14%	9%	13%	9%	6%	4%	4%	11%	10%
Slachtoffer (poging tot) inbraak in woning	10%	6%	5%	7%	8%	7%	2%	6%	8%
Overlastcijfer	4,2	4,0	4,3	4,5	3,4	3,2	2,5	2,2	3,5
Overlast groepen jongeren	14%	11%	12%	23%	13%	6%	9%	7%	12%
Overlast door omwonenden	20%	22%	21%	12%	10%	9%	4%	5%	12%
Geluidsoverlast	31%	32%	38%	30%	21%	27%	14%	10%	28%
Drugsoverlast	24%	8%	18%	13%	6%	1%	4%	2%	8%
Ontwikkeling buurt									
Oordeel ontwikkeling woningomgeving (vooruit)	51%	52%	41%	36%	42%	30%	22%	16%	30%
Toekomstverwachting omgeving (vooruit)	57%	57%	44%	35%	46%	35%	21%	24%	34%
Aanpak problemen belangrijk volgens bewoners									
Geen probleem	22%	17%	21%	20%	21%	22%	22%	17%	23%
Onderhoud, schoonhouden buurt	16%	17%	12%	23%	12%	15%	17%	29%	16%
Geluidsoverlast	12%	17%	19%	11%	10%	16%	15%	5%	15%
Parkeerproblematiek	11%	32%	13%	7%	4%	25%	10%	4%	14%
Criminaliteit, vandalisme	20%	12%	18%	18%	30%	10%	10%	5%	13%
Verkeersproblemen	4%	8%	5%	9%	5%	10%	15%	15%	11%
Jongerenproblematiek	14%	7%	7%	29%	19%	0%	16%	15%	11%
Samenstelling bevolking (studenten, allochtonen)	10%	11%	14%	2%	10%	15%	6%	6%	10%
Gedrag buurtgenoten	15%	19%	16%	16%	18%	8%	10%	5%	9%
Staat van verlichting / trottoirs	6%	9%	8%	9%	4%	9%	7%	18%	8%

oergemiddeld

gemiddeld

bovgemiddeld

colofon

Onderzoek en Statistiek Groningen heeft als kernactiviteiten instrumentontwikkeling voor en uitvoering van beleidsgericht onderzoek, het toegankelijk maken van grote hoeveelheden data uit verschillende bronnen, gegevensanalyse, projectevaluatie en dienstverlening bij overheidsmarketing.

Auteurs

Mayan van Teerns (red.), Marcel Daalman,
Laura de Jong, Jelle Straatsma, Louise Zwanenberg

m.m.v. Marcel Daalman, Alfons Klein Rouweler,
Marjolein Kolstein, Jessica Boné, Jeanine Vosselman,
Willem Hartholt, Frans Oldersma

Tekstcorrectie

Jacques Don

Vormgeving

Dorèl Extra Bold

Druk

Koninklijke Van Gorcum

© mei 2013

ISBN/EAN: 978-90-809862-7-5